

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YARATICI DRAMA BİLİM DALI**

**KKTC'DE YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE BİR YÖNTEM
OLARAK YARATICI DRAMANIN KULLANILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sezgi İNAMLİK

**Lefkoşa
Şubat, 2021**

KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YARATICI DRAMA BİLİM DALI

KKTC'DE YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE BİR YÖNTEM
OLARAK YARATICI DRAMANIN KULLANILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sezgi İNAMLİK

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Emine KIVANÇ ÖZTUĞ

Lefkoşa
Şubat, 2021

Onay

Yakın Doğu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne,

Sezgi İNAMLİK' ın “KKTC’de Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Dramanın Kullanılması” isimli tezi Şubat 2021 tarihinde jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı – Soyadı	İmza
Başkan:	Yrd. Doç. Dr. Çelen DİMİLLİLER	.....
Üye*:	Yrd. Doç. Dr. Seçil BESİM	.....
Üye (Danışman):	Yrd. Doç. Dr. Emine KIVANÇ ÖZTUĞ	.....

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../ 2021

Prof. Dr. K. Hüsnü Can Başer

Lisansüstü Eğitim Enstitü Müdürü

Etik İlgelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dökümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Sezgi İnamlık
10/ Şubat/2021

Teşekkür

Yüksek lisans eğitimim süresince ve tez yazma süreçlerinde benden desteklerini esirgemeyen tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ'a ve Anabilim Dalı Başkanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Seçil Besim'e teşekkürlerimi sunarım. Bu araştırma çalışmasının Doğu Akdeniz Üniversitesi İngilizce Hazırlık Okulu ve Türkçe Hazırlık Okulunda yapılmasına olanak sağlayan Doğu Akdeniz Üniversitesi Yabancı Diller ve İngilizce Hazırlık Okulu yönetimine, değerli zamanlarını benimle paylaşan sevgili iş arkadaşlarım ve meslektaşlarıma, değerli görüşlerini benimle paylaşan uzman arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca çalışmam boyunca benden ilgi ve desteğini esirgemeyen eşim, oğlum Artun'a, anne ve babama ve tüm süreç boyunca yanımdan ayrılmayan kedim Rio'ya teşekkür ederim.

Sezgi İnamlık

Şubat, 2021

Özet

KKTC’de Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Yaratıcı

Drama’nın Kullanılması

Sezgi İnamlık

Yüksek Lisans, Yaratıcı Drama Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ

Şubat, 2021 150 sayfa

KKTC’de hizmet sunan üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilere yönelik Türkçe derslerine olan ilgi ve ihtiyaç giderek artmaktadır. Bu derslerde sunulan eğitimin kalitesinin artırılmasına yönelik nitel bir araştırma çalışması olan bu tez kapsamında yaratıcı drama temelli, B2 düzeyinde, her biri 3’er saatlik 10 ders planı tasarlanmıştır. Bu çalışma KKTC’ de bir vakıf üniversitesi olan DAÜ YDİHO’da görev yapan öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiş, güçlü ve geliştirilmesi gereken yönler tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde bir yöntem önerisi olarak drama temelli bir yaklaşımın uygulanabilirliği ile ilgili değerlendirme yapılmıştır. Bu ders planı çalışması ile ilgili bir drama uzmanı ve bir uygulamalı dilbilimcinin görüş ve önerileri alınmıştır. Yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde görev yapan ve bu tez çalışmasının sahibi olan araştırmacının süreç ile ilgili görüşleri de dahil edilerek veri üçleme yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada derlenen veriler yaratıcı drama temelli dil öğretiminin yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde kullanılması için umut vericidir. Yaratıcı drama temelli Türkçe dil öğretimi ile ilgili hazırlanan ders planları tüm paydaşlar tarafından güçlü bulunmuştur. Bu yöntemin öğrencilerin iletişimsel yetisini geliştirmede, dil öğrenme motivasyonlarını artırmada önemli kazanımlar sağlayacağına dair bulgulara ulaşılmıştır. Uygulanabilirliği ile ilgili çok olumlu bir algı ve inanç oluşmuştur. Bu çalışmanın yarattığı olumlu tartışma ve etkileşimsel yaklaşımın önümüzdeki yıllarda KKTC’ de yabancı uyruklu öğrencilere sunulan Türkçe derslerinde yaratıcı drama yönteminin kullanılmasında önemli girişimleri ve gelişmeleri beraberinde getireceğine inanılmaktadır.

Anahtar kelimeler: drama, yaratıcılık, iletişimsel yeti, yapılandırmacılık, nitel

Abstract**The Use of Creative Drama As A Method in Teaching Turkish to Foreigners in
TRNC****İnamlık, Sezgi****MA, Department of Creative Drama****Thesis Advisor: Asist. Prof. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ****February 2021, 150 pages**

There is a growing interest into the Turkish Language Courses for Foreign Students in TRNC universities. Within the scope of this thesis, which is a qualitative research study aimed at increasing the quality of the education offered in these courses, 10 creative drama-based lesson plans have been designed at B2 level, each consisting of 3 hours. This study was evaluated in line with the opinions of the academic staff of EMU FLEPS, and strengths and aspects that need improvement were identified. In addition, an evaluation was made regarding the applicability of a drama-based approach as a method suggestion for teaching Turkish to foreign students. The views and suggestions of a drama expert and an applied linguist were received for this module work. The data triangulation method was used by including the opinions of the researcher who is the owner of this thesis and who teaches Turkish to foreign student. The data collected in this study are promising for the use of creative drama-based language teaching in teaching Turkish to foreign students. The content of the module prepared for creative drama-based Turkish language teaching was found strong by all stakeholders. It has been found that this method will provide important gains in improving the communicative ability of students and increasing their motivation to learn language. There has been a very positive perception and belief about its applicability. It is believed that the positive discussion and interactional approach created by this study will bring along important initiatives and developments in the use of creative drama method in Turkish lessons offered to foreign students at TRNC universities in the coming years.

Keywords: drama, creativity, communication, constructivism, qualitative

İçindekiler

Onay	1
Etik İlkeler Uygunluk Beyanı.....	2
Teşekkür	3
Özet	4
Abstract	5
İçindekiler.....	6
Tablolar Listesi.....	9
Sayfa.....	9
Kısaltmalar	10

BÖLÜM I

Giriş.....	11
Problem Durumu	11
Araştırmanın Amacı	13
Alt Amaçlar.....	14
Araştırmanın Önemi	14
Sınırlılıklar.....	15

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar	16
Kavramsal Temeller	16
Yabancılara Türkçe Öğretimi.....	16
Yaratıcı Drama.....	26
Dil Öğretiminde Drama	33
İlgili Araştırmalar	40
Uluslararası Çalışmalar	40
Türkiye’deki Çalışmalar	42
KKTC’deki Çalışmalar	44

BÖLÜM III

Yöntem	46
Araştırma Modeli.....	47
Çalışma Grubu.....	48
Verilerin Analizi ve Yorumlanması	51
Araştırmacının Rolü.....	52

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar.....	53
Alan Uzmanlarının Yabancı Uyruklu Öğrencilere Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemi ile Hazırlanan Ders Planlarının “Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretiminde Kullanılabilirliğine İlişkin Görüş ve Önerileri	53
Alan Uzmanlarının Ders Planlarındaki “Isınma” Etkinliklerine İlişkin Görüş ve Önerileri	58
Alan Uzmanlarının Ders Planlarındaki “Rol Oynama / Doğaçlama” Etkinliklerine İlişkin Görüş ve Önerileri	59
Alan Uzmanlarının Ders Planlarındaki “Değerlendirme” Etkinliklerine İlişkin Görüş ve Önerileri	62

BÖLÜM V

Tartışma.....	67
---------------	----

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler.....	73
Sonuç	73
Öneriler	75
Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler	75
İleride Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler	77
Kaynakça.....	79
Ekler	84
Ek 1. Etik Onay	84
Ek 2: Ders Planı 1	85
Ek 3: Ders Planı 2	90

Ek 4: Ders Planı 3	93
Ek 5: Ders Planı 4	95
Ek 6: Ders Planı 5	98
Ek 7: Ders Planı 6	101
Ek 8: Ders Planı 7	104
Ek 9: Ders Planı 8	107
Ek 10: Ders Planı 9	110
Ek 11: Ders Planı 10	113
Ek 12: 1. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları	115
Ek 13: 2. Öğretim Elemanı ile Görüşme Detayları	120
Ek 14: 3. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları	125
Ek 15: 4. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları	133
Ek 16: 5. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları	138
Ek 17: İntihal Raporu	144
Ek 18: Alan Uzmanı Görüş Formu	145
Ek 20: Özgeçmiş	147

Tablolar Listesi

	Sayfa
Tablo 1. Kritik Düşünme ve Yaratıcı Drama.....	39
Tablo 2. Çalışma Planı.....	52

Kısaltmalar

KKTC:	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
MEB:	Milli Eğitim Bakanlığı
DAÜ:	Doğu Akdeniz Üniversitesi
YDİHO:	Yabancı Diller ve İngilizce Hazırlık Okulu
MDB:	Modern Diller Birimi
TUSL:	Turkish as a Second Language / İkinci Dil Olarak Türkçe
TRNC:	Turkish Republic of Northern Cyprus / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
FLEPS:	Foreign Languages and English Preparatory School / Yabancı Diller ve İngilizce Hazırlık Okulu

BÖLÜM I

Giriş

Problem Durumu

Yükseköğretim ve uluslararasılaşmada köklü bir geçmişe sahip olan KKTC üniversiteleri, ülkenin içinde bulunduğu politik belirsizliklere ve tanınmayan bir ülkede faaliyet gösteriyor olmalarına rağmen, 1980’li yıllardan bu yana binlerce yerli ve yabancı uyruklu öğrenciye yükseköğretim olanağı sunmaktadır. Bu üniversitelerde ön lisans, lisans ve lisans üstü programlarda Türkçe ya da İngilizce dilinde eğitim olanakları sunulmaktadır. KKTC yüksek öğreniminde yerli öğrencilere İngilizce dilinde üniversite eğitimi sunarak dış dünya ile etkileşim ve iletişim kabiliyetlerini geliştirmeye yönelik çizilen vizyon, ilerleyen yıllarda farklı ülkelerden, akademik eğitim almak amacıyla KKTC üniversitelerine gelen yabancı uyruklu öğrencilerin katılımı ile genişlemiştir. Sayıları son yıllarda hızla artan yeni üniversitelerin katılımı ile birlikte KKTC üniversitelerinde eğitim almakta olan öğrenci sayısı 100 binin üzerine çıkmıştır. 2019 – 2020 Akademik Yılında KKTC üniversitelerini tercih eden toplam öğrenci sayısı 103,748’dir. Bu rakamın 12,243’ünü KKTC uyruklu öğrenciler oluştururken, 50,286’sını ise TC uyruklu öğrenciler oluşturmaktadır. Geriye kalan 41,219 öğrenci farklı uyruklara mensup uluslararası öğrencilerdir. 2020 - 2021 Akademik Yılı rakamlarına bakıldığında toplam rakam 103,110’ dur. KKTC uyruklu öğrenci sayısı 13,428, TC uyruklu öğrenci sayısı 46,562’ dir. Uluslararası öğrenci sayısı geçen yıla göre artış göstererek 43,120’ ye ulaşmıştır. Bu rakamlara göre KKTC üniversitelerinde halen eğitim almakta olan uluslararası öğrenciler bu üniversitelerde eğitim almakta olan öğrencilerin % 41,8’ ini oluşturmaktadır. Bu öğrenciler KKTC’ de yüksek öğrenimde faaliyet gösteren 21 üniversitede eğitim görmektedirler (KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, 2021).

KKTC üniversitelerinde eğitim dili olarak İngilizce öğretiminin gelişimi ve yoğunlaştırılmış İngilizce Hazırlık Okulu eğitiminin geçmişi bu üniversitelerin kuruluş yıllarına dayanmaktadır. Bu kapsamda, faaliyet gösteren İngilizce Hazırlık programlarında bir yıllık yoğun dil eğitimi verilmektedir. Diğer yandan; eğitim dili Türkçe olan akademik programlara ve / veya Türkçeyi öğrenmek isteyen yabancı uyruklu öğrencilerin sayısında artış görülmektedir. İngilizce dil eğitimine kıyasla Türkçe dil eğitiminin daha kısa bir geçmişe sahip olmasına rağmen, yabancı uyruklu

öğrencilerin artan Türkçe eğitim taleplerini karşılamak amacıyla bazı üniversitelerde seçmeli ders olarak, bazı üniversitelerde ise yoğunlaştırılmış hazırlık okulu çatısı altında Türkçe dersleri sunulmaktadır. Üniversitelerde akademik eğitimlerini Türkçe olarak sürdürmek isteyen öğrencilere sunulan yoğun Türkçe hazırlık eğitiminin yanı sıra tüm düzeylerde seçmeli ya da zorunlu olarak Türkçe dil dersleri sunulmaktadır. İngilizce veya Türkçe hazırlık okulu eğitimini tamamlayarak ya da direkt olarak bölüme geçen yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe iletişim becerilerinin geliştirilmesine Yrdımcı olmak amacıyla yabancı bir dil olarak Türkçe dil dersleri sunulmaktadır. Bunun yanı sıra son yıllarda, TC’deki bazı üniversiteler KKTC’de inşa edilen kampüslerinde ağırlıklı olarak İngilizce dilinde eğitim vermekte, hem KKTC, hem TC ve hem de uluslararası öğrencilere eğitim olanağı sunmaktadır. Bu üniversiteler öğrencilerine 1 ya da 2 dönem Türkiye’deki kampüslerinde eğitimin yanı sıra, Türkiye’de staj olanağı da sunmaktadır. Uluslararası öğrencilerin Türkçeyi öğrenme motivasyonlarının arkasındaki sebeplerden biri olabilecek bu gelişmeye ek olarak KKTC üniversitelerinin TC’deki üniversitelerle yürüttükleri öğrenci değişim programları kapsamında öğrencilerin Türkçeyi öğrenme isteği KKTC üniversitelerinde Türkçe’nin öğretimine yönelik talebin ardındaki sebeplerden biri sayılabilir. Son olarak bazı KKTC üniversitelerinin TC’deki üniversitelerle ortaklaşa yürüttükleri akademik programlar kapsamında öğrenciler üniversite eğitimlerinin ilk iki ya da üç yılı KKTC’de, geriye kalan yıllarını ise TC’deki üniversitede sürdürmektedir. Bu programların özellikle sağlıkla ilgili ve zorunlu stajları olan programlar olması, öğrencilerin Türk hastalar ile iletişim halinde olma gerekliliği bu programlarda eğitim alan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenmeye ilgisini ve ihtiyacını artırdığı söylenebilir.

Tüm bu bilgiler ışığında, KKTC üniversitelerini tercih eden yabancı uyruklu öğrencilere sunulan Türkçe derslerine ve bu derslerin çeşitlenmesine olan ihtiyaç artmaktadır. KKTC’de faaliyet gösteren üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe eğitiminde kullanılan öğretim yöntemlerinin geliştirilmesine ve öğretmen gelişimine yönelik araştırma ve/veya durum analizi çalışmalarının azlığı bu araştırma çalışmasının arkasındaki temel problemi oluşturmaktadır.

KKTC’de faaliyet gösteren üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe eğitimi veren öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerinde önemli bir bilgi ve esin kaynağı olacağı düşünülen bu araştırma çalışmasının odağında ‘dil eğitiminde bir yöntem olarak yaratıcı drama’ yer almaktadır. Dil öğretiminde uzun

yıllardır kullanılan ve Türkçe eğitimi alan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe dilini öğrenme süreçlerine önemli katkıda bulunacağına inanılan yaratıcı drama, eğitim perspektifinden bakıldığında, öğrencileri kendiliğinden gelişen ve senaryosuz öğrenmeyi sürdürülebilir yaşama dâhil eden bir öğretme ve öğrenme yöntemi olarak tanımlanabilir. Öğrenciler, yaratıcı drama temelli öğrenme ortamlarında aktif öğrencilerdir. Böylece anlamlı öğrenme etkinlikleri yoluyla bilgilerini zihinlerinde inşa etme şansı elde ederler. Temelde yaratıcı drama, gerçek yaşam durumlarının taklit edildiği öğrenim ortamlarına öğrencilerin aktif bir şekilde katılarak tecrübe edinmelerine dayanır. Yaratıcı drama, etkileşim ve yaşayarak öğrenmeyi sağlayan en başarılı grup çalışma yöntemlerinden biridir. Yaratıcı drama yöntemi bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor davranışsal hedefleri bir arada içerir. Böylece öğrencilerin farklı özelliklerine ve yeteneklerine hitap eder. Aynı zamanda deneyim yoluyla öğrenme, hareket ederek öğrenme, etkileşim ve işbirliği yoluyla öğrenme, keşif ve tartışma yoluyla öğrenme, aktif öğrenme ve son olarak duygusal, sosyal ve kavramsal öğrenme gibi çeşitli öğrenme türlerini de kapsar (Keleş, 2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde sahne oyunlarının öğrenme motivasyonuna katkısına değinen Arslan & Gürsoy (2008)' e göre sahne oyunları öğrencinin dikkatini dilbilgisi kurallarından, o dilin gerçek hayatta kullanıldığı ortamların canlandırıldığı gerçek yaşamdan kesitlere çekerek öğrencinin ilgisini, motivasyonunu ve öz güvenini artırır; konuşma becerilerini geliştirir. Dil öğrenme ortamlarında rol yapma ve drama uygulamalarına yer verilmesi öğrencilerin hedef dili kullanırken gerçek hayatta karşılaşabilecekleri iletişim sorunlarının önüne geçecektir. Bu doğrultuda çalışmanın problemini yabancı dil öğretimine yönelik geliştirilen yaratıcı drama etkinliklerinin kullanılabilirliğine yönelik görüşler nelerdir sorusu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma kapsamında araştırmacı tarafından B2 düzeyinde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretimine yönelik 10 ders planı hazırlanmıştır. Ders planları yaratıcı drama yöntemi kullanılarak tasarlanmıştır. Yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanan, yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe eğitimi ders planlarının araştırmanın yapıldığı kurumdaki uygulanabilirliğinin, güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerin alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda derinlemesine analiz edilmesi bu araştırmanın temel amacıdır.

Alt Amaçlar

Bu araştırmada aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmaktadır:

1. Alan uzmanlarının yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanan ders planlarının “Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretiminde kullanılabilirliğine ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?
2. Alan uzmanlarının ders planlarındaki “ısınma” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?
3. Alan uzmanlarının ders planlarındaki “rol oynama / doğaçlama” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?
4. Alan uzmanlarının ders planlarındaki “değerlendirme” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma yabancı uyruklu öğrencilere yönelik Türkçe öğretimi alanında KKTC’ de faaliyet gösteren üniversitelerde yaratıcı drama temelli bir yaklaşımla, iletişimsel yeti ve yapılandırıcılık yaklaşımlarına göre tasarlanan ilk araştırma çalışmasıdır. Bu çalışmanın KKTC’ de faaliyet gösteren üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde görev yapan öğretmenlerin mesleki yetkinliklerinin geliştirilmesinde ilham verici bir yol haritası sunması ve yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretimi alanında, “Drama Yöntemi” konusunu gündeme getirip, üzerinde düşünme, tartışma ve yeni araştırmalara esin kaynağı olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın bu üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe eğitimi veren öğretim elemanları arasında mesleki gelişim, paylaşım, etkileşim, kurum içi girişimcilik ve işbirlikçi yaklaşım bilincini artırması beklenmektedir. Ayrıca, bu çalışmanın ilgili öğretim elemanları tarafından yapılması olası eylem araştırmalarına esin kaynağı olması beklenmektedir. Bu çalışma dilbilim ve eğitim bilimi alanlarından faydalanılarak ortaya çıkan disiplinler arası bir çalışmadır. Bu çalışma, yaratıcı dramının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uygulanmasına yönelik yazındaki kısıtlı sayıdaki çalışmaların artırılmasına katkı sağlaması anlamında önemlidir. Son olarak, TC’de faaliyet gösteren üniversitelerdeki ve yabancı dil olarak Türkçe eğitimi veren kurum ve kuruluşlarda yapılan çalışmaların KKTC’deki yükseköğrenim kurumlarında yapılan çalışmalara

kıyasla daha fazla ve daha geniş kapsamda olduğu görülmüştür. Bu çalışmanın bu kapsamda bu açığın kapatılmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

Bu çalışmanın sınırlılıkları aşağıda sıralanmıştır:

- Bu çalışma KKTC’ de faaliyet gösteren bir vakıf üniversitesi olan DAÜ’ de yürütülmüştür. Bu anlamda bu çalışma sadece DAÜ ile sınırlıdır.
- Bu çalışma, çalışma grubu olarak, DAÜ YDIHO’ da yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe eğitimi veren altı öğretim elemanının, DAÜ dışından bir yaratıcı drama uzmanının ve bir uygulamalı dilbilimcinin veri toplama aracına verdikleri görüş ve önerileri ile sınırlıdır.
- Bu çalışma her biri B2 düzeyinde, 3’er saatlik 10 ders planı ile sınırlıdır.
- Bu çalışma yaratıcı dramının yabancı uyruklu üniversite öğrencilerine sunulan Türkçe dersleri hakkında çalışma grubundaki katılımcıların veri toplama aracına verdikleri görüş ve önerileri ile sınırlıdır.
- Bu çalışma araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yönteminin kullanıldığı araştırma modeli tasarımı ile sınırlıdır.
- Bu çalışmanın diğer bir kısıtlılığı bir durum analizi olmasıdır.

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Kavramsal Temeller

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama'nın Kullanılması başlığı altında yapılan bu araştırma çalışması temelde 2 yazın araştırmasına odaklanmaktadır. Tez çalışmasının adından da anlaşılacağı üzere çalışmanın temel 2 odağı Yabancılara Türkçe Öğretimi ve Yaratıcı Dramadır. Bu nedenle ilgili yazın taraması bu iki temel başlık altında yapılmıştır. İlk olarak kapsamlı bir şekilde, Yabancılara Türkçe Öğretimi ana başlığı altında, dil ve yabancı dil öğretimi, yabancı dil öğretiminde kullanılan yaklaşımlar ve son olarak bu çalışmanın temel yaklaşımı olan iletişimsel yeti kavramına kapsamlı bir şekilde yer verilmiştir. İkinci ana başlık olan Yaratıcı Drama başlığı altında ise drama ve yaratıcı dramanın tanımı, yaratıcı dramanın öğrencilere sunduğu faydalar, yaratıcı drama ve krtitik düşünme becerileri, 4 dil becerisinin geliştirilmesinde yaratıcı drama başlıkları yer almaktadır.

Yabancılara Türkçe Öğretimi

Dil ve Yabancı Dil Öğrenme

Dil, bireylerin hislerini ve düşüncelerini dışa vurmada, diğerleri ile iletişim kurmada, etkileşime geçmede, kısaca kendisini çevreleyen dünya ile bütünleşmeye ve kültürlerin sonraki nesillere aktarılmasını sağlayan ve her şeyden önce dünyayı değiştirebilen en güçlü araçtır (Güneş, 2014). Benzer şekilde, dili çok güçlü hatta en önemli araç olarak niteleyen Özbay (2010)'a göre dil bireylerin kendi aralarındaki iletişimi ve bireyin toplumla bütünleşme sürecinde duygu ve düşüncelerini ifade edebilme, yeni düşünce üretebilme, fikirlerini dışa vurabilme, geçmişine hatırlayarak geleceğine yön verme, kendi kişiliğini kazanma gibi birçok amaca ulaşmasında Yrdımcıdır. Güneş (2014)'e göre; "Dil öğrenmenin kalbi ve insan beyninin sınırsız bir becerisidir. İnsanlar dil becerilerini kullanarak öğrenir ve kendilerini sürekli geliştirirler. Bu süreçte dil, önce bilgi ve becerileri, ardından zihni değiştirmektir. Bu durum giderek tutum ve tavırlara yansımaktadır". Bir toplumu oluşturan bireylerin birbirleri ile anlaşmasındaki rolünün yanısıra dil, bir kültürü başka toplumlara taşıyan ve aktaran bir araçtır (Özbay, 2002). Yabancı bir dil öğrenme, öğrenilen dilin kullanıldığı, yaşandığı kültürü anlama ve kapsamlı bir şekilde algılamanın en basit

ama mükemmel yoldur (İşcan, 2014). Köksal & Varışoğlu (2014)'e göre “Kültürel değerlerin başkalarına aktarımı, farklı kültürlerle ait değerleri tanıma isteği, farklı dilleri konuşan insanlarla ortak bir dilde buluşma ya da başka bir toplum içinde yaşayabilme arzusu dil öğrenmeye karşı ilgiyi... bireysel hem de örgütsel olarak yürütülen eğitim, kültür, bilim, sanat, ticaret, siyaset, turizm, spor gibi pek çok alandaki ilişkiler de yabancı dil öğrenmeye duyulan ihtiyacı artırmaktadır”. Ülkelerin küresel olarak yaklaşması, aralarındaki etkileşimin hızlanması ile birlikte diğer kültürleri, medeniyetleri tanımak neredeyse bir zorunluk haline almış ve yabancı dil öğreniminin önemi daha da artmıştır. Çok kültürlü toplum kavramı günümüzde birçok ülke tarafından benimsenmeye başlamıştır. Bunun ardında ki en önemli sebeplerin başında uluslararası ticaret, gelişen teknoloji ve uluslararası turizm gelmektedir (İşcan, 2014). Bu bağlamda çok dilliliğe ve çok kültürlülüğe dikkat çeken Güneş (2014)'e göre bir çok Avrupa ülkesinde dil politikaları 3 dilliliğe doğru yönelmektedir. Ana dil ve ana dile yakın bir dilin ardından uluslararası bir dil öğretimine önem verilmektedir. İnsanların ana dillerinden başka bir ya da birden fazla dil öğrenmesinin ardındaki motifi anlamaya yönelik olarak İşcan (2014), o dili ve kültürü öğrenme gayretinde olan kişilerin bundan ne tür faydalar elde edeceğinin iyi anlaşılması gerektiğini savunarak, yabancı dil öğrenmenin bireyde aşağıda belirtilen nitelikleri kazandıracığını, geliştireceğini belirtir.

- Kendileri dışındaki dünyayı ve diğer bakış açılarını tanıma, anlama ve hoşgörü geliştirebilme,
- Başka kültürlerle ilgili farkındalık kazanmak, gelişimlerini hızlandırmada kültürden faydalanmak,
- Yaratıcı ve eleştirel bakış açısına, becerilerine sahip olmak,
- Edebiyat, güzel sanatlar gibi alanlarda ihtiyaç duyacakları gelişmeleri izleyebilmek,
- Yabancı dillerin kullanıldığı ortamlarda kendilerini o dilde ifade edebilme becerisi edinmek,
- Eğitim hayatlarını başka bir ülkede sürdürebilmeleri için gerekli olan iletişim ve sosyalleşme becerilerinin yanı sıra gerekli özgüveni edinmek,
- İş bulma fırsatlarını artırmak,
- Yabancı bir dil bilmenin iş yeri ortamında sağlayabileceği ayrıcalık ile üst düzey kariyer fırsatları edinmek,

- Küreselleşen bir dünyada kendine bir yer edinebilmek, yaşam boyu öğrenen bir birey olmak için uluslararası platformlarda yer alabilmek.

Vahapoğlu (2009) bir bireyin yabancı bir dil öğrenerek edineceği faydaları ve motivasyonlarını aşağıdaki başlıklar halinde sıralar:

- Başka bir ülkede eğitim alabilmek, çalışabilmek,
- Gelişmiş ülkelerdeki gelişmeleri takip ederek yaşadığı ülkeyi geliştirmede katkıda bulunmak,
- Başka bir ülkeye yapacağı seyahatlerde sorunları en aza indirmek,
- Başka bir dilde yazılmış akademik, mesleki, vb. gibi yayınları takip ederek yenilikleri takip edebilmek, kariyerinde akademik olarak devam edebilmek,
- Yabancı dilde yapılabilecek meslekleri yapabilmek,
- Yaşam süresini uzatmak,
- Kendisine olan özgüven ve öz saygısını artırmak,
- Uluslararası saygın organizasyonlara üye olabilmek,
- Kendi ana dilini daha etkili öğrenebilmek,
- Bir insan olarak daha hoşgörülü ve esnek olabilmek,
- Teknolojik gelişmelerden yararlanabilmek,
- Kendini daha iyi ifade edebilmek,
- Daha yüksek gelir elde edebilmek, rekabet üstünlüğü elde etmek

Yabancı dil olarak Türkçe'nin öğrenimine olan ilginin giderek arttığının altını çizen ve bu doğrultuda yabancı dil öğretiminin son dönemlerde yoğun olarak üzerinde durulan bir konu olduğunu belirten Eryaman ve Kana (2014)'e göre "...bir dilin yabancı dil olarak öğretilmesi o ülkenin uluslararası arenada kendisini tanıtmada önemli bir rol üstlenmektedir...Avrupa Birliği ile yakın ilişkilerimizden kaynaklanan hukuksal, ticari gelişmeler...ve diğer ülkelerle ticari ilişkilerimizin artması neticesinde, Türkçe'nin yabancılar tarafından öğrenilme arzusu daha da artmıştır". Türkçe'ye olan yoğun ilgi, Türkçe öğretiminin sistemli bir hale getirilmesinin önemini artırmıştır. Türkçe'nin dünyanın pek çok yerinde konuşulan bir dil olduğuna dikkat çeken İşcan bu kadar yaygın bir dilin yabancılar tarafından öğrenilmesine olan ihtiyacın normal olduğunu savunur. Akademik çalışmalardan, ticari faaliyetlere kadar değişen bir çok sebepten ötürü Türkçe öğrenmeye artan bir ilgi vardır. Türkçe dünyada iki yüz milyondan fazla insanın konuştuğu bir dildir.

Ancak birçok insan tarafından konuşulan dillere kıyasla Türkçe eğitimi ve öğretimi fazla yaygınlaşmamıştır. Son 20 yıllık süreçte Türkçe öğretiminde bir gelişme görülmektedir. Ancak yine de Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimine yönelik öğretim programları ve öğrenci ihtiyaçlarına yönelik çalışmaların sayısı son derece sınırlıdır. Türkçe öğrenimine olan talebin en iyi şekilde karşılanması için Yabancılara Türkçe öğretiminin temelleri, genel ilkeleri, titizlikle incelenmelidir. Bu ilkeleri göz önünde bulundurarak öğretim yaklaşımları ve yöntemleri belirlenmeli, ders ortamı uygulamaları dikkatle çalışılmalıdır. Türkçe öğrenmeye artan ilgiye karşın Şahin ve Koçbey (2014)' e göre, yabancı bir dil olarak Türkçe'nin öğretilmesine dair birçok çalışma olmasına rağmen, bunların yeterliliği konusundaki tartışmalar hala sürmektedir.

Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Yaklaşımlar

Köksal ve Varışoğlu (2014) dil öğretiminin nasıl yapılacağı ile ilgili tartışmalara işaret ederek bunun dil eğitimcilerinin gündemlerindeki en önemli tartışma konusu olduğunu belirtir. Yabancı dil öğretimi farklı disiplinlerin bir araya geldiği bir alandır. Özellikle dilbilim ve eğitim bilimlerinin eş güdümlü çalışması yabancı dil öğretiminde son derece önemlidir. Burada eğitim bilimlerine düşen görev, dil öğretiminin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi iken, dilbilim dilin kendisinin ve oluşturan öğelerin tanımlanmasından, kullanımına ve edinimine kadar birçok konuda çalışma alanından sorumludur. Her iki bilim dalının ortak çalışması öğretim ortamının düzenlenmesinden, yöntem belirlenmesine, araç ve gereçlerin seçimine ve değerlendirilmesine kadar uzanan geniş bir alanda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin temellerini oluşturmaktadır. Bu doğrultuda geliştirilen yaklaşım, yöntem ve teknikleri anlayabilmek için öncelikle bu kavramlar arasındaki farkların iyi anlaşılması ve anlam birliğinin oluşturulması gereklidir. Yaklaşım, "...dilnin doğasına ilişkin dil kuramını ve dil öğrenme kuramını içerir. Dilin nasıl öğrenildiği sorusuna cevap verir". Yönetim ise, "...seçilen yaklaşımı temel alan, kendi içinde tutarlılığı olan, dersin düzenlenişini ve işlenişini belli bir düzene oturtan, kullanılacak öğretim tekniklerini belirleyen genel bir yoldur". Son olarak tekniğin tanımına gelince, "Belirlenen yönetime dayalı olarak sınıf içi etkinliklerin düzenlenmesinde ve sunulmasında kullanılan öğretme yoludur" (Köksal & Varışoğlu, 2014).

Literatürde geliştirilen birçok yaklaşımın arasında en fazla kabul gören 7 tanesine odaklanan Köksal ve Varışoğlu (2014)'e göre her biri bir diğerini geliştirmek amacıyla ortaya çıkan bu yaklaşımlar, bir öncekinde görülen eksikliği ya da ihtiyacı gidermek için geliştirilmiştir. İlk olarak sözel yaklaşım incelendiğinde, dil bilgisine odaklanıldığı, okuma becerisinden önce konuşma, konuşma becerisinde önce dinlemenin geldiği, yeni biçimleri kavrarken benzerini yapma ve adım adım ilerlemenin olduğu görülmektedir. İkinci yaklaşım olarak görsel yaklaşıma gelince, bu yaklaşımda görsel araç ve gereçler öğretim etkinliklerinin temel noktasını oluşturur. Temelinde sözcüklerin ezberletilerek öğretildiği bir yaklaşım yer alır. Konusal yaklaşıma göre ise "...bilgi, düşüncelerin aynı anda ya da çok kısa aralıklarla yapılan algılanmasından ve birbirine bağlanmasından oluşan bir bütündür... Sözcüklerin ve bazı anlatım biçimlerinin bir araya gelmesini sağlayan konularla öğretim yapılmıştır". Doğal yaklaşıma gelince, bu yaklaşımda ikinci bir dili ya da yabancı bir dili edinmenin ana dili öğrenmeye çok benzediği ve iletişime dayalı bir yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre aynı ana dilde olduğu gibi yabancı dil öğrenme de konuşma öncesi sessiz bir dönem vardır. İlk üretim, konuşmanın oluşması, orta ve ileri düzeyde akıcılık dönemleri vardır. Öğretmenin öğrenciyle sürekli hedef dilde konuştuğu, iletişim kurduğu, yüz yüze etkileştiği, dilbilgisi kuralları verilmeden basit cümleler kurulmanın hedeflendiği bir yaklaşımdır. Yapısalcı ve bilimsel yaklaşımda ise "Dilin en küçük biriminden (ses biriminden anlam birime) doğru hiyerarşik bir yapıda çalışılmasını öngören yapısalcı dil bilimine dayalı bir yaklaşımdır... Dil öğretiminde alıştırmaların yeri oldukça fazladır... Öğretimde aşamalılık kuralına dikkat edilir". 5. yaklaşım olarak İşitsel dilsel yaklaşım yer alır. Dialoglar ve sözlü araştırmaların sürekli uygulandığı bu yaklaşımda öncelik dilin konuşma ve dinleme yönüne verilir. Bilişsel yaklaşıma gelince, dil öğrenme davranışçı yaklaşımı savunanların iddia ettiği gibi basit bir etki-tepki süreci değildir. Dil bilinçli öğrenilmelidir, zihinsel süreçler son derece önemlidir. Bu yaklaşım, "...farklı durumlar karşısında kişinin öğrendiği sınırlı sayıda kuralla sınırsız sayıda cümleler üretebilecek ve yorumlayabilecek seviyeye gelmelerini hedefler". Bu yaklaşıma göre dil kullanma aşamasına gelmeden önce dil yetileri geliştirilmelidir. Öğrenci öncelikle okuduğunu ve dinlediğini anlamalıdır. Bu nedenle önce anlama sonra anlatma becerisi gelir. Bu tez çalışmasında üzerinde durulan ve çalışmanın temellerini oluşturan iletişimsel yaklaşıma gelince, dil öğretiminde öne çıkması gereken şey yapılardan ziyade anlam, iletişim, etkileşim ve

iletişimin ögeleridir. Yapısalcıların aksine iletişimsel yaklaşımı savunan görüş cümle üretme becerisinin dil öğretiminin her şeyi olmadığını, yapı ve işlevin beraber ele alınması gerektiğini savunur. Bu yaklaşıma göre dil kullanıldığı bağlamda anlam kazanır. Dil öğretiminde dil iletişim ve kültürle birleştirilmeli. Biçimsel bütünlük, iletişim süreci, araçlarla uygulanabilirlik ve bağlama uygunluk değerlendirilmelidir. Dil öğretiminde işlevsellik ön planda olmalıdır. Dilin temel 7 işlevi vardır. (a) Araç işlevi. Bir şeyi edinmek, (b) Düzenleme işlevi. Bir başkasının davranışını etkilemek, (c) Etkileşim işlevi: Bir başkası ile etkileşim halinde olmak, (d) Bireysel işlev: Kişisel duygu ve düşünceleri anlatabilmek, (e) Anlayıp çözmeye işlevi: Keşfetmek ve öğrenebilmek, (f) Düşsel işlevi: Düşleyebilmek, (g) Anlatım işlevi: Bilgiyi alıp verebilmek. İletimsel yaklaşıma göre dilin söylem yapısını, bir dil metnini okuyan ya da dinleyen kişinin bilişsel işlemlerden geçirdikten sonra ürettiği sözlerin arasındaki anlamlı ve tutarlı olma derecesi belirler. Yabancı dil öğrenen bir öğrenci dilin gerçek kullanım ortamıyla etkileşime geçmelidir. Hazırlanan ders etkinliklerinin hedefinde iletişimsellik vardır. Diyaloglar, drama, tartışmalar, oyun ve iş birliğine dayalı grup çalışmaları bu yaklaşımda kullanılan yöntemlerden bazılarıdır. Öğrenme sorumluluğunun öğrenciye bırakıldığı bu yaklaşımda, öğretmenin rolü öğrencilerin arasındaki iletişim ortamlarını sağlamak, etkinlikleri düzenlemek ve etkileşim / iletişim sürecinde öğrencilerle hareket etmektir. Bu tez çalışmasının temellerini oluşturan diğer bir dil öğrenme yaklaşımı ise yapılandırmacı yaklaşımdır. Şahin ve Kemiksiz (2014)'e göre "...öğrenme bireyin aktif çabalarıyla oluşmakta ve zihinde yapılandırılmaktadır...öğrenme birey ve çevresi arasındaki etkileşimler sonucunda gerçekleşir". Dil öğrenme bireyin yalnız başına gerçekleştirdiği bir süreç değildir. Sosyal etkileşim öğrenmenin merkezindedir. Öğrenme potansiyeli öğrencinin diğer öğrencilerle birlikte olduğunda ortaya çıkar. Öğrencilerin işbirlikçi çalışmaları öğrenmeyi kolaylaştırır, dil ve zihinsel becerileri geliştirir. İşbirlikçi öğrenme dil öğretiminin merkezine alınmalıdır. Böylece öğretmen merkezli bir eğitimden, öğrenci merkezli bir eğitime geçiş anlayışı ortaya çıkmıştır. Yapılandırmacı yaklaşımda öğrenme aktiftir. Eğitim, öğretmenin bilgiyi öğrenciye aktarması değildir. Öğrencinin geçmiş öğrenmelerini aktif hale getirmesi sağlanmalıdır. Soru sorma, merak uyandırma, kavramları açıklama, yorum yapma gibi etkinlikler uygulanmalıdır. Burada ağırlık ezberden ziyade, öğrencinin kendisine aktarılanları, incelemesi, sorgulaması, zihnini yapılandırmasına yöneliktir. Öğrencilerin birbirleriyle etkileşerek ortaklaşa bir anlam oluşturmaya yönelik iletişimsel sınıf

çalışmalarına yer verilir. İlerleyen bölümlerde yaratıcı drama temelleri ile ilgili yapılan yazın araştırmalarında yaratıcı dramanın özelliklerinin sınıf içinde grupla öğrenme ve yapılandırmacı yaklaşımla ne derece örtüştüğü görülecektir. Aşağıda yapılandırmacı yaklaşım ve sosyal ve işbirlikçi öğrenme ortamlarının yaratılmasının sağlayacağı olası faydalar listelenmiştir:

- Demokratik bir ortamda yaşam tarzının gereksinimleri grup çalışması ile öğrenilebilir.
- Grup çalışması aracılığıyla öğrencilerin temel psikolojik ve sosyal ihtiyaçları karşılanabilir, sosyal beceriler kazandırılabilir, sağlıklı kişiler arası ilişkiler kurulmasına olanak sağlanabilir.
- Grup çalışmaları aracılığıyla öğrenme süreçlerindeki bireysel ayrılıklar ele alınabilir.
- Öğrencilere olumlu davranışlar kazandırılmasına olanak sağlar.
- Öğrencilerin daha iyi iletişim kurmalarına Yrdımcı olabileceği gibi, birbirlerini daha iyi tanımalarını sağlayabilir.
- Öğrencilerin birbirlerini gözlemlemesi doğru davranışların geliştirilmesine olanak sağlayabilir.
- Öğrencilerin dinleme becerilerini, yorumlama becerilerini ve analiz-sentez yeteneklerini geliştirebilir.

Buraya kadar yapılan yazın taramasında Türkçe'yi yabancı bir dil olarak öğrenmeye olan ilgi, insanların yabancı dil öğrenme motivasyonları ve son olarak yabancı dil öğretimine yönelik geliştirilen yaklaşımlar detaylı bir şekilde tartışılmıştır. Bu tez çalışması temellerini iki kuramsal ve kavramsal yaklaşımdan almaktadır. Birincisi iletişimsel yaklaşım, ikincisi ise yapılandırmacı yaklaşımdır. Dili bir iletişim aracı olarak gören ve tüm eğitim faaliyetlerinin öğrencilerin iletişim kurmalarına yönelik tasarlanması gerektiğini savunan iletişimsel yaklaşımı hem destekleyen hem de yeni boyutlar katan yapılandırmacı yaklaşımda öğrencilerin grup çalışması ve karşılıklı iletişim ve etkileşim ile sorgulaması, analiz etmesi ve zihninde pasif olarak değil aktif olarak bilgiyi yapılandırması hedeflenmektedir. Her iki yaklaşımın üzerinde durduğu noktalar yabancı dilde iletişimsel yeterlilik kavramının sorgulanmasını gündeme getirmektedir. Yabancı dilde iletişimsel yeterlilik başlığı altında bu konu detaylı olarak tartışılacak ardından tüm bu yaklaşımların ve

tartışmaların yabancı dil olarak Türkçe'nin öğretiminde yaratıcı drama ile birleştirilecektir.

Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti

Yabancı dil öğretimi geçmişte geliştirilen yöntem ve yaklaşımların sorgulandığı ve sürekli olarak yenilerinin geliştirildiği dinamik bir çalışma alanıdır. İlgili yazında ve çalışmalarda en çok gündemde olan yaklaşımların başını iletişimsel yaklaşım çekmektedir. Sözdizimi Teorisi çalışması ile üretimsel-dönüşümsel dilbilgisi teorisini ortaya koyan ünlü dilbilimci Noam Chomsky dilin işleyişini yeti ve edim kavramları üzerinden açıklamıştır. Chomsky' e göre yeti bir dilin kurallarına hakim olabilmek ya da bir dili teorik bir şekilde çözümleyebilmektir. Yeti bir konuşmacı ya da yazarın ana dilindeki kuralların sezgisel olarak o kişinin zihninde kodlanmış olmasıdır. Bir dilin altyapısının, dili oluşturan kuralların, sistemin kişinin zihninde nasıl düzenlendiğini ve çalıştığını inceler. Edim ise bir dilin fiilen kullanımı ile ilgilidir. Yazarın ya da konuşmacının sezgisel olarak zihninde kodlanmış kuralları fiilen yazılı ya da sözlü olarak kullanabilmesidir. Noam Chomsky tarafından ileri sürülen dil ve dilbilgisi yetisi ve dilin fiilen kullanılması, dilin nasıl işlediğini ve fiili olarak nasıl kullanıldığını anlatmakta yetersiz kalmıştır. Chomsky'nin tasarladığı modele göre dilbilim teorisinin amacı bir dil kullanıcısının hedef dilde doğru gramer kalıplarıyla doğru cümleler oluşturmasını sağlayan zihinsel mekanizmalar ve yetiler vardır. Böyle bir dilbilim teorisi doğallık ve gerçek dil kullanımında uzak olmakla eleştirilmiştir. Dilin iletişim süreçlerine odaklı yönü üzerine daha çok araştırma yapılmasına olan ihtiyaç ve farkındalık ortaya çıkmıştır. Dilin toplumsal işlevi, bireyler ve toplumlararası iletişim ve etkileşimdeki rolü, söylem ve metin analizi, karşılıklı bilgi ve fikir değişimi ve son olarak da anlam üzerinden sorgulama kavramları vurgulanmaya başlandı. Dell Hymes'in önderlik ettiği yaklaşımda Chomsky'nin aksine bağlamsal faktörler üzerinde durularak, yalnızca dil hakkında sahip olmanın ötesine geçip, dil bilgisinin uygun bağlam ve zamanda kullanılması ile ilgili yetilerin geliştirilmesine önem verilmiştir. Chomsky'nin dili adeta idealize ettiği ütopyik yaklaşımdan çıkartıp toplumsal, kültürel ve bağlamsal gerçekliklerle ilişkilendirilmeye başlanmıştır. Böylece dilde iletişim yetisi kavramı ortaya çıkmıştır. İletişim yetisi ana dili olarak bir dili konuşanların ya da yazan kişilerin dilbilgisel ve toplum-dilbilimsel yetileri arasındaki etkileşimdir. Chomsky'nin dili soysal boyutundan bağımsız tanımlamasına tepki

olarak geliştirilmiştir. Bu modele göre ortaya çıkan iletişimsel edim kavramı bir dilin gerçek durumlarda kullanılırken beliren faktörlerin etkileşimidir. İletişimsel yeti ve edim dilin gerçek durumlarda ortaya çıkan gerçek kullanımları ile ilgilidir. İletişimsel dil öğretiminin önderlerinden olan Haliday'a göre dilin bir kişi için 7 temel işlevi vardır: (a) Dil fiili olarak insan taleplerini iletmek için bir araçtır. (b) Dil başkalarının davranışını kontrol etmek için bir araçtır. (c) Dil diğer bireylerle iletişim kurma aracıdır. (d) Dil bireysel duygu ve düşünceleri aktarma aracıdır. (e) Dil bir öğrenme ve keşif aracıdır. (f) Dil hayal gücünün ürettiği çıktıları ifade aracıdır. (g) Dil bireyler arası bilgi aktarım aracıdır. Bu işlevler hem ana dil hem de yabancı dil öğrenme için geçerlidir (Bayraktar, 2014).

İletişimsel yeti ile ilgili tartışmanın zeminindeki kavramları ortaya atan Chomsky ve Hymes'in çalışmaları kendilerini takip eden araştırmacıların katkılarıyla daha kapsamlı bir model halini almıştır. Canale ve Swain daha çok iletişimsel yeti ve öğretim teknikleri üzerinde durmuşlardır. Canale iletişimsel yetiyi 4 ana boyutta ele almıştır. (a) Dilbilgisel yeti, (b) Söylem yetisi, (c) Toplumdilbilimsel yeti, (d) Stratejik yeti. Dilbilgisel yetinin alt unsurları dilbilgisi ve kelime bilgisi birikimidir. Söz dizim kuralları, kelime bilgisi, telaffuz, deyimler, imla ve noktalamalar vb gibi mekanik ve soyut boyutları içerir. Söylem yetisi "Dilin kurallarını anlam ile bütünleştirerek yazılı ve sözlü bir metin ortaya koyabilmek veya dili bir bağlamda bir dilsel işlevi yerine getirebilmek için kullanabilme yetisidir. Buradaki asıl amaç bütünlük (coherence) ve bağdaşıklık (cohesion) kavramlarıyla ilişkilidir ve cümleler arasında anlamlı bağlantıların oluşturulmasıdır". Toplumdilbilimsel yetisi, "...İletişim sürecindeki paydaşların karşılıklı rol ilişkisi, paylaştıkları mesajın içeriği ve etkileşimin iletişimsel açıdan fiili amacı...dahil olmak üzere iletişimin odak noktası olan sosyal mesajın anlaşılması olarak tanımlanabilir". Son olarak Stratejik yeti, "İletişimde bulunan bireylerin etkileşimi başlatmaları, yavaşlatmaları, durdurmaları, sürdürmeleri ve yeniden yönlendirmeleri için kullandıkları iletişimin aksadığı noktada alternatif çözümler bularak iletişim kanalını daima açık tutmayı mümkün sağladıkları başa çıkma taktik ve teknikleri olarak tanımlanabilir" (Bayraktar, 2014).

Chomsky'nin yaklaşımının eleştirilmesine rağmen başlattığı akademik tartışmalar özellikle 1960 lı yılların sonlarında özellikle İngilizce dil öğretimi alanında bir çok tartışmayı ve beraberinde gelişmeyi getirmiştir. İletişimci yöntem, iletişim odaklı bir yöntemin etrafında gelişen müfredat ve materyal geliştirme

çalışmalarını uluslararası boyutta etkilemiştir. İletişimci yöntemin köklerine inildiğinde dil ve beyin ilişkisinin ele alındığı dil yapısı, diğer tarafta ise dilin toplumla ilişkisinin ele alındığı dil kullanımı yer almaktadır. İletişimsel yaklaşımda “...dili etkin ve doğru kullanmak için dilbilgisi ve kelime hazinesinin geniş olması yeterli değildir; asıl olan bu bilgileri gerçek iletişim ortamında birbirleriyle bağdaştırıp fonksiyonel yani amaca dönük bir kullanım sergileyebilmektir”. Bu noktada önemli olan bir dilin kurallarına hâkim olmaktan ziyade o dilin fiilen kullanımınıdır. Bu bakış açısı ile iletişimsel bir dil eğitiminin en temel hedefi; öğrencilerin hedef dili gerçek iletişim ve etkileşim ortamlarında özgün, bağımsız ve yaratıcı bir şekilde kullanılmasına odaklanmaktır. Bu hedeflerin gerçekleşebilmesi için bir yabancı dil öğretmeni eğitim ortamını salt gramer kurallarının ve kelime bilgisinin öğretildiği bir bağlamdan çıkartmalıdır. Tüm eğitim ve değerlendirme aşamaları iletişimsel ve etkileşimsel bir biçimde yeniden yapılandırılmalıdır (Bayraktar, 2014). Bu yaklaşıma göre uygulanan etkinlikler incelendiğinde ortaya çıkan öğrenme teorilerini Richards ve Rodgers (2001) 3 başlık altında inceler: (a) İletişim Prensipleri: Aktivite seçiminde gerçek hayatta karşılaşılan iletişim durumlarının seçimi öğrenmeye katkıda bulunur. (b) İşlem Prensipleri: Dil eğitim aktivitelerinin dilin anlamlı ve işlevsel kullanıldığı bağlamlarda hazırlanması öğrenmeyi pekiştirir. (c) Anlamlılık Prensipleri: Öğrencinin anlamlı bulacağı konuşma etkinlikleri ve dil girdileri tasarlanırsa dil öğrenme süreci pekişir ve gelişir. Dil öğretimi mekanik olarak dil kalıplarının tekrarının ötesine ne kadar geçerse, öğrenci anlamlı ve gerçekçi dil kullanımlarıyla ne kadar karşı karşıya getirilirse öğrenmenin gerçekleşmesi o derece daha etkileşimsel ve anlamlı olacaktır. Demirel (1990) iletişimsel yetinin geliştirilmesi hedeflenerek tasarlanan bir dil öğretim ortamını şöyle tanımlar: (a) Öğrenci merkezlidir. (b) Öğrencinin anlamlı ve gerçekçi bulacağı sözlü ve yazılı iletişim faaliyetleri merkezdedir. (c) Etkinlikler çoğunlukla grup çalışması, diyalog, problem çözme ve eğitsel oyunlardan oluşur. Demirel, dil öğretiminin temeline dilin fonksiyonel amaçla kullanımının yerleştirilmesini ve 4 temel dil becerisinin bir bütün olarak öğretilmesini savunur. Demircan (1990) dilbilgisinin ve sözcük bilgisinin iletişim bağlamından kopuk dayatılmasındansa doğal bir iletişim sürecinin bir parçası olarak, dilin işlevsel kullanım ilkesi ile paralel olarak dil edinim sürecini destekleyecek şekilde öğretilmesini savunur.

Sonuç olarak Bayraktar (2014)'e göre, yabancı dil olarak bir dili öğrenen öğrencinin iletişimsel yetisinin geliştirilmesi onun diğer bireylerle doğru ve etkili iletişim kurabilmesine, haberleşebilmesine, varsayımlardan kaçınarak şeffaf bilgi alışverişi ve aktarımı yapabilmesine araç olacaktır. Bunu yaparken öğrenci dil edinme stratejilerine odaklanacak, geniş kapsamlı sözcük birikimini anlamlı bağlamlarda kavrayacak, roller üstelenecek ve gerçek hayatta yaşayabileceği duygu ve düşüncelerini ifade ederken ihtiyacı olacak söz eylem çeşitlerini edinecektir. “Öğrenci grubunun özelliklerini dikkate alan açık ve esnek bir öğretim modelinin uygulanması, öğrencinin gerçek yaşamda işine yarayacak ve kullanıma dönük beceriler, kalıplar, ifadeler ve yine kullanım esnasında şekillenen sözcük dağarcığının öğretilmesi, dilin kitaplardaki mekanik boyutundan kurtarılıp yaşayan ve kullanılan bir araç olarak algılanması” (Bayraktar, 2014).

Bu noktaya kadar bu tez çalışmasında odaklanılan iki yazından biri olan yabancı dil olarak Türkçe'nin öğretimi ve yaklaşımlar ile ilgili kapsamlı bilgi sunulmuştur. Bundan sonraki bölümde ise bu tez çalışmasının temellerinin dayandığı yaratıcı drama ve dil öğretimindeki kullanımlarına odaklanılmıştır.

Yaratıcı Drama

Yaratıcı dramanın Türkiye'deki önderlerinden olan Adıgüzel yaratıcı dramayı şöyle tanımlar:

Yaratıcı drama bir grubu oluşturan üyelerin yaşam deneyimlerinden yola çıkarak, bir amacın, düşüncenin, doğaçlama, rol oynama (rol alma) vd. tekniklerinden yararlanarak canlandırılmasıdır. Bu canlandırma süreçleri deneyimli bir lider/öğretmen eşliğinde yürütülürken kendiliğindenliğe (spontaniteye), şimdi ve burada ilkesi, -miş gibi yapmaya dayalıdır ve yaratıcı drama, oyunun genel özelliklerinden doğrudan yararlanır (Adıgüzel, 2015).

Adıgüzel (1990) yaratıcı drama ile ilgili mutluluk veren tanımlamalar şeklinde aşağıdaki tanımlamaları sunar:

- İçimizdeki çocuğu keşfetmektir,
- Kendimi yeniden bulmamı sağlayan bir etkinliktir,
- Yaşama yeniden başlamam gerektiğine karar verdiren bir alandır,
- Drama, doğrudan doğruya yaşamaktır,
- Yüzeyselliği ortadan kaldıracak bir alandır,

- Biraz daha kendimi yaşadığım, kendime döndüğüm bir alandır,
- Bir ya da birden çok insanın bir yaşam durumunu oyunsu süreçler içinden yeniden üretmektir,
- Drama bir ya da birden çok insanın birbirleriyle veya doğayla ya da başka nesnelere etkileşerek yaşadıkları içsel ve dışsal devinimlerdir.
- Drama, olaya aktif olarak katılanlar için yapılan bir iştir,
- Yaşamın provasıdır,
- Drama, uygulanan grubun beden dilini kullanarak programdaki eylemi kişinin ortaya çıkartmasıdır,
- Drama, olay olgu, yaşantı ve bilgileri yeniden yapılandırmaya yönelik eylemlerdir, (Adıgüzel, 1999).

Dramanın yaratıcılık yanıyla ilgili olarak Baldwin (2003) yaratıcı düşünmenin drama sürecinin merkezinde yer aldığını söyler. Öğretmenler ve öğrenciler deneyimler arasında öğrenme bağlantıları kurmakta özgürdürler. Uydurma kullanarak bilgi, beceri ve mevcut anlayışlarını geliştirip uygulayabilir ve daha fazla yaratıcılığa erişebilirler. Drama, yaratıcı düşünce ve eylem için ortak bir odak ve amaç yaratır. Drama tüm öğrencilerin getirdiği gerçek yaşam deneyimlerine ve hayal gücüne dayanmaktadır. Öğrencilerin rol yapma alanında oynamaları, bir drama dersinde kendiliğinden doğaçlama yapmaları veya sahnelenen bir tiyatro performansı sunmaları, dinamik, etkileşimli ve canlı doğası ile dramatik aktivite her zaman her seferinde farklı olan, paylaşılan, özgün ve yaratıcı sonuçlar bireysel ve ortak bir sahiplenme duygusu sunar. Rol yapma alanı, öğrencilere gerçek dünyadan gelen fikirleri hayali bir ortamda deneme fırsatı sunar. Hem tanıdık hem de alışılmadık farklı roller üstlenebilir, uygun dili ve hareketi kullanabilir ve empati kurma becerilerini geliştirmeye başlayabilirler. Hayal ile gerçeği ayıran dayanıksız sınırın tadını çıkarabilirler ve ikisi arasında kolayca hareket edebilirler, ancak gerçek ve hayali dünya arasında bir ayrım olduğunu ve hangi dünyada faaliyet gösterdiklerini bilmeleri gerektiğini anlamalarına Yrdımcı olunması önemlidir. Rol yapma alanı, durumlara yaratıcı bir tepkiyi teşvik eder, özgün ve bağımsız düşünceyi geliştirir, ifade için yollar açar ve öğrenmelerini çok algılı bir ortamda sürdürme şansı verir. Drama, yorumlamak, ifade etmek ve iletişim kurmak için bir yapı sağlar. Kişisel ve kolektif yaratıcı düşünceye somut bir biçim vermek, gerçek hayat bilgisinin ve

hayali deneyimin güçlü bir şekilde kaynaşması yoluyla entegre aktif, duygusal ve bilişsel seviye atlamak ve sonra anlayışlarını ifade etmek ve iletmek için başkalarının anlayışını derinleştirir ve etkiler. Dramanın kendisi hayali bir etkinliktir. Yaratıcılığın temel özelliklerinden biridir ve aynı zamanda dramanın temel taşıdır. Drama öğrencilerin risk almayı ve güvenli kullanımı destekleyen bir forumda bireysel ve paylaşılan hayal gücü oluşturma, uygulama ve ifade etme fırsatı sunar. Yaratıcı çerçeve fikirlerin inşasını, yapı sökümünü, üretilmesini ve yeniden yaratılmasını teşvik ederek merak, keşif ve deneyleri motive eder ve teşvik eder.

Yaratıcı dramanın tanımını yapmaktansa onun en belirgin özelliklerini, amaçlarını, sunduğu faydaları anlayıp içselleştirmeye daha anlamlı olacaktır. Bu nedenle bundan sonraki bölümde yaratıcı dramaya tanımsallıktan çok detaylı alt başlıklar altında sırasıyla belirgin özellikleri, amaçları ve faydaları sunulmaktadır.

Yaratıcı Dramanın Belirgin Özellikleri

Adıgüzel (2015) yaratıcı dramanın en belirgin özelliklerini aşağıdaki başlıklar altında toplar:

- Yaratıcı drama bir grup etkinliğidir.
- Yaratıcı drama katılımcıların tecrübelerine dayalıdır ve katılımcıları merkeze alır.
- Yaratıcı drama canlandırma odaklıdır – doğaçlamaya, kurguya, -mış gibi yapmaya dayalıdır.
- Yaratıcı drama çalışmalarında “şimdi” ve “burada” olguları vardır.
- Yaratıcı drama sonuç değil, süreç odaklı bir çalışmadır.
- Yaratıcı drama çalışmaları, yaratıcı drama alanını bilen, yaratıcı drama çalışmalarını planlayan, uygulayan ve değerlendiren bir eğitmenin/liderin veya dramayı bilen ve bir yöntem olarak kullanabilecek olan bir öğretmenin yönlendirilmesiyle gerçekleştirilir.
- Yaratıcı drama, katılmak isteyen ve alanının gerektirdiği kuralları yerine getiren herkesle yürütülür.
- Yaratıcı drama disiplinler arası bir alandır. Eğitim ve tiyatro yaratıcı dramanın doğrudan yararlandığı iki önemli alandır.

- Yaratıcı drama tiyatrodan farklı bir anlama sahiptir. Tiyatro yapmak değildir ancak tiyatrodan sürekli beslenir.
- Yaratıcı drama çalışmaları alanın gerektirdiği özelliklere sahip bir mekanda yapılır.
- Yaratıcı drama oyunların tüm özelliklerinden faydalanır.
- Yaratıcı dramada bir mesleğin gerektirdiği kadar oyunculuk yeteneğine sahip olmak gibi bir ön koşul yoktur.
- Yaratıcı drama sadece ısınma ve iletişim süreçlerinden oluşmaz. Dramatik kurguya sahip canlandırma süreçleri olmalıdır.

Yaratıcı Dramanın Genel Amaçları

- Yaratıcılığı ve hayal gücünü geliştirmek,
- Kendini tanıma, gerçekleştirme ve başkalarıyla iletişim becerisini geliştirmek,
- Demokratik tutum ve davranış geliştirmek,
- Estetik davranışlar geliştirmek,
- Eleştirel ve bağımsız düşünebilme becerisi geliştirmek,
- İş birliği yapabilme-birlikte çalışma becerisi geliştirmek,
- Sosyal duyarlık yaratmak,
- Duygunun sağlıklı bir biçimde boşalımı ve kontrolü,
- Dil gelişimi, sözel ve sözel olmayan ifade becerisini geliştirmek (Adıgüzel, 2015).

Dramanın ve 6 Öğrenme Alanı

Baldwin (2009) dramanın bir öğrenciye sunduğu faydaları altı öğrenme alanına ayırır: (1) Kişisel, sosyal ve duygusal gelişim. (2) İletişim, dil ve okuryazarlık, (3) Matematiksel gelişim (4) Dünya bilgisi ve anlayışı (5) Fiziksel gelişim. (6) Yaratıcı gelişim

Kişisel, Sosyal ve Duygusal Gelişim İçin Drama

- Drama duygusal katılımı davet eden kapsayıcı, sosyal bir grup aktivitesidir;
- Drama öğrenciye bir grubun parçası olarak kendi kimliğini hissettirmeye yardımcı olur;
- Drama ortamında etkili çalışabilmek için karşılıklı güven, destek ve saygı gerekir;

- Drama öğrencilerin küçük ve büyük grup durumlarında olumlu ve karşılıklı olarak destekleyici ilişkiler kurmalarına Yardımcı olur;
- Drama hem öğrencilere hem de onlarla birlikte rol alan akranlarına karşı empatik ve kişisel yanıt için bir bağlamdır;
- Drama sınıfları öğrencilerin insan davranışının benzerlik ve farklılıklarını keşfedebilecekleri ve farklı ilişki türleri hakkında bilgi edinebilecekleri kültürel mikrokozmoslar olarak kullanır;
- Drama öğrencilerin kendi fikirlerini kullanarak, drama çerçevesinde kendi ilgi alanlarını geliştirmelerine izin verir ve böylelikle öz saygılarını ve öz-
imajlarını artırabilir (Baldwin, 2009).

İletişim, Dil ve Okuryazarlığı Geliştirmek İçin Drama

- Drama konuşma ve dinleme için güçlü bağlamlar sağlar;
- Drama kamusal bir sınıf forumunda dramanın açık uçlu yönünü etkilemesini sağlayarak öğrencilerin konuşmasına değer verir;
- Drama anlatılara, tekerlemelere ve şarkılara dayalı olabilen, dile dayalı bir iletişim aracıdır;
- Drama öğrencilere düşüncelerini, fikirlerini ve duygularını iletmeleri için fırsatlar sağlar;
- Drama iletişim, dil ve okuryazarlık gelişimini paylaşılan bağlamlar içinde bütünleştirir;
- Drama rol içinde konuşma ve tartışma için gerçek fırsatlar yaratmanın yanı sıra, yazar olarak öğretmenlere de rol içinde paylaşılan yazma fırsatı verir;
- Drama öğrencileri dil kullanımlarını genişletmeye ve mevcut yeterliliklerinin sınırında olan şeyleri söylemeye ve yapmaya motive eder;
- Drama öğretmenin drama modunda dil modelleri sunmasını sağlar;
- Drama öğrencilere karakterleri sorgulama, açıklamalarda bulunma ve rol içinde ve dışında hayal ettikleri deneyimlerini yeniden anlatma fırsatı verir;
- Drama rol olarak sormak, başlatmak, reddetmek ve selamlamak için bağlamsal fırsatlar sağlar;
- Drama sembolizmi ve kelimelerin ve sessizliğin yan yana gelmesini anlamak için bir araç sağlar;

- Drama başkalarına duyguları ve anlamları ifade etmek için jest, yüz ifadesi ve vücut dili gibi sözlü ve sözlü olmayan iletişimin kullanılmasını ve yorumlanmasını içerir;
- Drama öğrencilerin başkalarının iletişimlerine cevap vermesini gerektirir;
- Dramada öğretmen rol üstlenirken, etkileşimli öğrenci tepkisinin teşvik edilmesi için önemli fırsatlar sunar;
- Drama iletişim için bir katalizör görevi gören öğretmen için bir forumdur;
- Drama öğrencilerin dramatik oyunlarından kaynaklanan hikâye yapımını geliştirir ve oyun, drama sürecinin temelini oluşturur; hayali karakterlerin, ortamların ve olay örgüsünün yaratılmasını, bu anlatıları yeniden ziyaret edip yeniden anlatarak inşa etmeyi, böylece öykülerini değiştirmeyi, uyarlamayı ve geliştirmeyi içerir;
- Drama erken okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi için bir bağlam olabilir ve daha geniş okuryazarlık kavramının temellerini atabilir;
- Drama öğrenme çıktılarını elde etmenin bir yolu olarak öğrencinin dramatik bir şekilde oynama yeteneğini kullanan öğretmen tarafından yapılandırılmış oyundur;
- Drama okuma ve yazma materyallerini tanıtmak için ilgi çekici kurgusal bağlamlar sağlayabilir;
- Drama okuma ve yazma arasında bağlantılar kuran okur-yazar bir hayal ortamını destekler ve teşvik eder ve öğrencilerin anlamı aktarmadaki gerçek amaçlarını anlamaya başlamasını sağlar;
- Drama öğrencilerin güven kazanabilecekleri güvenli ve hayal gücüne dayalı bir ortam sağlar (Baldwin, 2009).

Dünya Hakkında Bilgi ve Anlayış Geliştirmek İçin Bir Araç Olarak Drama

- Drama öğrencilerin uzak ve güvenli bir bağlamdan gerçek dünyayı anlamaları ve anlamlandırmaları için desteklediği hayali dünyalar sunar;
- Drama paylaşılan keşif, problem çözme ve tahmin ile eleştirel düşünmeyi teşvik eden mesafeli, güçlü 'sanki' deneyimler sağlar;
- Drama öğrencilerde merak uyandırır;
- Drama öğrencilerin gerçek dünya ve onun kültürel çeşitliliği konusundaki farkındalığını artırabilir;

- Drama gerçek dünya hakkında farklı düşünme biçimlerini harekete geçirir (Baldwin, 2009).

Fiziksel Gelişim Aracı Olarak Drama

- Dramada öğrenciler fikirler üretebilir ve daha sonra estetik bir sanat formu olarak fiziksel hareket yoluyla ifade edilebilecek kavramlar geliştirebilir;
- Drama öğrencilerin düşünce, eylem ve hareketi birbirine bağlayarak kinestetik olarak fikir ve kavramlara erişmesine, geliştirmesine ve sağlamlaştırmasına yardımcı olur;
- Drama bireysel ve gruplar halinde duyarlı, kontrollü, tasarlanmış ve ifade edici hareket için ilgi çekici ve motive edici bağlamlar sağlar.

Yaratıcı Gelişim İçin Bir Araç Olarak Drama

- Drama öğrencilerin bağlantı kurma, orijinal fikirler üretme, birlikte problem çözme, çeşitli öğretmenler aracılığıyla fikir ve duyguları oynama ve ifade etme sürecinden geçebilecekleri duyarlı, çok duyuşsal bir öğrenme ortamı sağlar.
- Drama merakı, keşfetmeyi ve denemeyi harekete geçirir;
- Drama beklenmedik ve öngörülemeyenlerle birlikte oynamak için hatasız risk almak için güvenli bir forum ve çerçeve sağlar;
- Drama herkesin değer verilen ve kabul edilen fikirleriyle fikirleri inşa etmek, yeniden yapılandırmak ve yeniden yaratmak için bir forumdur;
- Drama yaratıcılığı, özgünlüğü ve çok duyuşsal ifadeyi teşvik eder ve değer verir;
- Drama öğrencilerin kendi yaratıcılığının destekleyici yaratıcı modelleri ve kolaylaştırıcıları olarak işlev görebilecek sanatçılar olarak yetişkinlerle birlikte yaratıcı çalışma fırsatları sağlar;
- Drama taklit içerir, ancak öğrencilere gerçek hayattaki insanları ve olayları taklitlerini hayal gücüyle deneyimleme ve deneme fırsatı verir;
- Drama öğrencilerin önceden belirlenmiş drama metinlerini ve hikâyelerini öğrencilerle yeniden canlandırmasıyla ilgili değildir, öğretmenlerin materyallerin ve fikirlerin kendi yorumlarını performans yoluyla canlandırması gerekmez, çünkü bu öğrenciler için yaratıcı taleplerde bulunmaz veya yaratıcı fırsatlar sağlamaz;

- Dramada izleyici / katılımcı olarak öğrencilerin, çalışmalarının estetik niteliklerini ve başkalarının çalışmalarını tanımaları ve takdir etmeleri için öğretmenler tarafından yönlendirilmelerini sağlar (Baldwin, 2009).

Dil Öğretiminde Drama

Dramanın genel özellikleri ve öğrenme alanında sağladığı faydaların ardından bu bölümde dil eğitiminde dramanın 4 beceri (Okuma, yazma, dinleme, konuşma) kapsamında sağladığı faydalar sırasıyla ve kapsamlı bir şekilde tartışılmıştır.

Okuma Bağlamı Olarak Drama

Drama ve edebiyat arasındaki ilişki yakındır. Drama metodolojisi ve biçimini anlayan bir öğretmen, drama metinleri dışında bir dizi metne bakabilir ve metin düzeyinde öğretim hedeflerine odaklanabilir; dramayı, alt metni ve çıkarımları keşfetmek, anlamlandırmak ve araştırmak için bir bağlam olarak kullanabilir. İyi drama ve iyi anlatı şiirleri ve öyküleri, iyi oyunlar gibi anlatı yapılarına, karakterlerine, ortamlarına, çözülecek olay örgüsüne ikilemlere ve çözülmesi gereken sorunlara sahiptir. Öğrencilerin drama yoluyla kurgusal bir ortama aktif olarak girmelerine, roller üstlenmelerine ve karakterlerle empati kurmalarına Yrdımcı olarak, kelimelerin ötesine bakma, altta yatan anlama erişme ve kendi anlamlarını yaratma yetenekleri geliştirebilir. Önemli anlara odaklanan etkinlikleri yapılandırmak, öğrencilerin çıkarımlar yapmasına, fikirleri deneyimleriyle ilişkilendirmesine ve yeni bilgiler ile zaten bildikleri arasında bağlantılar kurmasına olanak tanır. Tam yetkin okuyucuların metne duygusal olarak katılmaları gerekir ve geniş okuryazarlık kavramına yönelik eleştirel farkındalık, drama ve metnin ürettiği etkileşimli ilişki yoluyla güçlendirilir ve zenginleştirilir. İyi yazarlar, dilin belirsiz, incelikli ve metafor açısından zengin olabileceği yolu kullanırlar. Çok katmanlı metinler oluşturarak, okuyucunun doldurması için boşluklar bırakırlar, metni eksiksiz ve orijinal hale getirmek için bireysel yanıtları davet ederler. Drama, bu boşlukları doldurmak için, neyin dışarıda bırakıldığına bakmanın yanı sıra sayfada olanı yeniden canlandırmak için kullanılabilir. Bu, metnin ortak yazarlık duygusuna ve yazarla işbirliğine katkıda bulunabilir. Metin düzeyindeki çalışmalar, öğrencilerin karakter, ortam ve olay örgüsünün anlatı yapısını anlamalarını aşamalı olarak geliştirmeye vurgu yapar (Baldwin, 2009).

Ortam

Drama deneyimi kapsamında öğrencilere sağlanan bu yapılar, kendi ortak kurgusal dünyalarını aktif olarak yaratmalarına ve yazarlar tarafından okuyucu olarak kendileri için yaratılmış pek çok kurgusal dünyaya girmelerine olanak tanır. Tıpkı drama öğretmenlerinin dramatik manzaralar yaratması gibi, yazar da kelimeleri kullanarak, dramanın öğrencilerin içinde daha sonra etkileşim kurabilecekleri somut görüntülere ve ortamlara aktarmalarına Yrdımcı olabilecek kurgusal ortamların açıklamalarını ve görsel imgelerini oluşturur (Baldwin, 2009).

Karakter

Yazarlar inandırıcı karakterler geliştirir ve drama yoluyla öğretmenler öğrencileri bu karakterlere dönüşmeleri veya onlarla etkileşime girmeleri için desteklerler. Karakterler metne gömülüdür ve öğrenciler, canlandırıcılar ve icracılar olarak, tasvirlerini desteklemek için metnin derinliklerine inmeye motive olurlar. Karakterlerin ve durumların canlandırılması: Bir yazar, okuyucuyu öyküsünün, senaryosunun veya şiirinin kurgusal dünyasına bilişsel ve duygusal olarak davet eder. Bir drama öğretmeni, yazarın karakterini alır ve yapılandırılmış keşif ve canlandırma yoluyla açık hale getirir. Hem okuyucu hem de katılımcı olarak öğrenciler yazılı dünyalara aktif ve toplu olarak girerler ve yalnızca karakterlerle değil; karakterler olarak, duygusal olarak etkileşime girmeleri için desteklenir ve davet edilirler. Empatik olarak, drama yoluyla, takdir etmeleri için yönlendirilirler ve hikâyenin farklı noktalarında farklı karakterlerin bakış açılarını ve duygularını anlarlar. Metin içerisinde kilit noktalarda karakterlerin düşüncelerini ve duygularını seslendirebilirler ve katılımcı okuyucular olarak hem izleyici hem de katılımcı olarak akranlarının meydan okumalarına açıktırlar. Bu, öğrencilerin 'karakteri doğru bir şekilde elde etmek', karakteri araştırmak ve kendi yorumları için daha fazlasını keşfetmek için metni okuyup analiz etmeleri için önemli bir motivasyon kaynağıdır (Baldwin, 2009).

Olay Örgüsü

Yazar, okuyucuyu okumaya devam etmek için ilgi çekici bir olay örgüsü oluşturmalıdır. Drama öğretmeni öğrencilerle birlikte yeniden yaratabilir ve bu olay örgüsündeki önemli anları zamanında tutabilir, böylece öğrencilerin yazarın oluşturduğu ve sunduğu kilit veya önemli anları yaşayıp deneyimlemesini ve üzerinde düşünmesini sağlar. Öğrenciler bir metni okuduklarında, öncelikle görev

için dilsel zekâlarını uygulamaya davet edilirler. Farklı öğrenci türleri aynı metne farklı yanıt verebilir. Aynı yazılı sözcükler farklı yönelimli öğrencilerde farklı tepkiler uyandırabilir. Örneğin, görsel öğrenenler metindeki görsel imgelere daha çok çekilebilirler. Daha kinetik öğrenenler eylem öğelerine daha çok çekilebilirler. Görsel ve kinestetik olarak öğrencilerin daha geniş bir zekâ ve öğrenme stilleri yelpazesi kullanarak yazılı metne erişmelerini sağlar. Öğrencilerin hepsi okuyucu olabilir ancak hepsi aynı metni aynı şekilde deneyimlemeyecek ve aynı şekilde yanıt vermeyecektir. Okuyucular olarak öğrencilere, metni duyularıyla farklı şekillerde anlamaları için destekleme fırsatı sunulur. Okuyucular olarak öğrenciler, dramanın sağlamak için benzersiz bir şekilde yerleştirildiği bir dizi çoklu zeka, çoklu duyuşal strateji kullanarak metni daha tam olarak anlamalarının desteklenebileceğini kabul edersek, o zaman okuma dünyasına olduğu gibi bakmamız gerekir (Baldwin, 2009).

Yazma Bağlamı Olarak Drama

Drama, öğrencileri hem okulda hem de öğrencilerle yazmaya teşvik eden ve motive eden anlamlı bağlamlar sağlamada (drama içinde ve dışında, bireysel ve toplu olarak rol dışı) güçlü bir destek olabilir. Drama, canlandırmanın her türden yazıdan önce gelebileceği ve formüle edilmesine Yardımcı olabileceği paylaşılan, deneyimsel, yapılandırılmış bir deneyim sağlar. Drama, öğrencilerin başkalarını etkilemek amacıyla sözlü veya yazılı dili kullandıkları ilgi çekici bir bağlam sunar. Öğretmen ve diğer sınıf üyeleri, kendileri de ortak katılımcılar olarak duygusal olarak yatırım yaptıkları için alıcı bir izleyicidir. Bir forum olarak drama ile rol üstlenen yazar, yazılı sözlerine anında izleyici tepkisi sağlayabilir ve drama formu içinde yazılı sözlerinin başkaları üzerindeki etkisini ve gücünü ilk elden deneyimleyebilir. Drama, öğrencilerin edebi farkındalığını artırmak için, metnin keşfedilmesi için gerçek bir bağlam yarattığı için, aynı zamanda yazma için heyecan verici bir bağlam yaratır. Okumada olduğu gibi, öğrencilerin etkili yaratıcı yazarlar olmak için duygusal olarak ilgilenmeleri gerekir. Yazma öznel ve yansıtıcıdır ve öğretmenin rolü süreç için çok önemlidir. Temel becerilerle ilgili eğitim vermek yeterli değildir. Öğrencilerin uyarılmaya ve hakkında yazacak bir şeye ihtiyacı vardır. Drama, öğrencilerin hayal gücüne dayalı düşüncelerini motive edebilir ve birçok öğrenci için zorlu ve stresli bir göreve girişme konusunda onlara güven verebilir. Öğrencileri metnin içine yerleştirerek, onlara yaratıcı fikirler vererek ve kendilerini yazılı kelimenin kalıcılığına adanmaya istekli olarak yazmaya teşvik edebilir (Baldwin, 2009).

Dramanın yazama becerisinin gelişmesindeki katkıları şöyle sıralanabilir:

- Yazılı kelimeye geçmeden önce kinestetik, görsel ve / veya sözlü olarak yaratmak ve ifade etme olanağı sağlar,
- Drama sırasında veya sonrasında bir rolün içinden bireysel veya toplu olarak yazma faaliyeti gerçekleşebilir,
- Farklı bakış açılarından farklı karakterler olarak yazma olanağı sağlar,
- Rol içinde paylaşılan ve rehberli yazma,
- Empatik yazma / duygusal katılım sağlar,
- Yazmak için bir dizi hayali amaç sunar,
- İzleyici / katılımcılar üzerindeki etkinin incelenmesi nedeniyle yazıyı şekillendirmek için izleyici motivasyonu sağlar,
- Yazıya rol olarak cevap verebilecek bir dizi hayali yazar ortaya çıkartır,
- Türleri aktif olarak birbirine bağlar,
- Aktif olarak paylaşılan metinler / senaryolar oluşturulur ve bunlar daha sonra dramanın bir parçası haline gelir,
- Yazarak "yaşanmış" canlandırılmış deneyim üzerine düşünme fırsatı sağlar (Baldwin, 2009).

Dramanın doğası, öğrencilere alternatif devam filmleri yazma, kendi deneyimleri hakkında yazmak için öykü yapısını kullanma, öykülere açılış ve sonlar yazma, gerilim, atmosfer ve sahne ortamı hakkında düşünme taleplerini yerine getirmek için fikirler ve yaratıcı deneyimler sağlayabilir. Farklı yazı türlerini tartışabilmek ve bunlara aşina olabilmek, açıklama eklemek, oyun senaryoları oluşturmak, performans şiiri için dizeleri genişletmek ve mevcut oyunlara ek sahneler oluşturmak için gereken teknik zorlukları hafifletebilir (Baldwin, 2009).

Konuşma ve Dinleme Bağlamı Olarak Drama

Öğrenciler dramatik ve hayal gücüyle konuşur, dinler ve oynar, ancak konuşma ve dinleme becerileri hala planlı destek, müdahale ve öğretmeyi gerektirir ve bunlardan faydalanır. Öğrenciler, farklı amaçlarla farklı konuşma türlerini işittikleri ve kendi konuşmalarını dinleyicilere göre uyarlamaları gereken çok çeşitli durumlarla karşılaşmayacaktır, ancak plan yapmadan desteklenen bir ortamda yazma fırsatına sahip olacaklardır. Öğretmenlerin oynayacakları kilit bir rol vardır.

Gelişimsel olarak öğrenciye uygun ve bir dizi amaca yayılan konuşma türlerini modellemek ve uygulamak için ilgi çekici bağlamlar yaratmaları gerekir. Köklerini konuşma ve dinlemeye dayanan drama, hayali deneyimler aracılığıyla dilin tüm yönlerini bütünleştirmek için sonsuz bir fırsat yelpazesi sağlayabilir (Baldwin, 2009).

Drama, öğrencilerin kendi dramalarını yaratmak için birlikte çalışmalarını gerektiren ve bu da performans yoluyla izleyici olarak başkalarına iletilebilen bir sosyal sanat biçimidir. Dramalarını paylaşma fırsatı, öğrencileri dilin dramatik rolünü ve bunun gerilimi, atmosferi arttırmak ve performanslar ile karakter tasvirine odaklanmak için nasıl kullanılabileceğini düşünmeye davet eder. Dramanın yorumlanması ve hazırlanması, öğrencilerin tartışmasını, fikir alışverişinde bulunmasını, gözden geçirip düzeltmesini, başkalarının önerilerini kabul etmesini ve işbirliği yapmasını gerektirir. Rol yapma ve sıcak oturma gibi drama faaliyetleri, dil ve iletişim nedenleri için gerçek bağlamlar yaratır. Öğrencilerden drama, farklı konuşma modelleri ve kayıtlar da dâhil olmak üzere hem role hem de duruma uygun dili kullanmalarını talep eder. Bu onların kelime dağarcığı ve sözdizimi ile deney yapmalarına ve dilin dinamik, etkileşimli ve değişken olduğunu ve hem katılımcı hem de izleyici olarak başkalarının fikirlerini, tutumlarını ve eylemlerini etkileyebileceğini anlamalarını sağlar. Dramada bağlamlar, öğrencilere herhangi bir kişi olarak, tasarlanmış herhangi bir durumda, herhangi bir zamanda veya herhangi bir yerde konuşma fırsatı verecek şekilde yapılandırılabilir (Baldwin, 2009).

Dramada, öğrencileri anılarını ve önceki öğrenimlerini ve gerçek yaşam deneyimlerini diğer katılımcılarla aktif, yaratıcı hayali bir deneyime getirmeye, rol içinde ve dışında düşünmeye ve böylece bir dizi konu ve durumla ilgilenmeye ve empati kurmaya davet ediyoruz. Öğrenciler gerçek dünyadan dramaya, zaten bildiklerini bilinçli ve bilinçsiz olarak getirirler ve öğretmenin görevi, öğrencilerin düşüncelerini iletmelerine, hayal etmelerine, tanımlarına, içinde kalmalarına ve düşüncelerini geliştirmelerine Yrdımcı olacak yapı ve stratejiler sunmaktır. Bu anları sosyal, fiziksel, bilişsel, duygusal, ruhsal, ahlaki ve kültürel olarak keşfetmek ve üzerinde düşünmek dramanın doğasındadır (Baldwin, 2009).

Drama ve Kritik Düşünme

Drama deneyimi içerisinde, öğrencilerin dil ve diğer sembolik formları kullanarak aktif olarak hayal etmeleri ve bilgiyi işlemeleri istenir. Drama, aynı anda hem özgürlük hem de düşünce disiplini için fırsat verir. Dramanın bir sanat biçimi

olarak sağladığı konvansiyonlar ve yapılar içinde öğrencilere kendi fikirlerini geliştirme ve birlikte yaratma özgürlüğü verilir. Drama içinde öğrenciler aktif olarak kendilerine özgün fikirler üretirler ve yeni hayali sosyal bağlamlarda önceki fikirleri yeniden üretirler ve deneylerler. Rol içindeki durumlar üzerinden düşünürler ve güvenli bir destekleyici forumda fikirlerine göre hareket ederler. Öğretmen ve grup, dramanın gelişimine ve yönüne rehberlik eder. Öğretmen onlarla paralel bir rolde çalışırken, görünüşte yanlarında düşünen, drama içinde aynı konularla, ikilemlerle, zorluklarla ve kararsızlık anlarıyla boğuşan bir modelden faydalanırlar. Öğretmen müdahale edebilir, soru sorabilir, kurgunun içinden meydan okuyabilir, öğrencilerle birlikte yüksek sesle düşünebilir, düşünmeyi fiziksel, sözlü ve sembolik olarak modelleyebilir. Roldeki öğretmen, öğrencilerin düşüncelerine ve eylemlerine anında veya zamanlanmış bir yanıt verebilir ve ne zaman yapacaklarına karar vererek onların düşüncelerine koçluk yapabilir, kaybolur, geri çekilir veya müdahale eder. Öğretmen, bilişsel işlem süreçlerinde öğrencilerin yanındadır. Drama modunun dışında öğretmen, diğer öğrenme alanlarıyla bağlantıları açıkça vurgulayarak ve bilinçli hale getirerek öğrenmenin transferini destekleyebilir. Drama, gelecekte hepsinin duygusal olarak meşgul oldukları ve üzerinde düşündükleri ortak bir referans noktası sağlayabilir. İyi odaklanmış drama stratejileri kullanarak, öğretmen öğrencilerin bilgiyi duyuşsal farkındalığı kullanan ve geliştiren şekillerde organize etmelerini sağlar. Görme, işitme ve dokunma kullanırlar. Drama, öğrencileri düşünmeye motive eden ve içinde eylemlerin ve nesnelere anlam kazandırdığı bağlamlar sağlar. Öğrenciler sembolizm ve sembolik biçim anlayışlarını geliştirdikçe, nesnelere, olaylar ve deneyimler birbirine bağlanır. Drama forumunda düşünceleri ve fikirleriyle oynama ve deney yapma yetkisi verilir. Rol oynayarak korunan kişilerden hatırlamaları, fikirler üretmeleri, keşfetmeleri ve tahmin etmeleri istenir. Hayali sorunları birlikte çözmek, kararlar almak ve bunlara göre hareket etmek, eylemlerinin ve kararlarının başkaları üzerindeki sonuçlarını değerlendirmek dikkatlice yapılandırılmış drama yoluyla öğrencilere çok çeşitli düşünme becerileri uygulama ve geliştirme fırsatı verilebilir (Baldwin, 2009).

Dramanın kritik düşünme bağlamında sağlayacağı faydalar karşılaştırılmalı olarak aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Yüksek kaliteli düşünme ile yüksek kaliteli drama arasındaki benzerlik çeşitli boyutlarda listelenmiştir.

Tablo 1:

Yüksek kaliteli düşünme ve yüksek kaliteli drama karşılaştırılması

Yüksek kaliteli düşünme	Yüksek kaliteli drama
Rutin değildir - eylem yolu önceden tam olarak bilinmemektedir.	Sadece bilinenlerin yeniden canlandırılması değildir. Öğrenciler, dramanın yönünü etkileyen kararlar alırlar ve drama geliştirmek için kullanılan fikirleri ile kendilerine sahiplenirler.
Karmaşık olma eğilimindedir. Toplam yol, tek bir bakış açısından görünmez.	Drama, aynı durumu farklı karakterlerin bakış açılarından rol yoluyla araştırır. Doğrusal bir süreç değildir.
Benzersiz çözümler yerine birden çok çözüm sağlar.	Drama "açıktır". Sahneler, çok sayıda çözüm ve sonuçla birçok şekilde yeniden işlenebilir ve tekrar oynatılabilir.
Ayrıntılı muhakeme ve yorum içerir.	Nüans, dramanın anahtarıdır. Anamlara sözlü, görsel ve kinestetik olarak çeşitli yollarla ulaşılır ve iletilir. Bir izleyicideki her kişi ve dramadaki her katılımcı, mevcut anlayışlarına ve deneyimlerine bağlı olarak dramayı biraz farklı yorumlayacaktır.
Birbiriyle çelişebilecek birden çok kriterin uygulanmasını içerebilir.	Drama, problem çözmeyi ve ikilemlerin hem drama içinde hem de dramanın yapım sürecinde çözülmesini içerir.
Belirsizliği içerir - eldeki görevle ilgili her şey bilinmemektedir.	Eğitimde drama gelişir. Doğası gereği interaktif ve dinamik olduğu için süreçte neyin ortaya çıkacağı bilinemez, bilineni ve kesin olanı yeniden canlandırmak değil, belirsiz olanı keşfetmek ve keşfetmekle ilgilidir.
Görünür bozuklukta anlam bulma yapısını empoze etmeyi içerir.	Drama, anlamlar bulmak, oluşturmak ve iletmekle ilgilidir, başlangıçta öğretmen tarafından yapılandırılır, ancak öğrenciler daha deneyimli hale geldikçe ve drama becerilerini geliştirdikçe, kendi dramalarını yapılandırma sorumluluğunu daha fazla üstlenebilirler ve anlamını başkalarına performans yoluyla iletirler.
Zahmetlidir - gereken detaylandırma türleri ve gerekli yargılar için hatırı sayılır bir zihinsel çalışma gereklidir.	İyi drama, hem katılımcılar hem de izleyiciler için hem entelektüel hem de duygusal olarak talepkar olan aktif ve etkileşimli bir deneyimdir.

(Baldwin, 2009)

İlgili Araştırmalar

Uluslararası Çalışmalar

Bethan & Owens (2019) modern diller öğretmen adaylarının sınıf uygulamalarında önceden yazılmamış "süreç drama" nın kullanımını denemelerini sağlamayı amaçlayan bir çalışma yapmıştır. Araştırmaya dayalı, bir öğrenme ve öğretme projesinden kaynaklanan sorunların yansıtıldığı bir çalışmadır. Öğretmen adaylarının sınıfta yabancı dili yaratıcı bir şekilde kullanarak öğrencileriyle öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek için kullanabilecekleri drama öğretimi tekniklerini edinmelerini amaçlanmıştır. Araştırma, iki öğretmen eğitimcisi tarafından İngiltere'deki bir üniversitede bir orta öğretim temel öğretmenlik eğitimi programında yapılmıştır.

Araki-Metcalf (2007) yabancı dil öğretiminde yaratıcı dramanın kullanımı ile ilgili Japon öğrencilerin ve öğretmenlerinin İngilizce derslerinde pedagojik bir araç olarak eğitici dramaya verdikleri tepkileri araştırdığı çalışmada, daha önce drama deneyimi olmayan katılımcıların cevaplarının yanı sıra, eğitici dramanın Japon öğretmenler için bir öğretim yöntemi olarak uygulanabilirliğini tartışmıştır. Yazar, öğretmen-araştırmacı olarak bu çalışma için eylem araştırması yöntemini kullanmıştır.

Piazzoli (2010) İtalyanca'yı yabancı dil olarak öğrenenler için kültürlerarası farkındalığı artırmak için 'süreç dramasının' etkileri üzerine bir araştırma çalışması yapmıştır. Piazzoli 'Süreç draması' ve kültürlerarası dil öğrenimi arasındaki potansiyel sinerjiyi doğrulamak için, orta / ileri düzeydeki İtalyanca üçüncü yıl kursunun bir parçası olarak, bazı çağdaş İtalyan sosyokültürel konularını keşfetmek için altı 'süreç draması' yaratmıştır.

Shin-Mei, Carkin, & Liang-Fong (2011)' e göre drama odaklı Yabancı Dil Olarak İngilizce (EFL) sınıflarında, öğretmenler genellikle hikayeyi şekillendirmek, ayrıntıları ortaya çıkarmak, sahneleri sıralamak, öğrenci çıktısını ortaya çıkarmak ve hedef dilde anlam müzakeresini teşvik etmek için yararlı bir dil ortamı yaratmaya çalışırlar. Yürüttükleri çalışmada bir grup Tayvanlı üniversite öğrencisi ile yoğun bir yaz kursunda öğretim hedeflerine nasıl ulaşıldığı araştırılmıştır. Çalışmada öğrencilerin çeşitli drama etkinlikleri yoluyla genel İngilizce yeterliliklerini geliştirmelerine Yrdımcı olmayı amaçlamıştır.

Sonia (2005) çalışmasında dramanın yabancı dil sınıfında kültürlerarası iletişim yeterliliğini teşvik etmek ve kullanılan dilde yerleşik kişilerarası boyut

hakkında bir farkındalık geliştirmek için yeterince kullanılmayan bir kaynak olduğunu savunuyor. Drama aynı zamanda, ders kitabı diyaloglarında ve materyallerinde nadiren karşılaşılan çatışma durumları ve duyguların yanı sıra yabancı kültürün nüanslarını keşfetmek için geniş fırsatlar sunar. Çalışmada dramanın şu ana kadar yabancı dil sınıfında kullanıldığı farklı yolların bir incelemesinden başlayarak, dramanın kültürlerarası farkındalığı ve hedef dilde ifade edilen duygular, ruh halleri, tutumlar ve kimliklere duyarlılığı nasıl geliştirebileceğine dair pratik örnekler sunuluyor.

Theresa (2020)' ye göre drama etkinliklerinin her yaşta yabancı dil öğrenenler için çeşitli faydaları olabilir. Bununla birlikte, bütün bir oyunu sahnelemek, müfredat, program ve bölüm kısıtlamaları nedeniyle geleneksel yabancı dil eğitiminin bir parçası olarak çoğu zaman mümkün değildir. Almanca'nın her seviyesinden lisans öğrencileriyle yürütülen ders dışı bir Alman tiyatro projesinin yarı yıl boyunca yürütüldüğü çalışma Albrecht Dürer'in Die Physiker'ının (The Physicists) Almanca dilinde gösterilmesiyle sonuçlanır. Theresa bu çalışmada yabancı dil becerilerini geliştirmek için drama kullanmanın faydalarını özetlemekte ve diğer dil öğretmenleri için benzer projelerin uygulanması için öneriler sunmaktadır.

Rothwell (2011) bir süreç dramasının kinestetik unsurlarının yabancı dil öğrenenlerin kültürlerarası dil öğrenimiyle ilgilenmeleri için bağlam ve alan sağladığı yolları keşfetmeyi amaçlayan çalışmasında sınıf video kayıtlarından ve öğrenci yorumlarından yararlanmıştır.

Wright (2007)' ye göre yapılandırmacılık, "bireysel zihnin anlam oluşturma etkinliğini" vurgulayan yorumlayıcı bir yaklaşımdır. Drama eğitimi için özellikle önemlidir çünkü dramada öğrenme süreç içinde temel alır. Bir dizi yazar ve araştırmacı bu yaklaşımı öğrenmeye uyguladı, ancak yalnızca birkaçı bunu drama ve öğrenme tartışmasına genişletti. Wright makalesinde yapılandırmacılık anlayışını anlatılır ve daha sonra iki drama projesine atıfta bulunularak değerlendirilir - birincisi, kültürler arası bir performans çalışmasının senaryosu; ikinci olarak, yeni başlayan öğretmenler için uygulamalı yaratıcılık üzerine bir araştırma projesi.

Mages (2006) yaptığı çalışmada dramanın dil gelişiminin iki yönünü nasıl etkilediğine dair bilişsel bir teori önermektedir: anlatı anlama ve anlatı üretimi. Bu modelin dramanın hem anlatı anlayışının hem de anlatı üretiminin gelişimini artırma potansiyelinde hayal gücünün rolünü açıkça ortaya koyan teorik bir model olduğunu iddia etmiştir.

Dunn & Stinson (2010) dramanın yabancı dil öğrenimi için değerli bir öğretim aracı olduğunu ve bunun son araştırma sonuçları ile pekiştirildiğini belirtmiştir. Bununla birlikte, yabancı dil öğretiminde dramanın genel başarısının, öğretmenin dramatik eylemi yönlendirmek için kullandığı materyallerinin kalitesine de bağlı olduğunu iddia etmektedir. Bu makalede drama pedagojisi ve yabancı dil öğrenimi ile ilişkili olarak sorgulamaktadır. Drama stratejilerinin uygulanmasının tek başına, geçici bir şekilde veya dramatik formların, unsurların birbirleriyle nasıl etkileşime girdiğine dair keskin bir anlayış olmadan gerçekleştiği yerde, çalışmanın tamamen işlevsel hale gelebileceğini savunuyor. Bu durumlarda, öğretim sanatsız hale gelir ve mevcut uygulamalara veya öğrenenler için deneyimlerin derinliğine ve kalitesine çok az değer katan yaklaşımlarla sonuçlanır. Bu çalışmada Dunn ve Stinson yabancı dil öğrenmede drama deneyimlerinin planlanması ile öğrencilerin dil öğrenme çıktıları arasındaki ilişkiyi incelemiştir.

Czura (2016)' ya göre etkili kültürlerarası iletişim yalnızca dil becerilerine değil, aynı zamanda bu becerileri çeşitli kültürler arası durumlarda uygun ve verimli bir şekilde uygulama becerisine de bağlıdır. Dil öğretmenin görevi, öğrencilerinde farklı kültürel, dilbilimsel ve ulusal geçmişlerden gelen muhataplarla etkileşimde bulunmalarına Yrdımcı olacak bilgi, beceri ve tutumları geliştirmektir. Bu nedenle, kültürlerarası iletişim yeterliliğinin rolünün kapsamlı bir şekilde anlaşılması ve bir sınıfta nasıl geliştirilmesi gerektiğine ilişkin uzmanlık, yabancı dil öğretmenin temel nitelikleri haline gelmiştir. Bu makalede Czura, yabancı dil öğretmen adaylarının kültürlerarası iletişim yeterliliğinin algılarını araştırmayı ve fikirlerinin ana çalışma alanlarından etkilenip etkilenmediğini doğrulamayı amaçlayan bir araştırma çalışması sunar.

Cawthon & Dawson (2009) çalışmasında bir sınıfın, okulun ve okul bölgesinin öğrenme kültüründe sürdürülebilir iyileştirmeler yapmak için drama temelli öğretim stratejilerini kullanan, araştırma odaklı bir mesleki gelişim programı olan Okullar için Drama projesi kapsamında 27 öğretmenin programı nasıl deneyimlediğine ve projenin stratejileriyle nasıl çalıştığına ilişkin bulgulara değinmiştir.

Türkiye'deki Çalışmalar

Karadağ ve Göçer (2018) Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Drama Yönteminin Akıcı Konuşma Üzerindeki Rolü başlığı altındaki çalışmasında bir dili öğrenmenin ardındaki en önemli sebebi o dil vasıtasıyla iletişim sağlamak olarak

tanımlar. Buna göre “Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin kazandırılması sürecinde geleneksel yöntem ve tekniklerin kullanıldığı görülmektedir. Bunun sonucu olarak da öğrenme süreçlerinde öğrencilerin yeteri kadar aktifleşmesini sağlayacak etkinlikler uygulanamamaktadır. Bu nedenle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde çağdaş yöntemler tercih edilmesi yanında temel dil becerilerini geliştirecek uygulamalı etkinliklere yer verilmesi de önemlidir”. Karadağ ve Göçer (2018) bu araştırmada drama yönteminin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencilerin akıcı konuşma becerileri üzerindeki rolünü araştırmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde eylem araştırması kullanılmıştır.

Arslan ve Gürsoy (2008) çalışmalarında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde drama ve rol oynama etkinliklerinin uygulanış yöntemlerini ve öğrenci motivasyonunun artırılmasındaki rolünü araştırmıştır. Bu kapsamda “Yabancı dil öğretiminde kullanılan konuyla ilgili materyal taranmış ve motivasyona etkileri saptanmıştır. Elde edilen bulgular ışığında yabancılara Türkçe öğretiminde rol yapma ve drama etkinliklerinin etkili bir şekilde kullanılmasına yönelik bir dizi uygulama geliştirilmiştir”.

İnal (2020) dramanın yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğreticinin sorumluluklarına işaret ederek, uygulanabilirliğin, sınıf etkinliklerinin yönetiminin, öğrenme hedeflerine ulaşmada ve öğrencilerin motivasyonlarının sağlanmasındaki sorumlulukların büyük çoğunluğunun öğretmene ait olduğunu belirtir. Tüm bu sorumlulukların yerine getirilebilmesi için “...alana hâkim, sınıf yönetiminde başarılı, öğrencilerini tanıyan ve iyi gözlem yapabilen; muhakeme becerileri ve iletişim yetenekleri üst düzeyde öğreticilere ihtiyaç vardır”. İnal bu çalışmada drama hakkında yazın taraması yapmış, drama ile sınıf içi uygulamalar çerçevesinde öğretmenlerin yeri tartışmış; öğretmenlere ve Türkçe eğitiminin diğer paydaşlarına önerilerde bulunmuştur.

Hişmanoğlu ve Çolak (2019)’ un çalışmasında yabancı dil öğretmenlerinin mesleki bakış açılarını ve öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmede dramanın kullanımını ve etkisi araştırılmıştır. Kanatlı ve Çekici (2013) Türkçe Öğretiminde Disiplinler Arası Olanaklar başlığı altında yaptığı çalışmada Türkçe öğretiminde disiplinler arası yaklaşımın altı çizerek araştırmada Türkçe eğitiminde faydalanabilecek disiplinler arası uygulama olanaklarını kuramsal bağlamda betimlemiştir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde iletişimsel boyutunun incelenmesine dikkat çeken Tüm (2010)' e göre,

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde genellikle öğretmen merkezli ve dilbilgisi odaklı geleneksel teknikler kullanıldığı için dilin en önemli işlevlerinden biri olan iletişimsel boyut göz ardı edilebilmektedir. Bu yüzden yabancı öğrenciler Türkçeyi öğrenirken, geleneksel metotların kullanımında kendilerini güvende hissetseler de iletişimsel anlamda kendilerini ifade etmekte zorluk çekmektedirler”. Belirli bir öğrenim sürecinin sonunda ise öğrencilerin genellikle belirli kalıplar içerisinde kısa ve basit konuşmaları yerine getirdikleri gözlenmektedir. Ders kitapları da öğrencilerin dil örneklemelerini sunmada yetersiz kaldığından öğrencilerin ders içi ve dışı isteklendirmeleri düşük düzeyde kalmaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde iletişimsel boyutun göz önüne alınması dil öğreniminde önemli bir gerekliliktir. Tüm çalışmasında, dramanın yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde söz varlığı ve kültürel öğelerinin ne derece kazandırıldığını incelemiştir.

Göktürk, Çalışkan, ve Öztürk (2020) yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde konuşma çıktılarına erişmek için 10 haftalık bir eylem araştırması yürütmüştür. Bu çalışmada “Öğrencilerin konuşma becerileri nasıl geliştirilebilir? sorusuna cevap aranmıştır. Eylem planı hazırlamak amacıyla literatür taranmıştır. Yaratıcı drama etkinliklerinin konuşma becerisini geliştirebileceği, bu gelişimin öğrencilerin derse yönelik tutumunu olumlu etkileyebileceği, olumlu tutumun da öğrencilerin sonraki konuşma görevlerinde başarılı olmalarını sağlayabileceği düşüncesi eylem planının teorik temellerini oluşturmuştur”.

Dellal ve Kara (2010) öğretmenlerin mesleki gelişimleri kapsamında gerekli öğretim yöntem ve tekniklerinden haberdar olması gerektiğine işaret ederek, diğer birçok alanda olduğu gibi yabancı dil öğretiminde drama tekniklerine önem verildiğini belirtmiştir. Yaptıkları bu çalışmada öğretmen ve öğretmen adaylarının drama teknikleri hakkında farkındalık düzeyleri araştırmışlardır.

KKTC’deki Çalışmalar

Dimilliler ve Atamtürk (2019)' a göre yabancı dil öğretiminin amaçlarından biri, öğrencilerin hem sınıf içinde hem de dışında dili kullanabilmeleri için iletişimsel olarak yetkin olmalarına Yrdımcı olmaktır. Geleneksel yabancı dil olarak İngilizce

(EFL) dersleri, öğrencilere akıcılığı geliştirmek için dili etkili kullanma fırsatı vermede sınırlıdır. Dili kullanma konusunda kendilerine güven duymadıkları için toplum içinde konuşamayan veya gerçek iletişim kuramayan birçok mezun öğrenci var. Çevrelerinde konuşulan dili anlayabilirler, ancak pratikte öğrendikleri dili etkili bir şekilde kullanamazlar. Edebiyat Terminolojisi adlı bir lisans sınıfında bu tür eksiklikler tespit edildiğinde bu çalışmanın itici gücü arttı. Dimilliler ve Atatürk tarafında yapılan bu çalışmaya Kuzey Kıbrıs'ta özel bir üniversitenin İngiliz Dili ve Edebiyatı (ELL) Bölümü'nde öğrenim gören sekiz öğrenci katılmıştır. Drama etkinlikleri on altı hafta süren bir müdahale olarak kursa dahil edilmiştir. Veriler, niteliksel olarak analiz edilmek üzere tüm katılımcılarla yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır.

Gürsoy (2019) tarafından Yakın Doğu Üniversitesi'nde lisans eğitimi ve yaratıcı drama dersi alan öğretmen adaylarına yaratıcı drama kursuna yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Yaratıcı drama eğitimi öncesi ve sonrası öğretmen adaylarının tutum puanları bağımsız değişkenlere göre incelenmiştir.

BÖLÜM III

Yöntem

Önceki bölümde, yabancı dil öğretimi ve yaratıcı drama ile ilgili teorik ve kavramsal tartışmalar kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Bu bölümde ise araştırmanın modeline, araştırmanın çalışma grubuna, verilerin toplanması ve çözümlenmesine, ortaya çıkan bulguların nasıl raporlaştırıldığına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bilgiler sırasıyla Araştırma Modeli, Çalışma Grubu ve Evren, Veri Toplama Araçları, son olarak Çalışma Planı başlıkları altında 5 aşamada sunulmuştur. Bu çalışma nitel bir araştırma çalışmasıdır. Eğitimde yaratıcı drama yöntemi ve yabancı dil öğretimi ile ilgili yazın taraması sürecinin ardından, nitel bir araştırma çalışmasının ardındaki teorik temeller, bir nitel araştırma süreci sırasında izlenilmesi gereken yol ve yöntemler kapsamlı olarak araştırılmıştır. Nitel araştırma yöntemi hakkındaki araştırma altyapısı ilgili yazına atıfta bulunularak, çalışmada izlenen araştırma yöntemi ve yapılan tüm tercihlerin arkasındaki mantık sunulmuştur. Nitel bir araştırma çalışması yaparken izlenilmesi gereken yol ve yöntemler ile ilgili kapsamlı bir öğrenme süreci gerçekleştirilmiştir. Bu nitel araştırma çalışmasının her aşamasında Creswell (1994) tarafından nitel bir araştırma çalışması tasarlamak için önerilen ve aşağıda detaylandırılan kontrol listesi takip edilmiştir. Bu bölümde yer alan 5 ana başlık altında sunulan tüm açıklamalar, kavram ve yaklaşımlar ilgili yazına atıfta bulunularak ve bu kontrol listesi takip edilerek oluşturulmuştur.

Nitel bir izlek tasarlamak için bir takip listesi:

- Niteliksel çalışmanın temel özellikleri veya varsayımlarından bahsediliyor mu?
- Okuyucu, nitel ve nicel yaklaşımlar arasındaki farkları anlıyor mu?
- Belirtilen çalışmada kullanılacak belirli niteliksel tasarım türü var mı? Okuyucunun tasarımın kökenini, tasarımın tanımını ve tasarımın herhangi bir özel özelliğini anlaması için bu tasarımla ilgili yeterli arka plan belirtilmiş mi?
- Okuyucu, araştırmaya getirdiği değerleri ve önyargılarını şekillendiren araştırmacının deneyimlerini anlıyor mu?
- Araştırma ortamında veri toplamak için giriş ve onay elde etmek için atılan adımlar hakkında bir açıklama sağlanıyor mu?

- Veri toplama izleklerinden bahsediliyor ve tartışılıyor mu? Veri toplama izleklerini kullanma nedenleri belirtilmiş mi?
- Bilgiyi kodlamanın veri analizi aşamalarından bahsediliyor mu?
- Belirli tasarımlarda ör. Etnografik yaklaşımlar, temelli teori, vaka çalışması, fenomenoloji geliştirilmiş belirli veri analizi izleklerini kullanarak bilgileri analiz etmenin veri analizi adımlarından bahsediliyor mu?
- Belirtilen bilgilerin (geçerlilik ve güvenilirlik) doğrulanması için atılması gereken adımlar var mı? Nitel tasarımların bulguları genelleme ve tekrarlama açısından sınırlamaları anlaşılır mı?
- Belirtilen çalışma için belirli bir sonuç var mı? (Creswell, 1994).

Bir araştırma tasarlamak veya oluşturmak, çeşitli disiplinlerdeki çeşitli araştırmacıların karşılaştığı göz korkutucu bir görev olarak kabul edilir. Bununla birlikte, araştırmacının, araştırma tasarımının netleştirilmesi, açıklığa kavuşturulmuş araştırma tasarımının işlev gördüğü olayların veya olgunun belirlenmesi gibi araştırma felsefelerinin arkasındaki fikri kavraması ve son olarak da araştırmacıya yeni araştırma tasarımlarını oluşturmada Yrdımcı olması esastır (Easterby-Smith, Thorpe, & Lowe, 2002). Araştırma Modeli başlığı altında bu araştırma çalışmasının arkasındaki model detaylı olarak tartışılmıştır. Seçilen model ve yöntemler ile ilgili izlenen mantık ve seçim süreçleri ilgili yazına atıfta bulunarak açıklanmıştır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada uygulanan araştırma yöntemi nitel araştırma yöntemidir. Erdoğan, Nahcivan ve Esin (2015)'e göre nitel araştırmalar "...insan davranışlarının altında yatan nedenleri ve boyutlarını keşfetmek, olayları ve algıları doğal ortamda gerçekçi ve bütüncü bir şekilde ortaya koymak amacıyla tasarlanır. İçeriğinde sayılar değil sezgiler ve soyut yaşam deneyimleri vardır". Nitel araştırmaların odağında olgular, süreçler, bireysel davranış ve deneyimler ile ilgili faaliyetler vardır. Doküman analizi, gözlem ve görüşmeler aracılığıyla toplanan nitel verilerin analizi ile olaylar ve algılar doğal ortamlarında bütüncül olarak incelenir (Yıldırım & Şimşek, 2006). Nitel araştırmada gerçeklik sanaldır ve sürekli değişir. Nitelik araştırma süreçlerinde akıl yürütmenin yerini karşı tüme varım, çok yönlü düşünme, derinden kavrama ve sezgiler alır (Sönmez, 2008). Son olarak tüm bu bilgiler doğrultusunda Erdoğan, Nahcivan & Esin (2015) nitel araştırmaları genel olarak altı özelliği ile tanımlar. Buna göre nitel araştırmalar "...(1) Doğal ortamlarda gerçek

yaşam durumlarını inceler. (2) Araştırmacı katılımcılarla bire bir ilişki içindedir. (3) Araştırmacı, üzerinde çalıştığı konuyu bütüncül bakışla inceler. (4) Bireylerin algılarını, değerlerini, duygularını, fikirlerini, niyetlerini, inançlarını açıklar. (5) Araştırma deseninde esneklik vardır. Süreç içinde araştırmanın yönü değişebilir. (6) Tümevarımcı analiz yaklaşımı kullanılır”.

Nitel araştırma yöntemi seçiminden sonra atılacak en önemli adım nitel araştırma tasarımında izlenecek yaklaşımın belirlenmesidir. Sıklıkla kullanılan nitel araştırma tasarımları, fenomenoloji (Olgu bilim), etnografi (Halk betimleme), grounded teori (Temellenmiş Kuram), durum çalışması, eylem araştırmaları olarak sıralanabilir. Bu çalışma bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmasında, bireyler, gruplar, kurumlar veya toplumsal birimler derinlemesine araştırılır. Durum ile ilgili bakış açısı sunmanın amaçlandığı nitel vaka çalışmalarında derin görüşme yolu izlenir. Bununla birlikte kuram geliştirmek ve girişim planı yapabilmeyi sağlar (Erdoğan, Nahcivan, & Esin, 2015). KKTC’ de Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama’ nın Kullanılması başlığı altında tasarlanan bu nitel araştırma çalışmasında izlenecek nitel araştırma yaklaşımına karar verirken yukarıda belirtilen 5 temel yaklaşımın genel özellikleri karşılaştırılmış ve bu nitel çalışmada uygulanacak yaklaşımın durum çalışması olacağına karar verilmiştir. Bu seçim ile ilgili varılan yargının ardındaki mantık şöyle özetlenebilir; KKTC’ de Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama’ nın Kullanılması başlığı altında tasarlanan bu nitel araştırma çalışmasında kendine özgü ve somut bir durum vardır. Bu çalışma araştırmacının yaratıcı drama yönteminin yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde kullanılmasına yönelik geliştirdiği ders planları hakkında diğer meslektaşları, bir drama uzmanı ve bir uygulamalı dilbilimci ile kapsamlı bir şekilde anlamaya yönelik analizlerinin olduğu, güncel yaşam bağlamlarının araştırıldığı, betimlendiği bir projedir. Bu çalışmada yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde drama temelli ders planı tasarımı ile ilgili paydaşların görüş ve önerilerinin derinlemesine analizi amaçlanmaktadır.

Çalışma Grubu

Bu araştırma çalışmasında 3 ana paydaştan veri toplanmıştır. Veri üçleme (triangülasyon) tekniği kullanılmıştır. Erdoğan, Nahcivan & Esin (2015)’e göre veri triangülasyonu aynı kişi ya da aynı olay için çeşitli veri kaynaklarının kullanılmasıdır. Bu araştırmanın çalışma grubu DAÜ YDİHO’ da yabancı uyruklu

öğrencilere Türkçe dersi veren 6 öğretim elemanı, bir yaratıcı drama uzmanı ve bir uygulamalı dilbilim uzmanından oluşmaktadır. Tüm bu paydaşlarla telefon aracılığıyla temas kurulmuş, araştırmanın içeriği, amaçları, etik hassasiyetlere gösterilen önem ve veri güvenliği ile ilgili detaylı bilgi verilmiştir. 6 öğretim elemanından 5 tanesi araştırmada yer almayı kabul etmiş, 1 öğretim elemanından bir yanıt alınamamıştır. Araştırmayı kabul eden öğretim elemanlarına araştırma kapsamında hazırlanan tüm ders planları, bilgi yazısı gönderilmiştir. Devam eden küresel salgın koşullarından dolayı görüşmeler Microsoft Teams üzerinden gerçekleştirilmiştir. Görüşme gün ve saatleri paydaşlarla birlikte belirlenmiştir. Tüm görüşmeler belirlenen gün ve saatlerde gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin başlangıcında yaklaşık olarak bir saatlik bir süre yaratıcı drama hakkında paydaşlara bilgilendirme yapmaya ayrılmıştır. Bilgilendirmenin ardından her bir öğretim elemanı ile tüm ders planları tek tek birlikte incelenmiş, araştırmacı tarafından daha önce hazırlanan soru setleri takip edilmiştir. Ayrıca, tüm ders planları ile ilgili veri toplama süreci bitiminde, yaratıcı drama temelli yabancı dil öğretiminin DAÜ YDİHO' da uygulanması ile ilgili görüş ve önerileri toplanmıştır. Tüm görüşmeler sesli ve görüntülü olarak, katılımcıların onayı tekrar alınarak kaydedilmiştir. Kayıtlar araştırmacı ve katılımcı arasındaki mesajlaşma platformunda tutulmaktadır. Benzer şekilde uygulamalı dilbilim uzmanı ile internet araçları üzerinden görüşme yapılmıştır. Drama uzmanı ile yapılan görüşme sonucunda, görüşleri yazılı bir metin olarak e-posta aracılığıyla kendisinden alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada kullanılan veri toplama yöntemi görüşme / mülakat yöntemidir. Bu kapsamda Ek: 19' da yer alan yarı yapılandırılmış Alan Uzmanı Görüşme Formu hazırlanmıştır. Görüşmeler bu forma göre yürütülmüştür. Creswell (1994)'e göre görüşme / mülakat yönteminin sağladığı en belirgin araştırma seçeneği bilgi mülakat yapılan kişi/lerle yüz yüze, birebir ve şahsen iletişim kurmasıdır. Telefon ve diğer teknolojik iletişim araçları ile de araştırma gerçekleştirilebilir. Birebir görüşmelerin yanı sıra grup görüşmeleri görüşme / mülakat yönteminin en temel araştırma seçenekleri arasında yer alır. Avantajlarına gelince: (1) Bilgi kaynağı kişi ya da kişilerin direkt olarak gözlemlenemeyeceği durumlarda son derece kullanışlıdır. (2) Mülakat yapılan kişi/ler geçmişe dair de bilgi sağlayabilir. (3) Araştırmacıya bilgi alma süreçleri üzerinde kontrol imkânı sunar. Görüşme yönteminin kısıtlılıklarına

gelince: (1) Bu yöntemde mülakat yapılan kişinin görüşleri doğrultusunda filtrelenmiş dolaylı bilgi edinilir. (2) Mülakat araştırılan konunun yaşandığı doğal bir ortamdan ziyade belirlenmiş başka bir alanda gerçekleşir. (3) Araştırmacının varlığı cevaplayanın yanlı görüş bildirmesine neden olabilir. (4) Her kişinin anlama ve ifade edebilme yeteneği eşit düzeyde olmayabilir (Creswell, 1994). Tüm sosyal bilim araştırmalarının yaklaşık yüzde 90'ı görüşmelere dayanmaktadır (Briggs, 1986). Görüşmeler yoluyla, katılımcılar fikirlerini, motivasyonlarını ve deneyimlerini sunabilirler. Görüşmeler yoluyla katılımcılar, eylemleri ve fikirleri için gerekçeler veya açıklamalar sunabilirler. Mülakatlar, gözlemlenemeyen veya verimli bir şekilde erişilemeyen konular hakkında bilgi ve arka plan sağlamak açısından özellikle değerlidir (Lindlof & Taylor, 2011). Nitel görüşmeler organik, uyarlanabilir ve çoğu zaman enerji veren bir yol aracılığıyla karşılıklı keşif, anlama, düşünme ve açıklama fırsatları sağlar. Görüşmeler, katılımcıların bakış açısından öznel olarak yaşanan deneyimleri ve bakış açılarını aydınlatır. Görüşmeciler birçok yönden karşılıklı konuşan iki kişi ve hatta arkadaş olsalar da görüşmeci, diyalog yönü ve konuya vurgu açısından hemen hemen her zaman yanıtlayandan daha fazla kontrole sahiptir. Görüşme, bir yandan “gece görüş gözlüğü” takmak gibidir. Çünkü görüşmeler, araştırmacının başka türlü gizli veya görünmeyen karmaşık fenomenlere rastlamasına ve daha da fazla keşfetmesine olanak tanır. Anlam, görüşmeci ya da görüşülen kişinin zihninde tutulmaktan ziyade katılımcılar arasında yaratılır ve karşılıklı değiştirilir. Gerçekte, görüşmeler soru ve cevapların tarafsız alışverişi değil, başkalarını ve kendimizi tanımaya başladığımız aktif süreçlerdir (Tracy, 2013).

Nitel bir araştırmada kullanılacak görüşme türü araştırmacının hedeflerine, katılımcılara, araştırmacının epistemolojik eğilimlerine ve görüşmenin yapısına bağlı olarak farklılık göstermektedir. Bu çalışmada kullanılan görüşme yöntemi katılımcı görüşmeleridir. Araştırmacı kendisi ile benzer pozisyonlarda çalıştığı meslektaşları ile araştırma hedefleri doğrultusunda hazırlanan ders planları üzerine grup içindeki benzerlikleri ve farklılıkları anlamaya çalışmıştır. Katılımcı görüşmeleri, benzer konu pozisyonlarına sahip olan ve uygun deneyime sahip olan, araştırma hedefleriyle ilgilenen sosyal aktörler arasında gerçekleşen görüşmelerdir. Bu; bir grup gönüllü, çocuklar, emziren anneler veya profesyonelleri içerebilir. Belirli bir kültürel grup içindeki benzerlikleri ve farklılıkları anlamaya çalışırken, katılımcı görüşmeleri özellikle faydalı olabilir (Tracy, 2013).

Bu araştırma çalışmasında araştırmacı kendi meslektaşları ile bu araştırma çalışmasını kapsamında yaptığı görüşmelerde tam katılımdan olabildiğince faydalanılmış, arkadaşça, samimi, karşılıklı etkileşimi ve paylaşımı teşvik eden bir duruş izlenmiştir. Çatışmadan kaçınılmış, yapılan eleştiriler yapıcı bir öğrenme kazanımı olarak kabul edilmiştir. Çalışmanın olumlu ve güzel yönleri ile ilgili övgü ve olumlu yorumlar kabul edilirken katılımcıların çalışmadaki eksikleri ve zayıf yönleri ortaya çıkarması teşvik edilmiştir. Bu araştırma çalışmasında, yarı yapılandırılmış bir görüşme kurgusu uygulanmıştır. Araştırılan konu, araştırma bağlamı ve araştırmacının katılımcıların görüşlerini olabildiğince derinlemesine alma isteği göz önünde bulundurulduğunda, belirli bir soru seti hazırlanmasına rağmen görüşme sürecinde görüşülen kişilerin konuşmasını teşvik eden, spontan ortaya çıkabilecek fikirleri destekleyen ve akışa bırakan bir tarz uygulanmasının araştırmanın sonuçlarına daha anlamlı bir şekilde hizmet edeceği kanaatine varılmıştır.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmanın kapsamında, hazırlanan ders planlarında yer alan görsel / işitsel materyaller üzerinde araştırmacı ve katılımcılar arasında görüşme yöntemi ile derinlemesine analiz yapılmıştır. 3. ve nitel araştırma sürecinin önemli bir paydaşı olan araştırmacının bu süreçte edindiği tecrübe ve kazanımlar sunulmuştur. İlgili paydaşlardan toplanan veriler öncelikle detaylı bir şekilde dinlenmiş ve yazıya geçirilmiştir. Tüm veriler her bir alan uzmanının her bir ders planı ve her ders planının 3 temel alt başlığı olan Isınma, Rol Oynama/Doğaçlama, Değerlendirme aşamaları ile ilgili görüş ve önerileri başlıklar altında toplanmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemine göre analiz edilmiştir. Erdoğan, Nahcivan & Esin (2015)'e göre betimsel analiz “Elde edilen verilerin daha önce belirlenen kavramsal çerçeveye ya da temalara göre düzenlenmesi ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunulmasıdır”.

Buna göre ilk adım olarak veriler görüşme sorularında izlenen sıraya göre şu başlıklar altında toplanmıştır:

- Alan uzmanlarının hazırlanan ders planlarının “Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretiminde” kullanılabilirliğine ilişkin görüş ve önerileri,

- Alan uzmanlarının ders planındaki “ısınma” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileri,
- Alan uzmanlarının ders planındaki “rol oynama / doğaçlama” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileri,
- Alan uzmanlarının ders planındaki “değerlendirme” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileri.

Ardından tanımlanan bulgular her bir alan uzmanının görüş ve önerilerinin yorumlandığı bir tartışmada sunulmuştur.

Araştırmacının Rolü

Bu çalışmada araştırmacının rolü, araştırmacı öğretmen olarak nitelendirilmektedir. Araştırmada katılımcı olarak yer alır ve müdahale etme hakkına sahiptir.

Tablo 2.

Çalışma Planı

Araştırma Planı	Süreci
Literatür Tarama	Ocak 2018 – Haziran 2020
Etkinlik Planlarının Tasarlanması	Eylül – Aralık 2019
Uzman Görüşü Alma	Eylül – Aralık 2019
Etkinliği Uygulama	Kasım – Aralık 2020
Etkinliği Değerlendirme	Kasım – Aralık 2020
Verileri Değerlendirme	Aralık 2020 – Ocak 2021
Tezi Raporlaştırma	Ocak 2021

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde araştırma bulgularına çalışmanın alt amaçları doğrultusunda aşağıdaki belirtilen sıraya göre yer verilmiştir.

Alan Uzmanlarının Yabancı Uyruklu Öğrencilere Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemi ile Hazırlanan Ders Planlarının “Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretiminde Kullanılabilirliğine İlişkin Görüş ve Önerileri

Bu başlık altında öncelikle DAÜ YDİHO’ da yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe dersi veren öğretim elemanlarının görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Bu araştırma çalışmasına katılan öğretim elemanlarının her birinin yaratıcı drama temelli yaklaşımın yabancılara Türkçe öğretiminde uygulanabilirliği ile ilgili görüş ve önerileri aşağıdaki transkriptlerde bulunabilir. Tüm görüşler yaratıcı dramanın yabancılara Türkçe öğretiminde derslere katacağı faydaları açıkça belirtmiştir. Öğrencinin motive edilmesinde, konuşmaya, iletişim kurmaya anlamlı ve ilginç etkinliklerle teşvik edilmesinin önemini neredeyse hepsi vurgulamıştır. Bu yöntemin müfredata bütünleştirilmesi ve buna göre materyallerin yeniden tasarlanması ile ilgili bir istek cümlelerinden anlaşılabilir. İlk başlarda yaşanabilecek zorluklara rağmen hepsi bu yöntemin getirileri üzerinde hem fikir oldukları söylenebilir. Mevcut bir derse bütünleştirme ya da başlı başına bir ders olarak tasarlanabileceği düşünülmektedir. Genel görüşmelerden edinilen intiba tüm seviyelerde yaratıcı dramanın ilgi çekici, etkili ve iletişimi teşvik edici bir yöntem olduğudur. Aşağıda ilgili öğretim elemanlarının görüşlerine tek tek yer verilmiştir.

Drama dil öğretiminde çok önemli, sınıf ortamını sıkıcılıktan uzaklaştıran bir yöntem. Dil öğretimi çok zor bir süreç. Öğrenciyi sürekli motive tutmak, derse katılımını sağlamak oldukça zor. Bunu drama etkinlikleri ile başarabiliriz. Sınıf ortamlarının geliştirilmesinde çok faydalı ve önemli. Türkiye’de özellikle yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde drama yöntemi kullanılmış olsaydı, bizler şu anda daha iyi dil yetkinliklerine sahip olurduk. DAÜ YDİHO’ da drama yönteminin mutlaka kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda örnekler çok az ve geliştirilmeli. Bu ders planları tasarımdaki ısınma etkinliklerini yabancı kaynaklardan bulmuşsun. Bu etkinlikleri bizler tasarlayabiliriz. Bu konu üzerinde çalışmalıyız.

Kullandığımız tüm kitapların ele alınıp drama yöntemlerine göre adapte edilmesi gerektiğine inanıyorum (Öğretim Elemanı 1).

Benim için çok zevkliydi gerçekten. Drama uygulaması ve dil öğretimi. İkisinin bir arada analizini düşünmemiz lazım. Çok etkili bir yöntem bence. Hem farklı, benim için yeni. Bende çok şey öğrendim şimdi bu sunumu izlerken. Bence kesinlikle çok büyük etkisi olacak. Hızlandıracak öğretmeyi. Haftalık 25 saatlik gruplarda, hazırlık okulunda veya ilerde bizim seçmeli derslerimiz olursa 4 saat, 6 saat veya işte Mağusa içinde dışarıya ders verirsek Sürekli Eğitim Merkezi gibi. Sadece bir gruba yönelik değil, çok gruba yönelik etkili bir yöntem olduğunu düşünüyorum. Kültürel öğeler eklenebilir. Dil öğretirken, dil ve kültür beraber gidiyor. Gastronomi Bölümüne giderek yemek yapılabilir, farklı roller oynanabilir. Ortak bir dans üretilebilir. Drama kısmı çok çok güzel. Puan vermem gerekirse 100 üzerinde 100 puan. Kesinlikle uygulayım. Seve seve uygulamak isterim (Öğretim Elemanı 2).

Drama kesinlikle kullanılmalı ancak diğer yandan bunun için yeterli zaman yok. Tıp Fakültesinde ders veren biri olarak konuşmam gerekirse, maalesef, keşke olsa, ben çok isterdim. Çünkü öğrenci çok daha yaşayarak, çok daha iyi şeyler öğreneceğini, daha iyi öğreneceğini, özellikle öğrendiği dilbilgisi yapılarını yaratıcı drama yöntemi kullanarak, birebir yaşayarak daha güzel dile getirebileceğini, ayrıca onlar için çok iyi aktiviteler olduğunu düşünüyorum. Ancak zaman konusunda yeterli sürenin olamayacağını düşünüyorum. Ayrıca böyle bir ders açılırsa öncüsü olurum, destekçin olurum. Derslerde bir şeyler yapmaya çalışıyoruz ancak zaman o kadar kısıtlı ki öğrencinin hayatın içinde kullanabileceği bir alan yaratamıyoruz. Dersten sonra pratik yapan öğrenci var ama yapmayan da çok. Dolayısıyla o pratiği drama derslerine taşımak, ayrı dersler halinde, hem öğrenciyi derse daha çok katmayı, hem de daha çok konuşmasını sağlayacaktır diye düşünüyorum. Çok yararlı bir ders olabileceğini düşünüyorum. Yeterli zaman sağlanırsa tabii ki. Ek bir ders olarak açılırsa çok faydalı olur. Çünkü öğrenci konuşmaya korkuyor, öğrenci konuşmaya çekiniyor, pratik yapamıyor. Bu derslerde daha fazla pratik yapacağı, daha fazla dersin içinde olacağı için, birebir yaşayacağı için, en azından utangaçlığını da atabilir. İlk etkinlikte değil belki ama zaman

ilerledikçe ve aktiviteler yapıldıkça öğrencinin katılımını sağlayabiliriz (Öğretim Elemanı 3).

Benim için çok keyifli bir görüşmeydi. Ders planları ilginçti. Çok farklı şeyler edindim. Teşekkürler. Genel olarak değerlendirdiğimde dramanın yabancı öğrencilere Türkçe öğretiminde uygulanabileceğini düşünüyorum. Düşük seviyelerde nasıl yapılabilir bilmiyorum. Belki de bu şekilde başka örnekler görsem yavaş yavaş kafamda belirebilir. Ancak sınavların her düzeyde kullanabileceğini düşünüyorum. Yüksek düzeydeki derslerimizde mutlaka kullanılmalı. Öğrencileri farklı düşünmeye, eğlenmeye, yaratıcı düşünmeye teşvik ediyor. Öğrencilerin birçoğu bence ülkelerinde böyle eğitim almamışlardır. Bence bu tarz bir eğitime hemen olmasa da alışacaklar ve çok seveceklerdir. Ders veriş şeklimizi ciddi değiştireceğini düşünüyorum. Bizler için de ilk etapta zor olabilir ama daha fazla örnek görüp uygulama fırsatı olursa biz de gelişiriz. Görünce kolay gibi geliyor uygulamak, görmediğimiz etkinliklerde zor gibi geliyor. Bence ne zor ne de kolay. Sınıfa göre değişir. Bence derslerimize enerji getirir. Kesinlikle devamı getirmelisin. Diğer öğretmenlerinde ilgileneceğini düşünüyorum. Yüksek gruplar açılmasa bile A1 A2 de bile uygulanabilir bence drama. Zor olur belki ama bence olur. Öğrenciler bence dramaya bayılacaklar (Öğretim Elemanı 5).

Bir uygulamalı dilbilimcinin ders planları ve uygulanabilirlik ile ilgili görüş ve önerilerine gelince, yapılan görüşmede toplanan nitel verinin transkripti aşağıdadır. Bu görüşmenin sonunda edinilen görüş ve öneriler: Öğretmen eğitimi, öğrenci eğitimi ve değişim yönetimi başlıkları altında toplanabilir. Öğretmen eğitimi ile ilgili görüş ve önerilerde özellikle drama temelli bir öğretime başlamadan önce öğretmen eğitiminin ne kadar önemli olduğu, kapsamı ve dikkat edilmesi gereken konular ele alınmıştır. Drama yöntemi ile yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretecek öğretmenlerin öncelikle dramanın ne olduğunu öğrenci olarak yaşamaları tavsiye edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin tiyatral yeteneklerinin geliştirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Öğretmenlerde ateşlenen drama farkındalığı ve heyecanının kontrollü ve sistemli bir şekilde yürütülmesinin altı çizilmiş, öğretmen eğitimine ayrıca önem verilmiştir. Öğrencilerin ilgilenebileceğini ve drama etkinliklerini daha verimli ve çekici yapacak konuların anlaşılabilmesi için öğrencileri, geldikleri ülkelerden getirdikleri kültürleri iyi anlamının önemine değinmiştir.

Öncelikle bu güzel çalışmandan dolayı seni kutlarım. Yabancılara Türkçe öğretimi ile yaratıcı dramayı birleştirmen hem iddialı hem de yenilikçi bir bakış açısı diyebilirim. Tüm zorluklarına rağmen bu çalışmanın iddialı bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Tasarladığın ders planlarını incelediğimde hepsinin çok kapsamlı düşünüldüğünü ve yaratıcı olduğunu düşünüyorum. Bu konuda yapılmış güzel bir derleme çalışması diye düşünürken aktivitelerin çoğunu senin tasarlamış olmak harika. Hepsi öğrencileri iletişim kurmaya motive edecek ve heyecan uyandıracak faaliyetler. İzinle bazılarını ben de kullanmak isterim. Bu aktivitelerin her birinin detayına inmeden uygulama ile ilgili sana bazı noktalarda nelerle karşılaşabileceğin ve hangi noktaları değerlendirmen gerektiğine dair bazı görüşlerimi paylaşmak istiyorum. Öncelikle bu etkinliklerden en fazla verimi almak için bu ders planlarını öğretmen arkadaşlarınla uygulamayı öneririm. Öncelikle arkadaşlarına ve kendine öğrenci rolü ver. Dramayı hemen sınıflarına entegre etmede acele etme. Öncelikle, bahsettiğin gibi bu ders planlarını paylaşman arkadaşların arasında bir etkileşim ve dramaya karşı bir ilgi uyandırdı. Bence bundan sonra ilgilenen arkadaşlarınla bir çalışma grubu oluştur. Drama ile ilgili bilgilendirme paylaşımlarına devam et. Bir iki drama aktivitesi, hatta bu ders planlarından bir iki tanesi ile başla. Onlara dramayı yaşat. Sonra hep sen öğretmen ve drama uzmanı olarak devam etme. Belli bir düzeye geldikten sonra arkadaşların öğretmen rolüne geçsin. Öğrencilerin en hissedebileceklerini anlamak için bence en etkili yöntem önce sizin öğrenci olarak bu dersleri deneyimlemeniz olabilir. Özellikle değerlendirme kısımlarında göreceksin ki hem ne yaşadığınızı, ne hissettiğiniz değerlendireceksiniz, hem de bir öğrenci grubuyla bunları uygulaysaydınız neyi nasıl yapardınız? Eminim birbirinizden ve bu tecrübeden çok şey öğreneceksiniz. Öğretmen arkadaşların ve sen kâğıt üzerinde hazırlanmış bir ders planını hayat geçirdiğinizde göreceksin ki herkes kendinden, geçmiş yaşantısından ve öğrencileri hakkındaki bilgi ve tecrübelerinden uygulama ile ilgili birçok şey katmış. Bu olumlu enerjisi bu şekilde sürdürebilirsin diye düşünüyorum. Tüm biriminizdeki derslere bence bunu adapte edebilirsiniz ancak dikkatli ve adım adım gitmeni öneririm. Önce öğretmen arkadaşlarının dramayı sevmesini sağla. Drama ile ilgili farkındalık aktiviteleri yap. Onlarla bu tarz etkinlikler varsa git. Eminim onlarda hızla daha somut adımlar atmaya

başlayacaklardır. Öte yandan dikkatini çekmek istediğim bir başka noktada beden dili, rol yapma ve role bürünme etkinlikleri ve bir de doğaçlama. Bunlar herkes için çok kolay olmayan yetiler. Bazıları için çok kolay olsa da göreceksin ki birçok öğrenci o kadar da rahat olmayacak. Onlar rahat olmadığı gibi birçok iş arkadaşının da rahat olmayacağını belki de senin bile olmayacağını göreceksin. Bu konuda bir uzmanla, bir tiyatro ya da drama uzmanı ile çalışmanızı öneririm. Umarım okulunuz böyle bir kursa para ayırır. Olmasa da bir yolunu bulacağını düşünüyorum. Sınıflarınızda dramayı uygularken önce kendinizi öğrencinin yerine koymalısın. Ergenlikten yeni çıktıklarını, sınıf ortasında çok rahat olmayabileceklerini düşünmelisin. Kız erkek ilişkilerini de unutma. Her iş arkadaşının bir drama uzmanı olması gerekmesede öğretmen olarak da role girebilmesi ve sınıfta enerjiyi yukarıda tutabilmesi için belli becerilere sahip olması gerekir. Öğretmenlerin önce öğrenci olarak rahatlama, rol yapma, sahne korkusu, beden dili, doğaçlama gibi konularda ders alması ve kendini geliştirmesi şart. Profesyonel tiyatrocun olmalarını bekleme ama yine de öğrenciden bir şeyi isterken kendisinin o davranışları göstermiyor olması drama ortamının gelişimini engeller. Bu eğitimi alan arkadaşların belli davranışları olgunlaştırdıktan sonra bu davranışların nasıl öğretileceğine odaklanmalı. Bu konuda da eğitim almanızı öneririm. Bilmek ve öğretmek çok farklı olabiliyor. Sonraki aşamalarda gönüllü öğrenci grupları ile pilot çalışmalar ve mikro öğretim yapmanızı öneririm. Öğretmen arkadaşlarının bu ders planlarını ve kendi tasarlayacakları ders planlarını gerçek öğrencilerle uygulaması çok farklı kazanımlar sağlayacaktır. Ayrıca unutmadan tüm bu süreçleri iyi kurgularsan bir doktora tezi bile ortaya çıkabilir. Öğretmen arkadaşlarının sürekli birbirleriyle etkileşimini sağlamada görev bu işi başlatan kişi olarak sana düşebilir. Ancak yine de diğer arkadaşlarının da konuyu sahiplenmesini sağla. Bunun için onlara görev ve roller ver. Ders materyallerinizin dönüştürülmesi çok kısa zamanda olmayacaktır. Yıllardır eğitim verdiğiniz yöntemleri bir anda değiştirmeyecek arkadaşların olacaktır. Büyük bir hevesle başlasalar da uygulamada zorluklar çıkacaktır. Bunun uzun bir süreç olduğunu hatırlatmak isterim. Unutmadan söylemek istediğim iki nokta var. Birincisi etkinliklerdeki konuların öğrencilerin katılmak isteyeceği, aktif olarak ve can atarak içine gireceği aktiviteler olması çok önemli. Örneğin hayatta kalma

süper bir etkinlik. Ben bile oynamak isterdim. Demek istediğim öğrencileri daha iyi anlamaya çalış. İnsanlar kendi hayatlarında anlam bulabildikleri ve bilgi sahibi oldukları konular hakkında daha aktif katılabilirler. İkinci nokta ise uluslararası öğrenci profili. Farklı milletlerden öğrencileri daha iyi anlamaya çalış. Onlarla vakit geçir. Çok şey öğreneceğini düşünüyorum.

Alan Uzmanlarının Ders Planlarındaki “Isınma” Etkinliklerine İlişkin Görüş ve Önerileri

Isınma etkinliklerinin güçlü yanları hakkındaki görüşler aşağıda listelenmiştir:

- Isınma etkinlikleri kaynaştırıcı ve tüm derslerde / seviyelerde uygulanabilir.
- Etkinliklerde ezber yok.
- Etkinliklerde uygulanan grup çalışmaları utangaçlığı azaltmadaki faydalıdır.
- Etkinlikler keyifli ve katılım isteği doğurur.
- Etkinliklerde öğretmenin otorite rolü ortadan kalkıyor.
- Etkinliklerle öğrencinin ilgi ve odağı aktif hale getiriliyor.
- Etkinlikler zihni keskinleştirici, yaşa uygun, yönetilebilir, eğlenceli ve akılda kalıcı.
- Etkinliklerde katılımcı rasyonel olarak bilgi alıyor.
- Rol değiştirme, kendini keşfetme ve yaratıcı durumlar var.
- Etkinlikler kullanılabilir, eğlenceli, ana aktiviteye hazırlar, dikkat çeker.
- Bu etkinliklerde öğrenciler duygu durumlarını ortaya koyabilirler.
- Etkinliklerde yoğun etkileşim var.
- Etkinlikler güven geliştirici, odaklayıcı, kişiler arası bağ sağlayıcı,
- Öğrenciler keyif alır, zevkli ve enerjik.
- Etkinliklerde jestler ve mimiklerin kullanımı faydalı.
- Etkinlikler öğrencilerin günlük yaşamda değişen durumlara adapte olabilme becerilerini geliştirir.
- Aktiviteler arası uyum, geçiş kolay.
- Eğlenceli ve hareketli.
- Grup aktiviteleri içerisinde utangaçlık zamanla geçebilir.

Isınma etkinliklerinin geliştirilmesi / değiştirilmesi önerilen boyutlar aşağıda listelenmiştir:

- Uygulamak zor olabilir. (Ders Planı 4) (Ders Planı 7)
- Vücut teması bazı gruplarda sorun olabilir. (Ders Planı 6)
- Çekingen öğrenciler için ne yapılabilir? (Ders Planı 3)
- Uygulaması zor olabilir. (Ders Planı 4)
- Öğrencinin ilgisini çekmeyebilir. (Ders Planı 10)
- Cesaretlendirme ve yeteneğe bağlı seçim gerekebilir (Ders Planı 2)
- Açıklaması basit uygulaması zor. (Ders Planı 7)
- Bu tarz etkinliklere hemen alışabilirler mi? (Ders Planı 1)
- Sınıf ortamının fiziksel yeterliliği aktivitelerin uygulanabilirliğinde dikkate alınmalı. (Ders Planı 1)
- Utangaç öğrenciler nasıl motive edilebilir? (Ders Planı 2)
- Etkinlik saati doğru seçilmeli (tüm Ders Planları)
- Uygulamada zor olabilir (Ders Planı 4)
- Daha uzun olabilirdi (Ders Planı 6)
- Isınma aşamasında ilk aktivite olduğu için mutlaka tanışma oyunu eklenmelidir. (Ders Planı 1)

Alan Uzmanlarının Ders Planlarındaki “Rol Oynama / Doğaçlama”

Etkinliklerine İlişkin Görüş ve Önerileri

Rol oynama / doğaçlama etkinliklerinin güçlü yanları hakkındaki görüşler aşağıda listelenmiştir:

- Bu etkinliklerdeki grup halinde yazmak dil ve yaratıcılık becerisi görece zayıf öğrencilerin yaratıcılığını geliştirmeye katkıda bulunur.
- Etkinlikler konuşma ve yorumlamayı geliştiriyor.
- Etkinlikler kelime bilgisini geliştirici, kelime haznesini güçlendirici.
- Öğrencilerin kendini ifade etme becerileri gelişir.
- Öğrenciler sorunları farklı boyutlarda ele alıyor.
- Öğrenciler kelimeleri farklı bağlamlarda kullanıyor.
- Etkinlikler, tek düze değil, vakalar ilginç, gerçek hayatta kullanılabilir teknikler,
- Öğrencilerin empati yeteneğini geliştirir.
- Öğrencinin yaratıcılık yönünü ortaya çıkartıyor.
- Öğrencinin derse katılım motivasyonunu artırır.

- Öğrenci yaratıcılığını geliştirirken dil öğrendiğini unutabilir.
- Etkinlikler grup içi öğrenmeyi teşvik ediyor.
- Etkinlikler günlük hayatın içinden, gerçek dil ihtiyacını ve kullanımını aktif hale getirebilir.
- Etkinlikler güzel tasarlanmış.
- Etkinlikler gerçek yaşama dair, böylece dil öğrenimi etkin olur.
- Etkinlikler öğrencileri entelektüel olarak etkiler, tartışma ortamı açar.
- Etkinlikler öğrencilerin işbirliği yapmalarını, işbirlikçi öğrenmeyi teşvik ediyor.
- Öğrenciler fikirlerini savunma, fikir paylaşma becerilerini geliştiriyor.
- Etkinliklerde kullanılan konular ilginç, eğlenceli, güncel ve fikir üretilebilir konular, sürükleyici olabilir.
- Etkinliklerde öğrenciler yaptığı şeyin gerekçesini açıklayabilme becerileri geliştiriyor.
- Öğrenciler anlamlı bir amaca yöneltme, giriş gelişme sonuç kurgusunu oluşturmak için planlama yapıyor.
- Etkinliklerde öğrencilerden farklı bakış açılarına saygı gösterme, görüş ayrılıklarına yapıcı yaklaşma, tarafsız bakış açıları geliştirme davranışları göstermesi bekleniyor.
- Etkinliklerde öğrencilere özgün ve farklı düşünceler üretme ortamı sunuluyor.
- Etkinliklerde öğrencilere tartışma, uzlaşmaya varma ve etkileşim ortamı sağlanıyor.
- Etkinliklerde öğrencilerin kişisel yansıtma / yüzleşme, farkındalık yönlerine önem veriliyor.
- Absürtlük ile yaratıcılık teşvik ediliyor.
- Etkinliklerde geçmiş öğrenmelerin transferi ile yaratıcılık teşvik ediliyor.
- Grup dinamizmi, birlikte oluşturma ve yoğun etkileşim var.
- Çok boyutlu düşünme teşvik ediliyor.

Rol oynama / Doğaçlama Etkinliklerinin geliştirilmesi / değiştirilmesi önerilen boyutlar aşağıda listelenmiştir:

- Vakaların arasındaki dengeye dikkat edilmeli (Ders planı 8).

- Öğrenciler fikir üretemeyebilir (Ders planı 8).
- Vaka seçimi gözden geçirilmeli (Ders planı 9).
- Konu seçimi gözden geçirilmeli (Ders planı 10).
- Materyal yaratıcılığı tetiklemede yeterli mi? Gözden geçirilmeli (Ders planı 2).
- Konular öğrencilerden de alınabilir (Ders planı 6).
- Konu öğrencilerin ilgisini çekecek bir konuyla değiştirilebilir (Ders planı 9).
- Herkes eşit düzeyde akıcı ve ikna edici olabilir mi? (Ders planı 1)
- Yönergeler karışık (Ders planı 2).
- Zaman yeterli mi? (Ders planı 2 ve 4).
- Dikkatlerini çekecek olaylar verilirse eğlenceli olabilir (Ders planı 3).
- Örnekle model gösterilebilir (Ders planı 4).
- Öğrenci ne kadar üretebilir (Ders planı 5).
- Her öğrenci eşit düzeyde yaratıcı, girişken ve akıcı değil, role bürünebilmede sorun yaşanabilir (Ders planı 8)
- Öğrenciler arasında tartışmaya neden olabilir mi? (Ders planı 10)
- Katılımcılar yeteneklerine göre ayrılabilir (Ders planı 2)
- İşitsel uyarıcılar eklenebilir (Ders planı 2)
- Farklı uyrukların bir araya getirilmesi önemli (Ders planı 1)
- Canlandırma bölümünde görevini tamamlayan grupların motive tutulması nasıl yapılacak? Dikkate alınmalı (Ders planı 1).
- Yaratıcılığı tetikleyecek ilk etki gözden geçirilebilir (Ders planı 2).
- Başka uyarıcılarla destekleme gerekebilir (Ders planı 6)
- Lider katılımcılara “Çölde Hayatta Kalma” hikayesini tamamlamadan anlatıp hikayeyi katılımcıların her grubun kendi içinde tamamlamasını isteyebilir. Her grup tamamladığı hikayeyi doğaçlayabilir. (Ders planı 1)
- Lider katılımcılara “İnternet ve teknoloji bağımlılığı, Aşırı kilo alma, Depresyon ve kaygı bozuklukları, Zihinsel ve bedensel tembellik” başlıklarını bir dergi başlığı olarak verebilir ve katılımcılardan bu dergi yazısını oluşturmaları istenebilir. Oluşturulan öyküleri ise A grubunun yazdığını B, B’nim yazdığı öyküyü ise A grubu canlandırabilir. (Ders planı 7)
- Etkinlik sonunda lider katılımcılardan fotoğraf karesi oluşturmalarını isteyebilir. (Ders planı 8)

- Vaka 1 ve Vaka 2 konuları 8. aktivite ile benzerlik göstermektedir. Farklı konular seçilirse daha uygun olacaktır. (Ders planı 8)

Alan Uzmanlarının Ders Planlarındaki “Değerlendirme” Etkinliklerine İlişkin Görüş ve Önerileri

Değerlendirme etkinliklerinin güçlü yanları hakkındaki görüşler aşağıda listelenmiştir:

- Değerlendirmeye uygun, güzel, çok detaylı, kapsamlı sorulara yer verilmiş.
- Çok yönlü, çok güzel, yeterli, net, enteresan, açıklayıcı, düşünmeyi teşvik edici sorular sorulmuş.
- Yapılan aktiviteye uygun sorular hazırlanmış.
- Öğrencilerin kendilerini nasıl ifade edebileceklerini geliştirmede faydalı sorular hazırlanmış.
- Öğrencinin dünya görüşünü anlamada faydalı sorulara yer verilmiş.
- Değerlendirme etkinliklerinde öğrencilerin konuşabilecekleri konulara yer verilmiş.
- Değerlendirme etkinliklerinde tüm öğrencilerden geri dönüt alınıyor.
- Değerlendirme etkinliklerinde süreçle ilgili duyguların sorulması, duyguların paylaşımı ve kapsamlı ve derinlemesine analize yer verilmiş.

Değerlendirme etkinliklerinin geliştirilmesi / değiştirilmesi önerilen boyutlar aşağıda listelenmiştir:

- Kısa cevaplı sorularla başlanmalı (Ders planı 3).
- Büyük gruplarda değerlendirme nasıl yapılabilir? (Ders planı 1).
- Günlük hayata yakın sorular olabilirdi (Ders planı 9).
- Sert eleştiriler olabilir mi? (Ders planı 1)
- Eğer öğrenci üretmezse değerlendirme sorularını ne kadar yanıtlayabilir? (Ders planı 5)
- Değerlendirme kısmında sorulan “Grup arkadaşlarının davranışlarını tartışmaları istenir” kısmı biraz olumsuz bir cümle gibi duruyor. Gerekli değilse kaldırılabilir. (Ders planı 1)

- “Bu etkinliği yaparken seni neler zorladı? Etkinlikte en sevdiğin kısım hangisiydi? Doğaçlamayı yaparken neler hissettin?” gibi sorular sorulmalıdır. (Tüm ders planları)

Öğretim elemanlarının görüş ve önerilerinin listelenmesinin ardında her bir öğretim elemanının görüşlerine aşağıdaki bölümde yer verilmiştir. Birinci öğretim elemanı ile yapılan görüşmede öğretim elemanının yaratıcı drama temelli yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders planlarına karşı oldukça olumlu ve ilgili bir tavır sergilediği söylenebilir. Genel olarak ısınma etkinliklerine yönelik bakış açısı değerlendirildiğinde öğrenci etkileşimine, öğrencilerin aktif olarak derse katılımı, öğrencilerin önceki öğrenmelerini bu aktivitelerle nasıl pekiştireceği gibi değişkenlere odaklandığı söylenebilir. Uygulanabilirlik ile ilgili bazı küçük noktalara değinmesine rağmen, bu ısınma aktivitelerine son derece olumlu baktığı ve dil öğretiminin her düzeyinde bu tarz aktivitelerin eksikliğine ve ihtiyaca yönelik olumlu görüş bildirmiştir. Rol oynama ve doğaçlama kısmında bazı materyal ve vakaların öğrencilerin daha hayattan ve ilginç bulabileceği diğerleri ile değiştirilmesine dair görüşleri olmasına rağmen genel olarak öğrencilerin yaratıcı drama ile olayların farklı yönlerine bakabilme, grup halinde öğrenme, empati yeteneğini geliştirebilme ve olumlu akran öğrenmesi gerçekleştirebileceğine inandığı söylenebilir. Son derece güçlü sıfatlar kullanarak aktiviteleri ne derece beğendiğini ve uygulamak istediği ile ilgili motivasyonunu dile getirmiştir. Genel olarak yaratıcı dramının uygulamada sınıflarına ne derece değer katacağının farkında olduğu söylenilebilir. Isınma etkinliklerine gelince, genel olarak değerlendirmeye uygun, güzel, çok detaylı, kapsamlı, ilginç, güzel, yeterli, iyi hazırlanmış gibi tanımlamaları kullanarak değerlendirmelerin fayda ve derinliğine dikkat çekmiştir.

2. öğretim elemanı ile yapılan görüşmede kendisinin yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde drama temelli yaklaşım ile hazırlanan bu ders planlarına ve kullanımına büyük bir heyecan ve ilgi ile yaklaştığı söylenebilir. Isınma aktivitelerinin keyifli, katılıma motive edici, öğrenciyi aktif hale getirici ve yaratıcı olarak tanımlamıştır. Ezberin olmaması, öğretmenin otorite rolünün ortadan kalkması, yaratıcı durumlarda öğrencinin kendini keşfetmesi bu ısınma aktivitelerinde olumlu bulduğu noktalardır. Rol oynama ve doğaçlama etkinliklerinin öğrencinin yaratıcılığını ortaya çıkarmada çok etkili olacağını belirtirken, keyifli ve yaratıcı etkinliklerin öğrenciyi fark ettirmeden hem bilinçaltı hem de üstü ile dil

öğrenmeye yönelttiğine dikkat çekmiştir. Aktivitelerin birçoğunu yaşamın içinden, otantik, gerçek yaşama dair bulmuş ve bunun gerçek dil ihtiyacını ve kullanımını aktif hale getireceğini belirtmiştir. Etkinliklerin aynı zamanda öğrencilerin entelektüel gelişimlerine de katkıda bulunacağını altını çizmiştir. Değerlendirme etkinliklerinin birkaçında soruların azaltılmasına dair görüşleri olsa da genel olarak ‘çok yönlü, çok güzel, yeterli, net, enteresan, açıklayıcı, düşünmeyi teşvik edici’ gibi sıfatlar kullanarak olumlu görüş bildirmiştir.

3. öğretim elemanı ile yapılan görüşmede öğretim elemanının yaratıcı drama aktivitelerinin yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde kullanımına dair sorgulayıcı ancak olumlu bir yaklaşım izlediği görülmüştür. Uygulamaya yönelik son derece derinlemesine bir yaklaşım izleyerek uygulamada çıkabilecek sorunlar ile ilgili kapsamlı görüşler bildirmiştir. Isınma etkinliklerinde temel olarak Öğrenciler arası iletişim, eğlenceli olma durumu, ana aktiviteye hazırlayabilme, dikkat çekme, öğrencilerin utangaçlık düzeyi, dikkati toplama, yapıcı rekabet, aktiflik düzeyi, dışa vurum boyutlarına odaklanmıştır. Isınma etkinliklerinin birçoğunu kullanılabilir, eğlenceli, yararlı bulurken bazılarının zor ve kafa karıştırıcı olduğunu belirtmiştir. Isınmaların ana aktiviteye öğrencileri hazırladığını, dikkat çekici olduklarını, öğrencilerin duygu durumlarını ortaya koyabilmelerine fırsat tanıdığını belirtmiştir. Utangaç öğrencilerin katılımı ve bazı etkinliklerin ilgi çekip çekmeyeceği ile ilgili kaygılarını belirtmiştir. Rol oynama ve doğaçlama etkinliklerini şu boyutlarda sorgulamıştır: Etkileşim, iletişim, grup içi yetkinlik dengesi, aktiviteye katılım, hikaye yazmanın katkıları, kurgusallık, etkinliğin öğrenciden beklentisi, dikkat çekme düzeyi, örneklendirme, aktiviteden sağlanacak fayda, konu seçimi, öğrencilerin üretebilme düzeyi. Bu kapsamda bu ders planlarında yer alan doğaçlama ve rol oynama etkinliklerinde öğrencilerin işbirliği yapma, fikirlerini savunma, fikir paylaşma, işbirlikçi öğrenme, anlamlı bir amaca yöneltme yönlerinin olumlu ve güçlü bir şekilde geliştirildiğine dikkat çekmiştir. Genel olarak konu seçimlerinin birçoğunu eğlenceli, güncel, fikir üretilebilir ve sürükleyici bulmuştur. Etkinliklerde öğrencilerin giriş gelişme sonuç kurgusu oluşturma, planlama yapma, yaptığı şeyin gerekçesini açıklayabilme ve çözüm üretebilme becerilerinin farklı etkinliklerde geliştirildiğini belirtmiştir. Eleştirel olarak her öğrencinin ne derece eşit düzeyde yaratıcı, girişken ve akıcı olabileceğini, ne kolaylıkla role bürünebileceğini sorgulamıştır. Etkinliklerin tamamlanmasında zamanın daha geniş tutulmasına dikkat

çekmiştir. Konuların öğrencilerin yaşamının içerisinde olmasının öğrencilerin bu etkinliklerde daha aktif olarak yer almasında önemli rol oynayacağını belirtmiştir. Bu görüşmede yapılan sorgulamalar uygulamada karşılaşılabilecek zorlukları ön görmede öğretim elemanının gerçekçi yaklaşımı dikkati çekmiştir. Ancak bazı sorgulama ve kaygılarına rağmen drama temelli yaklaşımın dersleri ne derece verimli, sürükleyici ve eğlenceli hale getireceğini belirtmiştir. Değerlendirme etkinliklerine gelince, öğretim elemanı tüm değerlendirme etkinliklerinin son derece kapsamlı, derin, çok yönlü ve faydalı olduğunu, bu ders planlarında en çok beğendiği bölümün değerlendirmeler olduğunu belirtmiştir. Bunun bu ders planlarını değerlendirirken izlediği sorgulayıcı, yansıtıcı yaklaşım ile örtüştüğü söylenilebilir.

4. öğretim elemanı ile yapılan görüşmede öğretim elemanı yaratıcı dramının yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde kullanılmasına yönelik hazırlanmış bu ders planlarını çok modern, yenilikçi bulduğunu ve bu deneyimden çok şey öğrendiğini belirtmiştir. Isınma aktivitelerindeki etkileşime dikkati çekerek grup içerisinde pasif öğrencilerin daha motive olabileceğini, grup enerjisinin artacağını belirtmiştir. Ortaya çıkan yoğun etkileşim ortamının öğrenciler için zevkli güven geliştirici ve kişiler arası bağ sağlamada etkili olduğuna dikkat çekmiştir. Ayrıca günlük yaşamda değişen durumlara adapte olabilmede faydalı olabileceğini söylemiştir. Bu süreçleri tanımlarken sıklıkla kullandığı bazı sıfatlar şunlardır: 'Faydalı, güzel, eğlenceli, yüksek enerjili, harika, zevkli'. Öğrencilerin bu tarz aktivitelerde yer almaya cesaretlendirilmesine olan ihtiyaca dikkati çekerken yeteneğe bağlı grup oluşumlarına dikkat edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Rol oynama ve değerlendirme aktivitelerinde grup çalışması ve tartışmanın tarafsız bakış açısı geliştirme, saygı, özgün ve farklı düşünceler üretme, görüş ayrılıklarına yapıcı yaklaşma, uzlaşmaya varma, kişisel yansıtma / yüzleşme, farkındalık gibi birçok olumlu davranışı geliştireceğini belirtmiştir. Öneri olarak işitsel uyarıcıların eklenmesini tavsiye etmiştir. Son olarak değerlendirme kısmına gelince, tüm öğrencilerden geri dönüt alınmasını çok güçlü bir yan olarak belirtmiştir.

5. öğretim elemanı ile yapılan görüşme 3. Öğretim elemanı ile yapılan görüşme gibi sorgulayıcı ve yapıcı bir tarzda geçmiştir. Dramanın yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde ne denli katkılarda bulunabileceğinin altını çizerken uygulama ile ilgili göz önünde bulundurulması gereken noktalar detaylı tartışılmıştır. Isınma aktiviteleri ile ana aktivite arasındaki uyuma işaret ederek geçişin kolay

olduğunu belirtmiştir. Etkinliklerin eğlenceli ve hareketli olduğunu söylerken, uygulanacakları ders saatlerinin seçimine dikkat çekmiştir. Katılımcıların bedensel aktivitelere, rol yapmaya zamanla alışacağını ancak bu konunun dikkatle ele alınması gerektiğini belirtmiştir. Rol oynama ve doğaçlama bölümlerinde üzerinde durduğu konular: grup kazanımları, aktivite kurgusu, grup mevcutları, motivasyon ve otantiklik, etkileşim, gerçek yaşama katkısı, yaratıcılık ve rol değişimidir. Olumlu yönler olarak grup dinamizmi ve birlikte oluşturma ilk sıralarda yer almaktadır. Yaratıcılık ve çok boyutlu düşünme süreçlerinde geçmiş öğrenmelerin transfer edilebileceğini, verilen vakaların ilginç olduğunu belirtmiştir. Yaratıcılığın tetiklenmesindeki zorluklara dikkat çekerek uyarıcıların iyi planlanmasını tavsiye etmiştir. Değerlendirme aktivitelerinde sürekli duyguların sorulmasını, kapsamlı ve derinlemesine analiz yapılmasını güçlü bir yön olarak belirtirken, kalabalık gruplarda değerlendirme yapmada karşılaşılabilecek sorunların öngörülmesi ve ona göre planlama yapılmasını önermiştir.

BÖLÜM V

Tartışma

Bu bölümde araştırmanın bulguları ilgili yazına atıfta bulunarak tartışılmış, benzerlik ve farklılıklara değinilmiştir.

Yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde bir yöntem olarak yaratıcı dramının kullanımı ile ilgili olarak tüm öğretim elemanlarının eğitim faaliyetlerinin yaratıcı drama etkinlikleri ile geliştirilebileceği, müfredatın ve işleyişin bu doğrultuda şekillendirilebileceği ile ilgili olumlu ve yapıcı bir bakış açısı bu çalışmada elde edilen en önemli bulgular arasındadır. Öğretmenlerin mevcut öğretim yöntemlerini yaratıcı drama ile geliştirme ve bu yöntemi sınıflarında uygulama isteği yenilikçi bir bakış açısına açık olduğu şeklinde değerlendirilebilir. En az 8, en çok 30 yıllık deneyime sahip olan öğretim elemanlarının derslerinde yeni bir yöntemi kullanma isteği Araki-Metcalf (2007)'nin bulguları ile zıtlık göstermektedir. Yaratıcı drama yaklaşımının yabancı dil öğretiminde uygulanabilirliğini araştırdıkları, bu tez çalışma ile benzer şekilde, drama konusunda önceden bilgi ve deneyime sahip olmayan öğretmenlerle yapılan çalışma öğretmenlerin yabancı dil öğretiminde yaratıcı drama yaklaşımına karşı direnç gösterdiklerini ortaya çıkarmıştır. Bunun nedenini, kendi öğretim stillerini zaten oluşturmuş ve değişime oldukça isteksiz olan deneyimli öğretmenler olmalarına bağlayan Araki-Metcalf (2007), drama temelli eğitimin bu öğretmenler için yenilikçi ve zorlayıcı olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin kurmuş oldukları otoriteden ve kontrolden vazgeçmeye hazır olmadıklarını, özellikle bazılarının öğretmen tarafından kontrol edilen ve öğrencilerin sıkı bir şekilde disipline edildiği bir eğitim anlayışına sahip olduğu belirtilmiştir. Öğrencilerin yaratıcı drama ile öğrenmeye istekli olmalarına rağmen bu öğretmenlerin alışık oldukları öğretim yöntemlerinin dışına çıkmada zorlandıklarını ve direnç gösterdiklerini belirtmiştir. Bu iki çalışma arasındaki farklılık birçok etmen ile ilişkilendirilebilir. Bunlar öğretmenlerin kadrolu olup olmadıkları, kurumiçi yenilik ve gelişim kültürü, deneyim yılları, öğretmenlik yaklaşımları, yeniliğe açık olup olmama eğilimleri, yetiştikleri, eğitim aldıkları ülke ve toplumun özellikleri, öğretmen ve öğrenci olarak bu zaman kadar deneyimledikleri rol model ya da yaklaşımlar olarak sıralanabilir. Bunun yanısıra öğretmenin doğaçlama, rol oynama, gibi yetenek ve eğilimlerinin etkili olabileceği söylenebilir. Öğretmenin mesleki gelişiminin ne derece denetlendiği, değerlendirildiği vb. gibi etmenler de dikkate

alınması gereken nedenlerden bazıları olabilir. Ayrıca, öğretmenlere yaratıcı dramının nasıl tanıtıldığı ve nasıl bir deneyim tasarlandığı dikkate alınabilir. Bu tez çalışmasında yer alan öğretim elemanlarının bu yaklaşımı olumlu ve yapıcı karşılamaının ardındaki tüm olasılıklar yukarıda belirtilen varsayımlar doğrultusunda değerlendirilebilir. Yukarıda yapılan karşılaştırmada iki farklı çalışmada öğretmenlerin yaratıcı dramının yabancı dil öğretiminde iki zıt yaklaşım gösterdiği görülmektedir. Araki-Metcalf (2007) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin öğretmenlik yöntemlerini değiştirmek istemediği, bu tez çalışmasında ise öğretmenlerin bu yönteme olumlu bir tepki gösterdiği bulgular arasındadır. Hulse ve Ovens (2017) öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmada bu tez çalışması ile benzer sonuçlar elde edilmiştir. Öğretmen adayları yabancı dil öğretiminde drama yönteminin eğitime entegre edilebileceğini, bu yöntemin keyfli bir deneyim yaşattığını, öğrencileri gerçekten nasıl motive edebileceğini görebildiklerini belirtmişlerdir. Olası faydaların neler olabileceği sorulduğunda, çoğu "yaratıcı", "dili bir amaç için kullanmak" gibi mevcut uygulamada genellikle bulunmadığı tespit edilen unsurlardan bahsetmişlerdir. Ushioda'nın dil öğrenmedeki motivasyonun kişisel anlam ve kimlikleri ifade etmeye bağlı olduğu fikrine bağlı olan dramayı kullanmak için bir mantık ortaya koymuşlardır. Bu iki farklı sonuç şu boyutlarda değerlendirilebilir: Öğretmenlerin deneyim yılları ile yeni bir yöntem olarak dramayı benimseme/me eğilimleri arasındaki ilişki dikkatli incelenmelidir. Hulse ve Ovens (2017) ile Araki-Metcalf (2007)'nin bulguları karşılaştırıldığında ilk bakışta şöyle bir çıkarım yapılabilir. Öğretmenlikteki tecrübe ne kadar artarsa yeni bir yöntemi benimseme eğilimi o kadar düşecektir. Bundan şöyle bir çıkarımda bulunulabilir; yenilikçi bir yöntem öğretmenlik mesleğinin ilk yıllarında benimsenebilir. Yıl geçtikçe bu eğilim azalacaktır. Ancak tüm bu çıkarımlar yanlış yönlendirici olabilir. Bu tez çalışmasında elde edilen bulgular bunun aksini iddia etmektedir. Öğretmenlik deneyimi ile yeni bir yöntemi benimseme eğilimi daha önce yukarıda belirtilen birçok başka sebebe bağlı olabilir.

Yaratıcı dramının uygulanabilirliği ile ilgili alan uzmanları ile yapılan görüşmede değinilen bir başka boyut ise öğretmen yetkinliklerinin geliştirilmesi üzerinedir. Yaratıcı drama yöntemi ile yabancı dil öğretiminde uygulamada yaşanabilecek zorluklara detaylı bir şekilde değinilmiştir. Özellikle öğretmen yetkinliklerinin artırılması, öğretmenin dramının ne olduğunu görerek ve yaşayarak deneyimlemesi tavsiye edilmiştir. Öğretmen ve öğrenciler için rol yapma, role

bürünme ve doğaçlamanın çok kolay olmayan yetiler olabileceği, birçok öğrencinin o kadar da rahat olmayacağı vurgulanmıştır. Bu noktada öğrencinin sürece katılımı, motivasyonu ve etkileşime girme düzeyinin zenginleştirilmesinde öğretmenin rolünün önemi ifade edilmiştir. Bunun yanısıra ne kadar öğrenci merkezli olsa da öğretmenin hazırladığı materyallerin ve aktivitelerin öğrencilerin katılım ve iletişim kurma motivasyonunun öğretmenin tasarladığı etkinlikler ve uyarıcılar ile ne kadar yakından ilişkili olduğu bu çalışmada edinilen bulgular arasındadır. Dunn ve Stinson (2011)' a göre öğretmenin sanatsal yönü ile yabancı dil öğreniminde drama pedagojilerinin sonuçları arasında bir ilişki vardır. Yabancı dil öğrenim sürecinde dil öğrenme çıktılarının geliştirilmesi için öğretmenin drama öğrenme deneyimlerinin farkında olması büyük öneme sahiptir. Bu kapsamda aktör, yönetmen, oyun yazarı ve öğretmen olarak dört rolü olan öğretmenin bu süreçleri etkili planlaması ve uygulama düzeylerinde yönetmesi, öğrenciler için dil öğrenme çıktılarının iyileştirilmesi için önemlidir. Dunn ve Stinson (2011) hem dil öğrenmenin hem de drama öğrenmenin nüanslarının farkında olan öğretmenler tarafından dil öğrenme deneyimleri planlandığında ve uygulandığında elde edilen sonuçların optimize edileceğini iddia etmektedir. Bu tez çalışmasında elde edilen bulgular Dunn ve Stinson (2011) ile örtüşmektedir. Drama süreçlerinin doğaçlama gelişen doğasına rağmen gelişigüzel bir süreç olmadığı, öğretmen tarafından dikkatlice planlanması ve uygulanması gerektiği her iki çalışmada elde edilen ortak bulgulardır. Bu tez çalışmasında elde edilen bir bulgu olan yaratıcı dramının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uygulanmasında sürekli mesleki gelişim ve destek programlarına olan ihtiyaca benzer şekilde değinen Stanton, Cawthon ve Dawson (2018)' a göre drama temelli öğretim veya önemli bir pedagojik değişime dayanan herhangi bir reformun gerçekleşebilmesi, öğretmenin değişimine en fazla etki edecek programların seçilmesine ve bunun sürekli olarak desteklenmesine bağlıdır. Bu çalışma göstermektedir ki, doğru hedeflenmiş, sürekli ve derinlemesine eğitim yatırımı öğretmenlerdeki öz yeterlilik ve pedagojik gelişimi sağlamada kısa süreli ve bir kerelik eğitimlerden daha etkili olacaktır.

Piazolli (2011)' e göre son on yılda, dil pedagojisi kuramcıları bakışlarını, doğal iletişimi kopyalamayı amaçlayan bir yaklaşım olan iletişimsel dil öğretiminden, anlam yaratmak ve yorumlamak için yansıtıcı bir yönelim olan kültürlerarası dil öğrenmeye kaydıldılar. Bu değişim, dili sosyal bir grup insan tarafından paylaşılan bir sistem olarak çerçeveleyen ve kültürü, konuşurken

yaptığımız seçimlere gömülü, dilin ayrılmaz bir bileşeni olarak algılayan yabancı dil eğitiminin sosyal etkileşimci yanını yansıtıyor. Anlamın yapıcıları ve yorumlayıcıları olarak dil öğrenenlere yapılan vurgu, dilbilimcilerin dilin öngörülemezliğini kabul etmelerine, öğretmenleri ve öğrencileri sınıftaki rollerini canlandıran 'sosyal aktörler' olarak kavramsallaştırmalarına yol açtı. Piazzolli (2011) yürüttüğü araştırma çalışmasındaki temel çıkış noktası farklı drama stratejilerinin birleştirilmesi yoluyla, bazı katılımcıların (1) kültürel kodlardan uzaklaşmaktan, (2) ötekiliği deneyimlemekten ve (3) kültürlerarası gelişimin geliştirilmesinden oluşan bir kültürlerarası gelişme ve farkındalık modeline girebildikleridir. Bu araştırma çalışmasında Piazzolli (2011), drama stratejilerinin ileri düzey bir yabancı dil öğrenimine uygulandığında ne olacağını araştırmıştır. Sonuçlar; rol, özgün bağlamlar ve dramatik gerilim aracılığıyla, araştırmaya katılanların daha spontane iletişim üretebildikleri ve hedef dilde etkileşime girebildiklerini göstermiştir. Ayrıca süreç, dramanın yarattığı duyuşsal alanın bazı katılımcılarda dil kaygısını azaltmada faydalı olduğunu ortaya koymuştur. Verilerin analizi, dil kaygısına eğilimi olan katılımcıların dramanın oluşturduğu duyuşsal alandan yararlandığını göstermiştir. Bulgular, dramanın hedef dilde kendiliğinden iletişim kurma isteğini beslediğini göstermektedir. Bunun yanı sıra veriler drama yöntemiyle katılımcıların aşağıdakiler aracılığıyla daha spontane konuşmalarını sağladığını da gösterdi: (1) katılımcıların kendilerini daha güvende hissetmelerini sağlayan rol aracı, (2) iletişim için daha uyarıcı bir ortam sağlayan özgün bağlamlar ve (3) hedef dilde iletişim kurma motivasyonunu artıran dramatik gerilim. Piazzolli (2011) tarafından elde edilen bulgular ile bu tez çalışmasında elde edilen bulgular arasında birçok benzerlik bulunmaktadır. Tez çalışmasının bulgularına göre yaratıcı drama temelli etkinliklerde öğrencilere tartışma, uzlaşmaya varma ve etkileşim ortamı sağlanırken, farklı bakış açılarına saygı gösterme, görüş ayrılıklarına yapıcı yaklaşma, tarafsız bakış açıları geliştirme davranışları göstermesi bekleniyor. Grup dinamizmi, birlikte oluşturma ve yoğun etkileşime işaret edilirken, kullanılan konuların ilginç, eğlenceli, güncel ve fikir üretilebilir, sürükleyici konular olduğu belirtilmiştir. Etkinliklerin öğrencinin yaratıcılık yönünü ortaya çıkardığı ve öğrenci yaratıcılığını geliştirirken dil öğrendiğini unutabileceği belirtilmiştir. Son olarak, etkinliklerin günlük hayatın içinden olmasının, gerçek dil ihtiyacını ve kullanımını aktif hale getirebileceği ve böylece dil öğrenimi etkin olacağı bulgular arasındadır.

Bu tez çalışmasında elde edilen en önemli bulgular arasında yaratıcı dramının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin derse katılımını teşvik edici ve motive edici olduğu yer almaktadır. Etkinliklerde öğrencilerin kişisel yansıtma / yüzleşme, farkındalık yönlerine önem verildiği belirtilmiştir. Etkinliklerde öğrencilere tartışma, uzlaşmaya varma ve etkileşim ortamı sağlanırken, farklı bakış açılarına saygı gösterme, görüş ayrılıklarına yapıcı yaklaşma, tarafsız bakış açıları geliştirme davranışları göstermesi beklenildiği belirtilmiştir. Bu bulgular ile Tüm (2010) arasında çeşitli benzerliklere rastlanmıştır. Tüm (2010)' e göre drama yöntemi birçok öğrenci tarafından başta yorucu bulunmakta. Ayrıca alışma sürecinde utangaçlığa sebep olduğu düşünülmektedir. Ancak, öğrenciler zamanla drama sayesinde bu duygularından kurtulduklarını belirtmiştir. “Bu da yine dramının amaçlarından biri olan duyguları dışa vurabilme özelliğiyle öğrencilerin gerilimlerinden kurtulup, duygusal yönden geliştiklerini bir kez daha ispatlamaktadır.” Bunun yanısıra birçok öğrenci dramının daha etkili iletişim kurmalarına Yrdımcı olduğunu, düşüncelerini özgürce ifade edebilmenin yanında diğerlerinin duygu ve düşüncelerine duyarlı olmaya başladıklarını belirtmişlerdir. Drama ile yapılan derslerin monotonluğu ortadan kaldırdığı elde edilen bulgular arasındadır.

Karadağ ve Göçer (2018) Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Drama Yönteminin Akıcı Konuşma Üzerindeki Rolü başlıklı çalışmalarında öğretmen merkezli dil öğretiminden öğrenci merkezli öğretim yönteminin önemine dikkat çekmiş, öğrencilerin daha çok eylem halinde buldukları drama etkinliklerinin akıcı konuşmanın gelişmesinde ve ilerlemesinde etkili olacağını iddia etmiştir. Drama etkinliklerinden sonra öğrencilerin daha rahat hissettiği ve konuşurken yaşadıkları duraksamalarda ve düşünme sürelerinde azalmalar olduğu saptanmıştır. Bu tez çalışmasında yaratıcı drama etkinliklerinin utangaç, çekingen, hızlı üretmeyen, doğaçlama yapamayan ya da bu noktalarda yavaş ilerleyen öğrencilerin gelişimine dair kaygılara yer verilmiştir. Bu durum Karadağ ve Göçer (2018) ile farklı bulgulara işaret etmektedir. Grupların homojen olmayabileceği ve bazılarının daha akıcı ve yaratıcı olabilecekleri ve bunun etkinliklerin akışına olası olumsuz etkilerine değinilmiştir. Bu başlı başına geniş bir araştırma çalışmasının yapılmasına olan gereksinimi ortaya koymaktadır. Drama ile yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin yapıldığı sınıflarda bu özellikleri gösteren öğrencilerin drama sürecini ne kadar ve nasıl etkilediği, bu öğrencilerin kaygı düzeylerinin artıp artmadığı, ya da tam tersi bir

şekilde bu öğrencilerin zamanla akıcılıklarının drama ile gelişip gelişmediği araştırılmalıdır. Bu bağlamda öğretmenlerin etkinlik planlaması, materyal tasarımı, sınıf kontrolü süreçlerini yeniden gözden geçirilmesi, öğretmenlerin mesleki gelişim programlarında dezavantajlı öğrencileri nasıl destekleyeceği, akran etkisi ve süreç içerisinde bu dezavantajlı öğrencilerin nasıl geliştirileceği kapsamlı bir araştırma sürecidir.

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Sonuç

Bu tez çalışması kapsamında KKTC’de hizmet veren üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde kullanılan yöntemlerin geliştirilmesine yönelik bir yöntem olarak yaratıcı dramının kullanıldığı ders planları hazırlanmıştır. Araştırmada ilk olarak, alan uzmanlarının hazırlanan bu ders planlarının yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde kullanılabilirliğine ilişkin görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Alan uzmanları yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde bir öğretim yöntemi olarak yaratıcı dramının önemini ve katkılarını vurgulamışlardır. Bu yöntemle Türkçe öğretiminin öğrenciyi motive etme ve derse katılımını artırmada önemine dikkat çekerek, derslerin öğrencilerin daha çok keyif aldığı, eğlenirken öğrendiği, özellikle konuşmanın ve iletişim kurmanın teşvik edildiği öğrenme ortamlarına dönüşeceğini ifade etmişlerdir. Tüm alan uzmanlarının üzerinde hem fikir olduğu noktalar yaratıcı dramının yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerini daha etkileşimsel ve iletişimsel hale getirirken öğrencilerin dil öğrenme motivasyonlarını artırdığıdır. Yaratıcı dramının yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde uygulanabilirliği ile ilgili olarak dikkat edilmesi gereken geniş kapsamlı bir boyut olarak öğretmen eğitiminin önemine dikkat çekilmiştir. Aktivitelerin başarıya ulaşmasında öğretmen yetkinliklerinin sistemli, kapsamlı ve sürekli bir şekilde geliştirilmesinin altı önemle çizilmiş; bir vizyon dahilinde iyi kurgulanmış bir mesleki gelişim programının uygulanmasının yöntemin başarılı olmasında dikkat edilmesi gereken en önemli boyut olduğu belirtilmiştir. Rol oynama, doğaçlama, yaratıcı davranışlar göstermenin kolay olmayabileceği, bu noktada öğretmenin bu davranışların gerçekleştirilmesini sağlayacak etkinlik, davranış ve süreçleri düzenleyebilmesi ve yönetebilmesi için uzun soluklu bir mesleki gelişim planlaması gerektiğine değinilmiştir. Bu çalışmanın odağında ikinci olarak alan uzmanlarının ders planlarındaki “ısınma” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileri yer almaktadır. Alan uzmanlarının ısınma etkinlikleri ile ilgili güçlü buldukları noktaların başında öğrenciler arasında oluşturulan yoğun etkileşim ve artan derse katılım isteği yer almaktadır. Geliştirilen etkinlikler tüm seviyelerde uygulanabilir bulunmuştur. Isınma etkinliklerindeki grup etkileşiminin çekinik, içe dönük öğrencilerin derse

katılımında motive edici bir rol oynayacağını altı çizilmiştir. Etkinliklerde dikkate alınması gereken noktaların başında ise bazı aktivitelerin uygulamada zor olabileceği, öğrencilerin bu tarz aktivitelere alışmasının zaman alabileceği ve son olarak çekingen / utangaç öğrencilerin bu tarz aktivitelere katılmak istemeyebileceği doğrultusundadır. Üçüncü olarak alan uzmanlarının ders planlarındaki “rol oynama / doğaçlama” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerilerine gelince, grup dinamizmi, birlikte oluşturma ve yoğun etkileşim bu etkinliklerin önde gelen güçlü yönlerinden sayılabilir. Etkinliklerdeki grup halinde yazmanın dil ve yaratıcılık becerisi görece zayıf öğrencilerin yaratıcılığını geliştirmeye katkıda bulunacağına değinilmiştir. Etkinliklerin tek düze olmadığı, vakaların ilginç olduğu, gerçek hayatta kullanılabilir tekniklerin kullanıldığı vurgulanmıştır. Öğrencilerin konuşma, yorumlama ve kendini ifade etme becerileri gelişirken, yaratıcılık yönlerinin de ortaya çıkartıldığı belirtilmiştir. Öğrencilerin derse katılım motivasyonlarının artacağından sıklıkla bahsedilirken etkinliklerde işbirlikçi öğrenmenin teşvik edildiği, öğrencilerin grup etkinlikleri aracılığıyla fikirlerini savunurken farklı bakış açılarına saygı gösterme, görüş ayrılıklarına yapıcı yaklaşma, tarafsız bakış açıları geliştirme becerilerini geliştireceğine vurgu yapılmıştır. Etkinliklerde öğrencilere özgün ve farklı düşünceler üretme, tartışma, uzlaşmaya varma ve etkileşim ortamı sağlandığı belirtilmiştir. Son olarak etkinliklerin günlük hayatın içinden olduğu, gerçek dil ihtiyacını ve kullanımını aktif hale getirebileceğinden bahsedilmiştir. Etkinliklerin geliştirilmesi tavsiye edilen noktalara gelince, her öğrencinin eşit düzeyde yaratıcı, girişken ve akıcı olamayabileceği, role bürünebilmede sorun yaşanabileceğine değinilmiştir. Bazı ders planlarındaki konu ve materyallerin öğrencilerinin ilgisini daha fazla çekebilecek, onları iletişim kurmaya, doğaçlamaya ve rol oynamaya daha fazla teşvik ve motive edebilecek konu ve materyaller ile değiştirilip geliştirilmesi tavsiye edilmiştir. Yaratıcılığı ve etkileşimi başlatacak uyarıcıların seçilmesinin altı çizilmiş, bazı ders planlarının bu doğrultuda geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Genel olarak etkinliklerin planlanması süreçlerinde öğrencilerin ilgisini daha fazla çekebilecek, onları daha fazla iletişim kurmaya motive edecek konu ve materyallerin seçimi üzerinde durulmuştur. Son olarak alan uzmanlarının ders planlarındaki değerlendirme etkinliklerine ilişkin görüş ve önerilerine gelince, genel olarak etkinliklerde değerlendirmeye uygun, güzel, çok detaylı, kapsamlı sorulara yer verildiği belirtilmiştir. Soruların çok yönlü, yeterli, net, enteresan, açıklayıcı, düşünmeyi teşvik edici olduğu ifade edilmiştir. Öğrencilerin kendilerini nasıl ifade

edebileceklerini geliştirmede faydalı sorular hazırlanırken, öğrencinin dünya görüşünü anlamada faydalı sorulara yer verilmiştir. Değerlendirme etkinliklerinde tüm öğrencilerden geri dönüt alınıyor olması, süreçle ilgili duyguların sorulması, duyguların paylaşımı, kapsamlı ve derinlemesine analize yer verilmiş olması güçlü bir nokta olarak değerlendirilmiştir. Geliştirilmesi önerilen yönlere gelince, bazı ders planlarında yapılan etkinliklerde yeterli dil davranışını gösteremeyen, akıcı, yaratıcı ya da etkileşimsel olamayan öğrencilerin bu bölümdeki sorulara yanıt veremeyeceği vurgulanmıştır. Büyük gruplarda değerlendirmenin nasıl yapılabileceğinin düşünülmesi gerektiğine değinilmiştir. Kısa cevaplı sorularla başlanması önerilirken soruların günlük hayata yakın sorular olabileceği belirtilmiştir. Öğrencilerin değerlendirme yaparken grup arkadaşlarının davranışlarını değerlendirme ile ilgili sorularda sert eleştirilerin olabileceği ve bundan kaçınılması gerektiği vurgulanmıştır. Son olarak tüm ders planlarına “Bu etkinliği yaparken seni neler zorladı? Etkinlikte en sevdiğin kısım hangisiydi? Doğa çalamayı yaparken neler hissettin?” gibi soruların eklenmesi tavsiye edilmiştir.

Öneriler

Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler

Hazırlanan ders planlarının yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde kullanılabilirliğine ilişkin olarak dikkate alınması önerilen en önemli nokta etkinliklerin öğrencilerin katılımını ve aktif olarak dil çıktısı üretimini ne derece motive ettiği ile ilgilidir. Öğrencilerin dil yetkinlik, girişkenlik ve yaratıcılık yönleri her zaman eşit olmayacaktır. Bu doğrultuda akıcı, dışa dönük ve kolayca role girebilen öğrenciler ve bu konuda diğerleri kadar yetkin olamayabilecek öğrenciler dikkate alınarak tasarlanması gereken etkinliklerde, tüm katılımcıların ilgisini, iletişim kurma isteğini artıracak konu ve materyallere yer verilmelidir. Konu seçimi ve etkinliklerin kurgusu öğrencilerin role girebileceği, girmek isteyeceği, yaratıcı ve akıcı olabilecekleri biçimde yapılmalıdır. Öğrencinin geçmiş öğrenmeleri ile bağlayamayacağı, katılmaktan zevk almayacağı, katılsa da hiçbir fikir yürütemeyeceği konuların ve etkinliklerin seçiminden kaçınılmalıdır. Merak uyandırıcı, kışkırtıcı, tartışmayı, etkileşimi tetikleyici konular seçilmelidir. Uygulamada öğretmenin tüm sürecin merkezine öğrencileri alarak aynı zamanda kendisinin de sürecin bir parçası olduğu, dersin ritminin yüksek olduğu ilgi ve motivasyonun en üst düzeyde tutulduğu bir ders planlaması yapılmalıdır. Bu noktada öğretmenin katılımı teşvik edici, enerjik ve

kendisinin de yaratıcı olduğu bir ders ortamının sağlanması büyük öneme sahiptir. Bu çalışmada yer alan bazı ders planlarındaki konu ve etkinlik seçimleri bu doğrultuda değiştirilmeli, öğrencilerin daha rahat fikir üretebilecekleri, kendi hayatlarına daha yakın, içinde yer almak isteyecekleri konu ve etkinliklerle değiştirilmeli, geliştirilmelidir. Isınma etkinliklerine gelince, bu çalışmadaki bazı etkinlikler öğrencilerin daha rahat role girebilecekleri etkinliklerle değiştirilmeli ya da öğrencilerin role girmesini sağlayabilecek daha kısa, belki daha basit etkinliklerle desteklenmelidir. Isınma etkinliklerinin öğretmen tarafından uygulanabilirliği, yönergelerin kolayca anlaşılır olması sağlanmalı, uzun ve karmaşık etkinliklerden kaçınılmalıdır. Rol oynama ve doğaçlama etkinliklerine gelince, dikkate alınması gereken en önemli nokta öğrencilerin verilen etkinlik içerisinde kendisinden beklenen davranışları ve dil çıktılarını ne derece üretebileceğidir. Bu çalışmada yer alan tüm etkinlikleri kullanacak bir eğitmen, uygulamada, öğrencilerin ne derece akıcı, dışa dönük ve yaratıcı bir şekilde dil becerilerini gösterebileceğini mevcut öğrenci profillerini dikkate alarak tasarlamalı / yeniden gözden geçirmelidir. Öğrencilerin daha fazla katılmak isteyeceği, role bürünmeye hazır olabileceği, yaratıcı fikir üretebileceği etkinlikler seçilmelidir. Öğrenciden ilgisini çekmeyen, üzerinde hiç fikri olmayan konularda yaratıcı olmasını beklemek gerçekçi olmayacaktır. Bu noktada farklı uluslardan gelen öğrencilerin farklı bakış açıları dikkate alınarak, öğretmen ve öğrenciler arasındaki yaş farkı da göz önünde bulundurularak, öğrencilerin dünyasını daha iyi analiz ederek tasarlanan etkinlikler katılımı, iletişimi, etkileşimi ve üretimi artıracaktır. Son olarak değerlendirme aşamasına gelindiğinde tüm öğrencilerin duygu ve düşüncelerini dışa vurum şekilleri ve becerileri aynı olmayabilir. Gerekli olan rahat, güvenilir ve paylaşımcı ortamın sağlanmasında öğretmen yetkinlikleri önemlidir. Herkese gerekli zamanın sunulması, kalabalık sınıflarda herkesin nasıl kendi değerlendirmesini yapacağı bu ders planlarında dikkate alınması gereken noktalardır. Özetle, geliştirilmesi ya da dikkat edilmesi gereken başlıca noktalar, etkinliklere katılımı sağlarken sınıfların homojen bilgi, beceri, yaratıcılık, akıcılık ve girişkenlik becerilerine sahip olmayan öğrencilerden oluşabileceği, bu durumlara hazırlıklı olunması ve önleyici tedbirlerin alınması, ders planlamasının buna göre yapılması olarak sıralanabilir. Ayrıca, öğrencilerin dikkatini çekecek, konuşma motivasyonlarını artıracak, güncel ve öğrencilerin yaşamlarından konuların seçilmesi ve bu doğrultuda bir kaç etkinliğin yeniden gözden geçirilmesi gereken noktalardan biridir. Öğrencilerin aktivitelere

katılmada karşılaşılabilecekleri çekingenlik, role girememe, rol oynayamama doğaçlama yapamama gibi durumlar ile ilgili önleyici faaliyetlerin, öğretmen ve öğrencilerin yetkinliklerinin geliştirilmesi gereklidir.

İleride Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

Bu araştırma çalışması ile birlikte ortaya çıkan kurum içi etkileşim ve akran desteği bundan sonra KKTC üniversitelerinde yapılacak araştırma çalışmalarına ve özellikle eylem araştırmalarının yürütülmesine esin kaynağı olacağı düşünülmektedir. Bu anlamda birçok araştırma fırsatı ortaya çıkmıştır. Dil öğretmenin yaratıcı drama lideri olmaya yönelik eğitimi, yaratıcı drama temelli yabancılara Türkçe öğretiminde farklı seviyelere yönelik materyal ve etkinlik tasarımı, yabancı uyruklu öğrencilerin yaratıcı drama temelli Türkçe öğretimine yönelik algıları ve eğitim çıktıları ilk etapta geliştirilebilecek ana başlıklar olarak sıralanabilir. Her bir alt başlığın kurumsal, mesleki ve akademik bağlamda birçok yeni açılıma olanak sağlayacağı şüphesizdir. Bu temel başlıklar altında bundan sonra bu konuda KKTC üniversitelerinde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanımına yönelik araştırma yürütecek bir araştırmacının (bu çalışmanın yürütücüsü olan öğretim elemanının bu çalışmanın devamında yapabileceği çalışmalar da dahil) üzerinde durması ve çalışması olası konular şöyle sıralanabilir: Bu çalışma öğretim elemanları ve bu ders planları ile uygulamalı olarak tekrar edilebilir. Bu çalışmada öğretim elemanları öğrenci rolünde yaratıcı dramayı tecrübe edebilirler. Bir kaç ders araştırmacı tarafından uygulandıktan sonra, sırayla tüm öğretim elemanları öğretmen rolüne girebilir. Bu süreç tamamlanınca görüş ve öneriler grup içerisinde alınabilir. Bu sonuçlar ile uygulama yapılmadan ders planı üzerinde elde edilen bulgular karşılaştırılıp benzerlik ve veya farklılıklar aranabilir. Benzer şekilde mikro öğretim ortamı yaratılarak gönüllü öğrenciler ile bu çalışma her bir ders planı başka öğretmenler tarafından uygulanırken arka planda diğer öğretmenlerin sınıf ortamını gözlemlemeleri sağlanabilir. Öğretmenlerin öğrenci davranışları ile ilgili görüşleri öğretmenler arasında tartışılabilir. Dersi veren öğretmenin gözünden süreç değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencilerin bu süreçteki görüş ve önerileri başlı başına büyük bir araştırma konusu olacaktır. Öğrencilerin katılım düzeyleri, yaklaşımları, tercih ettikleri, beğendikleri konular, aktiviteler ve dil üretim düzeyleri uygulamalı bir araştırmanın önemli araştırma konuları olabilir. Tüm bu noktalar öğrencilerin

uyrukları, ana dilleri, akademik eğitim aldıkları alanlar, ilgi alanları, vb gibi demografik değişkenler dikkate alınarak analiz edilebilir. Bunun yanısıra farklı fakültelerdeki Türkçe dil ihtiyaçlarına yönelik yapılacak ihtiyaç analizleri doğrultusunda pilot bir ders uygulaması yapıp tasarlanan ders planları uygulanabilir, öğrencilerin ve öğretmenin deneyimleri araştırılabilir. Ayrı bir çalışmada yaratıcı drama lideri olarak öğretmenin ve öğrencinin sahip olması gereken tiyatral becerilerin nasıl kazandırılacağı ile ilgili yine bir eylem araştırması olarak hizmet içi eğitim programı tasarlanıp yine nitel bir araştırma çalışması yapılabilir. Öğretim elemanlarının yaratıcı drama temelli bir öğretim yöntemine geçiş ile ilgili bakış açıları araştırmaya değer bir çalışma olacaktır. Sonuç olarak, bu araştırma çalışması ile ilgili edinilen bulgular ve tasarlanan ders planları diğer üniversitelerde aynı görevlerde bulunan öğretim elemanları ile karşılaştırılmak üzere araştırmacı ve diğer üniversitelerde bu konu ile ilgili araştırma faaliyetine katılmak isteyecek diğer araştırmacılar ile ortak bir çalışma şeklinde sürdürülebilir. Yukarıda belirtilen tüm aşamalar KKTC üniversitelerinde benzer şekilde uygulanabilir.

Kaynakça

- Adıgüzel, H. Ö. (1999). Sanat Eğitiminde Kültür Pedagojisi Yaklaşımı. *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, 15-19.
- Adıgüzel, Ö. (2015). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. Ankara: Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti.
- Araki-Metcalf, N. (2007). Introducing Creative Language Learning in Japan Through Educational Drama. *NJ*, 45-57.
- Arslan, M., & Gürsoy, A. (2008 (9) 2). Rol Yapma ve Drama Etkinlikleriyle Yabancılara Türkçe Öğretiminde Motivasyonun Sağlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 109-124.
- Arslan, M., & Gürsoy, A. (2008). Rol Yapma ve Drama Etkinlikleriyle Yabancılara Türkçe Öğretiminde Motivasyonun Sağlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 109-124.
- Baldwin, P. (2009). *School improvement through drama: a creative whole class, whole school approach*. London: Continuum International Publishing Group.
- Baldwin, P., & Fleming, K. (2003). *Teaching Literacy through Drama*. London: RoutledgeFalmer.
- Bayraktar, H. (2014). Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlilik Kavramının Tarihçesi ve Dil Öğretimine Yansımaları. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (s. 113-130). Ankara: Pegem Akademi.
- Bethan, H., & Owens, A. (2019). Process drama as a tool for teaching modern languages: supporting the development of creativity and innovation in early professional practice. *Innovation in Language Learning and Teaching*, 13:1, 17-30.
- Briggs, C. (1986). *Learning how to ask: A sociolinguistic appraisal of the role of the interview in social science research*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Buley, J., Yetman, S., & McGee-Herritt, M. (2019). How has drama education training strengthened our teaching skills? Perspectives from preservice teachers and a university professor. *NJ*, 43:1, 20-27.
- Cawthon, S. W., & Dawson, K. (2009). Drama for Schools: Impact of a Drama-Based Professional Development Program on Teacher Self-Efficacy and Authentic Instruction. *Youth Theatre Journal*, 23:2, 144-161.
- Creswell, J. W. (1994). *Research design: Qualitative and quantitative approaches*. California: SAGE Publications, Inc.
- Creswell, J. W. (1997). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.

- Czura, A. (2016). Major field of study and student teachers' views on intercultural communicative competence. *Language and Intercultural Communication*, 16:1, 83-98.
- Dellal, N. A., & Kara, Z. (2010). Yabancı Dil Öğretmeni Adaylarının Ve Öğretmenlerin "Drama Teknikleri" Konusunda Farkındalık Düzeyleri. *Dil Dergisi*.
- Demircan, Ö. (1990). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*. İstanbul: Can Ofset.
- Demirel, Ö. (1990). *Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler Yöntemler, Teknikler*. Ankara: USEM Yayınları.
- Douglas, J. D. (1985). *Creative interviewing*. Beverly Hills,CA: Sage.
- Dunn, J., & Stinson, M. (2011). Not without the art!! The importance of teacher artistry when applying drama as pedagogy for additional language learning. *The Journal of Applied Theatre and Performance*, 16:4, 617-633.
- Easterby-Smith, M., Thorpe, R., & Lowe, A. (2002). *Management Research: An Introduction (SAGE series in Management Research) 2nd Edition*. London: SAGE Publications Ltd.
- Ellis, C., & Berger, L. (2003). *Their story/my story/our story: Including the researcher's experience in interview research*. In J. A. Holstein & J. F. Gubrium (eds.), *Inside interviewing: New lenses, new concerns*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Erdoğan, S., Nahcivan, N., & Esin, M. N. (2015). *Hemşirelikte Araştırma: Süreç, Uygulama ve Kritik 2. Baskı*. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Tic. Ltd. Şti.
- Eryaman, M. Y., & Kana, F. (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Program Sorunu. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (s. 207). Ankara: Pegem Akademi.
- Fontana, A., & Frey, J. H. (2005). *The interview: From neutral stance to political involvement*. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (eds.), *Handbook of qualitative research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Glesne, C., & Peshkin, A. (1992). *Becoming qualitative researchers: An introduction*. White Plains, NY: Longman.
- Göktürk, Ö., Çalışkan, M., & Öztürk, M. S. (2020). Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İngilizce Konuşma Becerisinin Geliştirilmesine Etkisi 1. *Araştırma Temelli Etkinlik Dergisi (ATED)*, 1-17.
- Güneş, F. (2014). Ön Söz. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Harper, D. (2002). Talking about pictures: A case for photo elicitation. *Visual Studies*, 13-26.

- Hişmanoğlu, M., & Çolak, R. (2019). A Study on Turkish EFL Teachers' Perspectives on Using Drama to Develop Students' Speaking Skills in the EFL Classroom. *Research on Youth and Language*, 188-206.
- İnal, E. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Drama ve Öğretici Yeterlikleri. A. Okur, İ. Güleç, & B. İnce içinde, *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yeni Yönelimler 2* (s. 276 - 287). Beşiz Yayınları.
- İşcan, A. (2014). Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin Tarihçesi. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (s. 3-29). Ankara: Pagem Akademi.
- Kanatlı, F., & Çekici, Y. E. (2013). Türkçe Öğretiminde Disiplinler Arası Olanaklar. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 223-234. .
- Karadağ, B. F., & Göçer, A. (2018). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Drama Yönteminin Akıcı Konuşma Üzerindeki Rolü. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(1), 431-446.
- Keleş, Ö. (2015). Creative Drama in the Teaching of Education for Sustainable Development: Sample Activity about Sustainability and Sustainable Production. *Journal of Environmental Sustainability*, Vol. 4 : Iss. 4 , Article 4.
- Köksal, D., & Varışoğlu, B. (2014). Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin Tarihçesi. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (s. 81-111). Ankara: Pagem Akademi.
- Kuş, E. (2009). *Nitel-Nitel Araştırma Teknikleri 3. Baskı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *InterViews: An introduction to qualitative research interviewing (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Lindlof, T. R., & Taylor, B. C. (2011). *Qualitative communication research methods (3rd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Mages, W. K. (2006). Drama and imagination: a cognitive theory of drama's effect on narrative comprehension and narrative production. *Research in Drama Education*, 11:3, 329-340.
- Oakley, A. (1981). *Interviewing women: A contradiction in terms*. In H. Roberts (ed.), *Doing feminist research*. London: Routledge & Kegan Paul.
- O'Toole, J., Stinson, M., & Moore, T. (2009). *Drama and Curriculum: A Giant at the Door*. Springer.
- Özbay, M. (2002). Kültür Aktarımı Açısından Türkçe Öğretimi. *Türk Dili*, 112-120.
- Özbay, M. (2010). *Türkçe Öğretim Yazıları*. Ankara: Öncü Kitap.
- Piazzoli, E. (2010). Process drama and intercultural language learning: an experience of contemporary Italy, *Research in Drama Education* , . *The Journal of Applied Theatre and Performance*, 15:3 385-402.

- Polit, D. F., & Back, C. T. (2010). *Essentials of nursing research: Appraising evidence from nursing practice (7th ed.)*. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins.
- Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches 4th Edition*. (tarih yok).
- Reinharz, S., & Chase, S. E. (2002). *Interviewing women*. In J. F. Gubrium & J. A. Holstein (eds.), *Handbook of qualitative research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rothwell, J. (2011). Bodies and language: process drama and intercultural language learning in a beginner language classroom, *Research in Drama Education. The Journal of Applied Theatre and Performance*, 16:4, 575-594.
- Shin-Mei, K., Carkin, G., & Liang-Fong, H. (2011). Questioning techniques for promoting language learning with students of limited L2 oral proficiency in a drama-oriented language classroom, *Research in Drama Education. The Journal of Applied Theatre and Performance*, 16:4, 489-515.
- Sonia , C. (2005). Teaching language and intercultural competence through drama: some suggestions for a neglected resource. *Language Learning Journal*, 31:1, 21-29.
- Sönmez, V. (2008). *Bilim Felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Stinson, M. (2009). Drama is like reversing everything’: intervention research as teacher professional development, RiDE. *The Journal of Applied Theatre and Performance*, 14:2, 225-243.
- Şahin, A., & Kemiksiz, Ö. (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılabilecek Grupla Öğretim Teknikleri. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (s. 131-171). Ankara: Pegem Akademi.
- Şahin, E. Y., & Koçbey, P. (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitapları. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (s. 271-292). Ankara: Pegem Akademi.
- Theresa , S. (2020). Fostering foreign language skills through an extracurricular drama project. *The Language Learning Journal*, 48:6, 785-798.
- Tracy, S. J. (2013). *Qualitative Research Methods: Collecting Evidence, Crafting Analysis, Communicating Impact*. West Sussex: John Wiley & Sons, Ltd, .
- Tüm, G. (2010). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Drama Tekniğinin Rolü. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* .
- Vahapoğlu, E. (2009). *Yabancı Dil Öğrenme Yolları* . İstanbul: Alfa Yayınları.
- Wright , D. (2007). Constructivist Inquiry and Learning in Drama. *NJ*, 31:1, 45-54,.

- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. baskı)*. Ankara: Seçkin yayıncılık.
- Yıldız, Ü., & Tunçel, H. (2014). Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin Tarihçesi. A. Şahin içinde, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (s. 175-205). Ankara: Pagem Akademi.
- Yoon-Jeong , C. (2004). Being outside and inside: dialogic identity and intercultural communication through drama in teaching English as an international language, . *Research in Drama Education*, 9:1, 101-102.

Ekler

Ek 1. Etik Onay

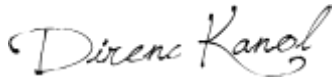
15.01.2020

Sayın Sezgi İnamlık

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2020/418 proje numaralı ve **“KKTC’ de Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Dramanın Kullanılması”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

Ek 2: Ders Planı 1

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: Çölde Hayatta Kalma
Yaratıcı drama tekniği: Küçük grupla yapılan doğaçlama / rol oynama
Katılımcı sayısı: 6 - 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Olay ve bilgileri zamansal veya mantıksal olarak sıralayabilir, • Gerekçelendirilmiş görüş ve önerileri belirleyebilir, • Görüş / eleştiri veya yorumları ayırt edebilir, • Gerekli durumlarda yeniden yapılandırarak ayrıntılı sorular sorabilir, • Bir tartışmada görüşlerini gerekçeleriyle ifade edebilir, • Etkileşime dayalı etkinlik veya oyunlara ilgili söz varlığını kullanarak katılabilir, • Konuşmalarında ikna edici ifadeleri kullanabilir, • Farklı bakış açılarına yer vererek konuşmalara katılabilir.
Araç ve gereçler: <p>El feneri, bandaj, 1 er litrelik su şişeleri ve su, pusula, harita, bir şişe tuz tableti, plastik yağmurluk, 4 adet kaban, ayna, 2*2 metre ebadında örtü (kırmızı ve beyaz desenli), 4 adet güneş gözlüğü, Kitap, bıçak, tabanca, alkollü içecek şişesi</p>
ISINMA
Ellerin Gücü <p>Yönerge 1: Lider katılımcıların sınıfın ortasında ve ayakta ikili gruplar oluşturmalarını ister. Sınıf mevcudu tek sayı ise bir grup üç kişiden oluşabilir.</p> <p>Yönerge 2: Lider her gruptaki bir katılımcının avuç içini grup arkadaşının yüzüne yaklaşık on santimetre mesafeye getirmesini ister.</p> <p>Yönerge 3: Lider, grup arkadaşının avuç içi yüzüne doğru duran katılımcılara, arkadaşının avuç içini takip ederek o nereye giderse gitmesini söyler.</p> <p>Yönerge 4: Tüm gruplar sınıf içerisinde yavaştan hızlıya doğru hareket etmeye başlarlar.</p>

Avuç içiyle arkadaşını yöneten katılımcı arkadaşının diğer bir katılımcıya ya da nesnelere çarpmaması için avuç içi hareketiyle ve vücut hareketlerinin hızıyla ritmi ve yönü tayin eder.

Yönerge 5: Oyun aynı şekilde grup içerisindeki roller değişerek tekrarlanır.

Kaynak: <https://www.youtube.com/watch?v=EG7t7BABQOc>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcılardan istedikleri arkadaşları ile 3-4'erli gruplar oluşturmalarını ister. Grup oluşumunda bir cinsiyetin baskın olmamasına dikkat eder. Grupların birbirlerine yakın bir şekilde oturmalarını söyler. (Sınıf mevcudu en az 12 olarak varsayılmıştır)

Yönerge 2: Lider katılımcılara 3 saat boyunca üzerinde çalışacakları vakayı ve malzeme listesini tanıtır, bilinmeyen kelimeleri açıklar.

Yönerge 3: Lider katılımcılardan bireysel olarak malzeme listesindeki malzemeleri önem sırasına göre en önemliden (1) en az önemliye (15) doğru numaralandırarak sıralamalarını ve değerlendirme tablosundaki Adım 1'i tamamlamalarını ister. (Değerlendirme tablosu aşağıda verilmiştir.)

Yönerge 4: Lider katılımcılardan grup arkadaşları ile birlikte çok detaylı tartışarak bir grup uzlaşısına varmalarını ve Adım 2'yi grup olarak tamamlamalarını ister.

Yönerge 5: Lider tüm gruplardan çölde hayatta kalma sürecinde grup arkadaşları ile birlikte nasıl davranacaklarını, kimin hangi görevi üstleneceğini, kimin hangi malzemeyi taşıyacağını vb. gibi çok detaylı düşüncelerini, sıraya koymalarını ve ardından grup halinde sınıfa stratejilerini anlatarak ve hareket ederek canlandırmalarını ister.

Çölde Hayatta Kalma

Bindiğiniz uçak bir Ağustos günü sabah saat 10.00 civarları ABD'nin güneyinde Sonora Çölüne düştü. Çift motorlu hafif yolcu uçağı olan uçağımızın pilotu ve Yrdımcı pilotu öldü. Yanan uçaktan geriye sadece uçağın genel iskeleti kaldı. Diğer yolculardan hiçbiri yaralanmadı. Uçağın pilotu düşmeden önce uçağın pozisyonunu herhangi bir hava limanına ya da hava gözlem istasyonuna bildiremedi. Fakat size uçuş planından yaklaşık 100 kilometre saptıklarını ve en yakın yerleşim yeri olan bir maden kazı alanının yaklaşık 110 kilometre güney batısında olduğunuzu bildirdi. Uçağın düştüğü alan oldukça düz (kaktüslü alanlar dışında) ve çorak. Son hava tahmin raporlarına göre sıcaklık yaklaşık 43 dereceye ulaşacak. Bu demek oluyor ki yüzey sıcaklığı yaklaşık 55 dereceye kadar çıkacak. Üzerinizde hafif kıyafetler, kısa kollu tişörtler, pantolon, çorap ve günlük ayakkabılar var. Herkesin bir mendili var. Hepinizin toplamda 82,5 dolar, bir paket sigara ve bir tükenmez kaleminiz var.

Aşağıdaki listede kazadan sonra sağlam kalan malzemeler sıralanmıştır.

- El feneri
- Bandaj
- Kişi başı bir litre su

- Pusula
- Bölgenin havadan haritası
- Bir şişe tuz tableti (1000 adet)
- Plastik yağmurluk
- Her bir kişi için bir kaban
- Ayna
- Paraşüt (kırmızı ve beyaz desenli)
- Her bir kişi için bir güneş gözlüğü
- Kitap: “Yenilebilen Çöl Hayvanları”
- Bıçak
- Tabanca (10 mermi)
- 2 litre vodka

DEĞERLENDİRME

Tüm gruplar canlandırmalarını bitirdiğinde, lider katılımcılara uzmanlar tarafından hazırlanmış yanıtları verir.

Gruplardan süreci değerlendirmelerini ister:

- Çölde hayatta kalma etkinliğinde grup olarak yaşadıkları en keyifli anı anlatmalarını ister.
- Etkinlik sırasında takımın varsa liderini / muhalifini / birleştiricisini / uyumsuzunu ve gösterdiği davranışı anlatmalarını ister.
- Bireyler arasında varsa görüş ayrılıklarını nasıl ortadan kaldırdıklarını anlatmalarını ister.
- Grup olarak hareket etmenin getirdiği avantajları ve dezavantajları anlatmalarını ister.
- Grup arkadaşlarının davranışlarını tartışmalarını ister.
- Katılımcı ve bir grup üyesi olarak öz değerlendirmelerini yapmalarını ister.

	ADIM 1 BİREYSEL SIRALAMA	ADIM 2 TAKIM SIRALAMASI	ADIM 3 UZMAN SIRALAMASI	ADIM 4 BİREYSEL SIRALAMA – UZMAN SIRALAMASI	ADIM 5 TAKIM SIRALAMASI – UZMAN SIRALAMASI
El feneri					
Bandaj					
Kişi başı bir litre su					
Pusula					
Bölgenin havadan haritası					
Bir şişe tuz tableti (1000 adet)					
Plastik yağmurluk					
Her bir kişi için bir kaban					
Ayna					
Paraşüt (kırmızı ve beyaz desenli)					
Her bir kişi için bir güneş gözlüğü					
Kitap: “yenilebilen çöl hayvanları.”					
Bıçak					
Tabanca ve 10 mermi					
2 litre vodka					
			Toplam	Bireysel skor	Takım skoru

SIRALAMA

El feneri	4
Bandaj	10
Kişi başı bir litre su	3
Manyetik Pusula	11
Bölgenin havadan haritası	12
Bir şişe tuz tableti (1000 adet)	15
Plastik yağmurluk	7
Her bir kişi için bir kaban	2
Kozmetik ayna	1
Paraşüt (kırmızı ve beyaz desenli)	5
Her bir kişi için bir güneş gözlüğü	9
Kitap: “Yenilebilen Çöl Hayvanları”	13
Çakı	6
45 kalibrelik tabanca (10 mermi)	8
2 litre vodka	14

Kaynak: <https://sevdanergiz.wordpress.com/2012/06/08/colde-yasam/>

Ek 3: Ders Planı 2

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: Hikâye yazma
Yaratıcı drama tekniği: Eş zamanlı doğaçlama, Küçük grupla yapılan rol oynama
Katılımcı sayısı: 6 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Sözel bilgileri görsellerle ilişkilendirebilir, • Bir diyalogdaki giriş, konuşmayı sürdürme, yönlendirme ve sonlandırmaya yönelik kalıp ifadeleri belirleyebilir, • Sebep-sonuç/amaç-sonuç cümleleri kurabilir, • Diyaloglarında konu bütünlüğünü sağlamaya yönelik ifadeler kullanabilir, • Görsel öğelerle verilen bilgileri anlatabilir.
Araç ve gereçler: Hikâye küpleri (Her grup için bir küp seti), kâğıt, kalem. Lider küpler yerine üzerinde çeşitli eylemlerin yer aldığı kartlar hazırlayabilir, aktivite sırasında katılımcılar bu kartlardan çekerek hikâyeyi oluşturabilirler.
ISINMA
Ortaya doğru yarış <p>Yönerge 1: Lider tüm katılımcılardan üçer kişilik gruplar oluşturmalarını ister.</p> <p>Yönerge 2: Lider grup üyelerinden birden üçe kadar bir sayı seçmelerini ister.</p> <p>Yönerge 3: Lider farklı gruplardaki birlerin bir araya gelerek bir grup oluşturmalarını ister.</p> <p style="text-align: center;">İkiler ve üçler içinde aynı yönergeyi verir.</p> <p>Yönerge 4: Lider grup bir, iki ve üçün sınıfın farklı yerlerinde kümelenmelerini ister</p> <p>Yönerge 5: Lider katılımcılara etkinliği anlatır.</p> <p>Yönerge 6: Lider katılımcılara bir kategori verir ve ekiplerinden bir temsilci göndermelerini ister. Katılımcılara verilen etkinlik beş kategoriden oluşur.</p> <p style="margin-left: 40px;">Kategori 1: “soğuk espri”</p> <p style="margin-left: 40px;">Kategori 2: “en büyük ayakkabı”</p> <p style="margin-left: 40px;">Kategori 3: “grup dans koreografisi”</p>

Kategori 4: “yarış arabası sesi çıkartma”

Kategori 5: “liderin taklidi”

Yönerge 7: Lider sınıfın ortasına her gruptan “soğuk espri” kategorisinde seçilmiş bir temsilciyi çağırır ve en soğuk espriyi yapmasını ister. Tüm temsilciler performanslarını tamamladıktan sonra lider bu kategorideki birinciyi belirler.

Yönerge 8: Lider her grubun “en büyük ayakkabı” kategorisinde yarışmak üzere sınıfın ortasına bir temsilci göndermesini ister. Lider üç gruptan gelen ayakkabıları birbirleriyle karşılaştırarak birinciyi belirler.

Yönerge 9: Lider gruplara 5 dakika hazırlanma süresi vererek onları grup olarak bir dans koreografisi hazırlamalarını ister. Tüm gruplar hazırlamış oldukları dans koreografilerini sınıfın ortasına gelerek sergilerler. Lider en iyi performans gösteren grubu belirler.

Yönerge 10: Her gruptan bir katılımcı sınıfın ortasına gelerek yarış arabası sesi taklidi yapar. Lider en iyi performansı belirler.

Yönerge 11: Her gruptan bir katılımcı liderin taklidini yapar, lider en iyi taklit yapan katılımcıyı belirler.

Kaynak:

<https://www.youtube.com/watch?v=0jrmvzQyyso&fbclid=IwAR0QjSMKSL5EO4vHkC8xOPRwRrVi1Ht-6gmJTomWb0DpskRuz1zC7k4cqRg>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcıları ısınma etkinliğindeki aynı takım arkadaşlarıyla eşleştirerek 3’erli gruplara ayırır.

Yönerge 2: Lider katılımcılara bu etkinlikte giriş, gelişme ve sonuç bölümünden oluşan bir hikâye yaratacaklarını ve bu hikâyeyi grup arkadaşları ile birlikte canlandırabileceklerini söyler.

Yönerge 3: Lider ilk öğrenciden 9 küpü yer atmasını ve rastgele 3 küp seçerek üzerindeki görsele bakarak hikâyenin giriş bölümünü oluşturmak üzere cümleler kurmasını söyler. Lider geriye kalan öğrencileri numaralayıp kendilerinden önceki öğrenciyi dikkatlice dinlemelerini, isterlerse anlatıcıya hikâyeyi detaylandırmak için soru sorabileceklerini söyler.

Yönerge 4: Lider ikinci ve üçüncü öğrenciden, kalan küplerden, rastgele 3 tanesini seçerek ilk öğrencinin hikâyesini anlamlı bir şekilde devam ettirmesini ister. Öğrencilerin birbirinin cümleleri ile anlamlı cümleler kurarak giriş bölümünü oluşturmaları ile sonlanır.

Yönerge 5: Lider, giriş bölümü bitince, grup üyelerinden bu hikâyenin girişini yazıya dökmelerini ister.

Yönerge 6: Lider, gelişme ve sonuç bölümü için aynı süreci tekrar edeceklerini belirtir.

Yönerge 7: Lider, gruplardan hikâyelerini yazmayı tamamlamalarını ve canlandırmak üzere hazırlanmalarını söyler. Gruplar yazdıkları hikâyeleri diğer gruplarla yazılı olarak paylaşırlar.

Yönerge 8: Gruplar sırayla hikâyelerini canlandırırlar.

DEĞERLENDİRME

Yönerge 1: Lider gruplara diğer grupların canlandırdıkları hikâyeler ile ilgili sorular sorar.

- Hikâyenin sizde uyandırdığı duygular nelerdir?
- Siz olsaydınız hikâyeyi nasıl sona erdirirdiniz?

Yönerge 2: Lider gruplara canlandırdıkları hikâyeler ile ilgili sorular sorar.

- Hikâyeyi oluştururken en çok hangi kısımda zorlandınız?
- Yaşadığınız bu süreçle ilgili olumlu / olumsuz düşünceleriniz nelerdir?
- Bu süreçte birbirinizden ne öğrendiniz?

Ek 4: Ders Planı 3

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: Son 24 saat – hikaye anlatımı
Yaratıcı drama tekniği: Geriye dönüş, Küçük grupla yapılan rol oynama
Katılımcı sayısı: 6 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Konuşmalarında farklı bakış açılarına yer verir, • Kurgusal (hayal, varsayım vb.) olay ve durumlara yönelik diyaloglar kurar, • Çözüm gerektiren durumlarda konuşmasını yeniden düzenleyerek yapılandırır, • Bir süreci aşamalarıyla ayrıntılı anlatan konuşmalar yapar, • Konuşmalarında öznel ve nesnel yargı cümleleri kullanır, • Betimleyici ifadeler kullanarak konuşmalar yapar, • Konuşmayı sürdürmek için uygun ifadeler (teşvik, onay, takdir, itiraz vb.) kullanır.
Araç ve gereçler: Kağıt ve kalem
ISINMA
İsimsiz isim oyunu <p>Yönerge 1: Lider katılımcılardan daire oluşturmalarını ister.</p> <p>Yönerge 2: Lider kendi isminin başına herhangi bir sıfat ekleyerek, kendi ismi ve bu sıfattan oluşan bir lakap oluşturur ve bu lakabı beden dili, mimik ve ses tonuyla destekleyerek canlandırır. (örn: Baş belası Timur / Çılgın Mehmet)</p> <p>Yönerge 3: Lider solundaki ilk öğrenciye döner ve liderin lakabını ve ismini beden dili ve mimiklerle sesli olarak taklit etmesini ve sonra katılımcının kendisi için seçtiği lakabı ve ismini yine beden dili, mimik ve ses tonuyla aynı şekilde canlandırmasını ister.</p> <p>Yönerge 4: Lider bu noktada tüm gruba dönerek her bir katılımcı kendi lakabını ve ismini canlandırdıktan sonra tüm grubun o katılımcının lakabını aynı anda görsel ve sesli olarak taklit etmesini ister.</p> <p>Yönerge 5: Lider grup üyelerinin kendilerinden önce gelen tüm katılımcıların lakaplarını taklit ederek canlandırmalarını ve ardından kendi lakaplarını canlandırmalarını ister. Lider gerektiğinde müdahale eder. Lider oyunun bir parçası, bir katılımcıdır.</p> <p>Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=51U8PXNII9Y</p>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcıları 6'şarlı gruplara ayırır. Lider, katılımcılara bu etkinlikte, kendilerine verilecek bir durumun 24 saat öncesine giderek, o ana kadar gelişen olayları tahmin edeceklerini, yaratacakları karakterler ör. Yaşlı kadının kocası, polis, kasap ile mantık kurgusuna uyan bir dizi diyalog yazacaklarını ve son olarak canlandıracaklarını söyler.

Yönerge 2: Lider ilk 2 gruba aşağıdaki olayı verir. Lider, katılımcılardan kendi grupları içerisinde konuşarak olayın olduğu zamana kadar geçen son 24 saat hakkında kronolojik bir sıra izleyerek durumun içerisindeki kişiyi o ana ve duruma getiren olayları, öncesini, sonrasını, nedenlerini, birbirleriyle olan etkileşimlerini tartışmalarını ve yazdıkları diyaloglarla role girerek canlandırmalarını ister.

Tren istasyonunda tek başına oturan orta yaşlarda bir kadın uzun süre boşluğa bakar ve sonra aniden çılgın atmaya başlar.

Yönerge 3: Lider 3. ve 4. gruba aşağıdaki olayı verir. Lider, katılımcılardan kendi grupları içerisinde konuşarak olayın olduğu zamana kadar geçen son 24 saat hakkında kronolojik bir sıra izleyerek durumun içerisindeki kişiyi o ana ve duruma getiren olayları, öncesini, sonrasını, nedenlerini, birbirleriyle olan etkileşimlerini ve yazdıkları diyaloglarla role girerek canlandırmalarını, tartışmalarını ister.

Saat gecenin üçüydü. Kapı çalmış, uyanmıştım. Kapıyı açtığımda karşımda orta yaşlarda bir kadın vardı. Bana bir şey anlatmak istediğini söyleyip içeri girdi, koltuğa oturdu. Şaşırmıştım. Ben de koltuğa oturdum, anlatmaya başladı.

DEĞERLENDİRME

- Olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkileri üzerinde durulur.
- Lider katılımcılara, verilen durumun kendilerinde ilk olarak yarattığı duygu durumunu sorar. Neden böyle hissettiklerini sorgular.
- Lider katılımcılara, başka bir karakter daha ekleme fırsatları olsaydı, nasıl bir karakteri ve neden ekleyeceklerini sorar.

Ek 5: Ders Planı 4

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: 6 Şapkalı Düşünme Tekniği İle Akran Danışmanlığı
Yaratıcı drama tekniği: Sıcak Sandalye, rol oynama, doğaçlama
Katılımcı sayısı: 7 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Görüşlerini gerekçelendirebilir, • Farklı bakış açılarına yer vererek konuşmalara katılabilir, • Konuşmalarda ikna edici ifadeleri kullanabilir, • Bir konuyu olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendiren konuşmalar yapabilir.
Araç ve gereçler: Mavi, yeşil ve kırmızı top. Mavi, kırmızı, beyaz, sarı, yeşil, siyah şapka (katılımcı sayısına göre)
ISINMA
Üç Top Oyunu <p>Yönerge 1: Lider katılımcılardan daire olmalarını ister.</p> <p>Yönerge 2: Lider katılımcılardan her iki ellerini havaya kaldırmalarını ister.</p> <p>Yönerge 3: Lider elindeki yeşil topu katılımcılardan birinin ismini söyleyerek ona doğru atar. Topu tutan katılımcıdan başka bir arkadaşının ismini söyleyerek topu ona doğru fırlatmasını ister. Katılımcılara topu başka bir arkadaşına attıktan sonra ellerini aşağıya indirmelerini, kendisine henüz top gelmeyen katılımcıların ellerini havada tutmalarını ister. Kendisine top atılan her bir katılımcı topu tuttuktan sonra diğer bir katılımcının adını söyleyerek topu adını söylediği katılımcıya fırlatır. Böylece tüm katılımcılar birbirlerinin isimlerini söyleyerek birbirlerine topu fırlatmış olurlar. En son katılımcı topu lidere geri atar. Böylece katılımcılar oyunun nasıl oynanacağını denemesini yapmış olurlar.</p> <p>Yönerge 4: Lider yeşil topu denemedeki sıraya göre topu ilk fırlattığı katılımcının ismini söyleyerek ona doğru fırlatır. Denemedeki aynı sırayla katılımcıların topu yine attıkları katılımcının ismini söyleyerek fırlatmalarını ister. Yeşil top katılımcılar arasında 4. katılımcıya gelince, lider mavi topu ilk katılımcıya atar ve aynı sırayla topu diğer katılımcının ismini söyleyerek atmasını ister. Yeşil top ve mavi top aynı anda tüm katılımcıların arasında fırlatılmış olur. Yeşil ve mavi top katılımcılar arasında sırasıyla paylaşıldığında her iki top son katılımcıdan sonra lidere döner.</p>

Yönerge 5: Lider yeşil, mavi ve bu kez kırmızı topu katılımcılara sırasıyla fırlatmaya başlar. Önce yine aynı sırada ilk katılımcının adını söyledikten sonra ona yeşil topu fırlatır ve aynı sırada diğer katılımcıya adını söyleyerek fırlatmasını söyler. Yeşil top 3. katılımcıya geldiğinde lider mavi topu yine ilk katılımcının ismini söyleyerek ona doğru fırlatır ve yine aynı sırada diğer katılımcıya fırlatmasını ister. Her iki top havada katılımcılar arasında paylaşılırken, lider kırmızı topu bu kez ilk katılımcıdan değil son katılımcıdan başa doğru yine isim söylenerek fırlatılmasını ister. Her 3 topta havada katılımcılar arasında fırlatılır. 3 top eş zamanlı olarak havada fırlatılıp tüm katılımcılar arasında fırlatma tamamlandığında toplar lidere döner.

Yönerge 6: Lider 3 top kendisine ulaştığında yeni bir tur daha başlatır. Lider bir nesneyi (örneğin bir oyuncak bebek) solundaki katılımcıya verip soldan sağa elden ele dolaştırmasını ister. Aynı anda 3 topu yönerge 5 teki sırayla katılımcılara fırlatmaya başlar. Sırasıyla 3 top havada fırlatılırken aynı anda oyuncak bebek elden ele soldan sağa paylaşılır.

Kaynak:

https://www.youtube.com/watch?v=aLV_psSi_rE&list=RDCMUCDH5NC226-PpwAs_oEtQfjQ&index=43

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcıları 7'şerli gruplara ayırır. Her gruptan 1 kişinin akran danışmanı ve 6 kişinin akran danışmanı olacağını belirtir.

Yönerge 2: Lider katılımcılara, 6 Şapkalı Düşünme Tekniğinin ne olduğunu, her bir rengin ne ifade ettiğini anlatır. Lider, 6 farklı renkteki şapkaları gruplara dağıtır ve şapkaları giymelerini ister. Lider, bir sorunu olduğunu ve katılımcıların fikrini duymaya ihtiyacı olduğunu söyleyerek sorunundan katılımcılara bahseder ve onların giydikleri şapkaya göre kendisine önce detaylı sorulara sorarak sorununu anlamalarını ve en sonunda tavsiye ya da görüş bildirmelerini ister.

- Mavi- Düşünme sürecinin düzenlenmesini ve yönetilmesini temsil eder.
- Sarı – İyimserliği temsil eder.
- Kırmızı – Duygusalılığı, özneliği ve tutkuları temsil eder.
- Siyah – Kötümserliği temsil eder.
- Beyaz – Tarafsız, gerçeklerin peşinde ve veri odaklı olmayı temsil eder.
- Yeşil – Alternatif, yeni, yaratıcı fikirlerin üretilmesini temsil eder.

Yönerge 3: Lider her grupta 1 katılımcının akran danışmanı, 6 kişinin ise akran danışmanı olacağını hatırlatır. Lider danışan rolünü oynayan katılımcıya bir sorun açıklaması verir ve böyle bir sorunu olan kişinin bakış açısını düşünmesini ve buna göre danışmanlardan tarafından sorulacak sorulara kendiliğinden geliştirdiği cevapları vermesini ister. Sırayla 1 kişi bir sorununu paylaşır ve diğer 6 kişi giydikleri şapkaya göre tavsiyelerini verir. Lider, her kesin rolüne bağlı kalarak, 6

danışman arasındaki farklı görüşlerin çatışarak tartışma ve beyin fırtınası yapılabileceğini de belirtir. Grup içerisinde sırayla herkes danışan ve danışman rolüne girer. Şapkalar danışmanlar arasında sürekli değişebilir.

Sorun seti 1: Yeni arkadaşlar edinmede ve arkadaşlıkları sürdürmede sorun yaşıyorum. Yalnızım! Yrdımınıza ihtiyacım var.

Sorun seti 2: Karşı cinsle iletişim kurmada sorun yaşıyorum. Çekiniyorum. Utanıyorum. Hiçbir kız/erkek arkadaşım olmadı. Sanırım olmayacak. Yrdımınıza ihtiyacım var.

Sorun seti 3: Üniversite hayatına uyum sağlamakta zorlanıyorum. Bazen okuldan ayrılmayı düşünüyorum. Yrdımınıza ihtiyacım var.

Sorun seti 4: Derslerime çalıştığım halde başarılı olamıyorum. Sürekli düşük notlar alıyorum. Öz güvenim giderek azalıyor. Yrdımınıza ihtiyacım var.

Sorun seti 5: Gelecek ile ilgili kariyer kaygılarım var. Kariyerimi planlamaya nereden başlayacağımı bilmiyorum. Bunalıma giriyorum. Yrdımınıza ihtiyacım var.

Sorun seti 6: Günümün çoğunu sosyal medyada ve internette geçiriyorum. Zamanımı ve çalışma programımı yönetemiyorum. Bağımlılık belirtileri gösteriyorum. Yrdımınıza ihtiyacım var.

Sorun seti 7: Her şeye yetecek zamanım olmasına rağmen sürekli tembellik yapıyorum. Zamanımı yönetemiyorum. Her şeye önce üşeniyor, sonra erteliyor ve sonunda vazgeçiyorum. Yrdımınıza ihtiyacım var.

DEĞERLENDİRME

Lider katılımcılara şu değerlendirme sorularını sorar:

- 6 şapkalı düşünme tekniği hayatımızın her alanında kullanılabilir mi? Neden?
- Her konuya farklı bakış açıları ile bakabilmek mümkün mü?
- Hangi renk size en fazla uyuyor? Hangi rengin rolünü oynarken en çok zorlandınız?
- Sizi bu süreçte çok şaşırtan bir bakış açısına sahip arkadaşınız oldu mu?

Ek 6: Ders Planı 5

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: İş görüşmesi ve rol oynama
Yaratıcı drama tekniği: Küçük grupla yapılan doğaçlama / rol oynama
Katılımcı sayısı: 7 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Konuşmacının anlatım tutumunu (alaycı veya eleştirel) belirleyen ifadeleri ayırt edebilir, • Sesli ve/veya görüntülü haberlerden ihtiyaç duyduğu bilgileri seçebilir, • Sözsüz iletişim unsurlarını konuşma amacına uygun biçimde kullanabilir, • Konuşmalarında tercih/teklif/tavsiye/uyarı cümlelerini kullanabilir, • Meslekler ve özellikleri hakkındaki konuşmalara katılabilir, • Kendisinden bilgi istenen konuşmalara (anket, mülakat vb.) katılabilir, • Konuşmalarında ikna edici ifadeleri kullanabilir.
Araç ve gereçler: Kağıt, kalem, yapıştırıcı. Sınıf mevcudunun yarısı kadar, farklı renklerde huniler
ISINMA
Huni Oyunu
<p>Yönerge 1: Lider sınıfı ikiye ayırır ve her katılımcıların ikili gruplar halinde karşılıklı olarak ayakta durmalarını ister.</p> <p>Yönerge 2: Lider her iki katılımcının arasına, yere bir huni bırakır.</p> <p>Yönerge 3: Lider katılımcılardan karşılıklı olarak çömelmelerini ister.</p> <p>Yönerge 4: Lider oyunu anlatır; karşılıklı olarak çömelmiş katılımcılar liderin yönergelerinde belirtilen vücudun bölümlerine dokunurlar. (Ör: baş, yüz, diz, bilek, ayak.)</p> <p>Yönerge 5: Lider şaşırtmacalı bir şekilde vücudun bu bölümlerini karışık olarak yönergesiyle birlikte dokunmalarını ister. Liderin ‘huni’ yönergesiyle yerde duran huniyi kapma refleksini en hızlı gösteren katılımcı oyunu kazanır. Çiftler arasında oyun bir katılımcı iki defa kazanıncaya kadar devam eder. Elenen katılımcılar yerlerine oturur. Grupların kazananları aynı eleme yöntemiyle yarışır.</p>
Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=UcL6WlcyBcI

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcılardan duymuş olabilecekleri bazı tuhaf meslekleri sıralamalarını ister. Gerekirse ipuçları verir. Aşağıdaki meslekleri duyup duymadıklarını ve bu meslekleri yapan kişilerin günlük yaşamlarındaki görev tanımlarını ve ideal profili sorar.

- Profesyonel uykucu
- Hayvanat bahçesinde kafes temizleyicisi
- Havaalanında kuş kovucusu
- Profesyonel kucaklayıcı
- Su kaydırağı deneyicisi
- Tren iticisi
- Geyiklerden idrar toplayıcısı
- Profesyonel yas tutucu
- Çöp dedektifi
- Köpek yemi tadıcısı
- Profesyonel düğün misafiri

<https://paratic.com/ilginc-meslekler/>

Yönerge 2:

- Lider yapılacak etkinliği anlatır. Buna göre bu etkinlikte katılımcıların bir iş görüşmesi süreci yaşayacaklarını söyler.
- Sınıfın yarısına işe alımcı görevi verilirken diğer yarısına da işe başvuran rolü verilir. İşe alımcılardan tuhaf bir meslek seçmelerini ve bu meslek ile ilgili bir iş ilanı hazırlamalarını ister. Bu iş ilanında ideal bir adayda aranılan özellikleri (teknik, kişisel, vb. gibi) ve işin tanımını yazmalarını ister. Ayrıca, başka bir metinde mülakatta soracakları soruları yazmalarını ve mülakat yöntemlerini belirlemelerini ister.
- İşe başvuracak katılımcılara, işe alımcılar ile yapılacak görüşmelerde 3 tur yapılacağını ve 3 farklı iş görüşmesi için hazırlanmalarını ister. Lider, hangi 3 iş görüşmesine girecekleri ile ilgili garanti verilmediğini belirtir. Neden doğru aday oldukları ile ilgili düşünmelerini ve buna göre bir metin hazırlamalarını ister.

Yönerge 3: Katılımcılar hazırladıkları iş ilanlarını tahtaya yapıştırırlar. Lider işe başvuracak katılımcılardan ilgilendikleri 3 duyuruyu incelemelerini ister. Hangi 3 iş görüşmesine girecekleri ile ilgili garanti verilmediğini hatırlatarak diğer iş ilanlarını da incelemelerini belirtir.

Yönerge 4: Lider, işe başvuruları dışarıya alır.

Yönerge 5: İşe alımcılar sınıfın farklı köşelerinde başvurularla karşılıklı sandalyelerde oturacak şekilde yerleştirilirler. Oturdukları yerin arkasında (duvarda / camda) iş ilanının adının yazıldığı bir duyuru yer alır.

Yönerge 6: Lider 15 dakikalık ilk tur görüşmeleri başlatır. Lider süreyi tutar. Süreç 3 defa tekrarlanır.

DEĞERLENDİRME

Lider başvurulara aşağıdaki soruları sorar:

- Karşılaştığınız en ilginç görüşmeci hangisiydi? Neden?
- İlginizi en çok çeken iş hangisiydi? Neden?
- Bu iş ilanları gerçek olsaydı, hangisine gerçekten başvururdun? Neden?
- Bu görüşmeler gerçek bir görüşme olsaydı, işe alım şansın ne olurdu? Neden?
- Kendini yeterince net, güçlü ve doğru bir şekilde ifade ettiğini düşünüyor musun?
- Sence yaptığın hangi görüşmeden olumlu dönüş alırdın?
- Bu görüşmeyi tekrar yapma şansın olsaydı hangi görüşmeyi tercih ederdin ve neyi farklı yapardın?

Lider işe alım yapanlara aşağıdaki soruları sorar:

- Karşılaştığınız en ilginç başvuran hangisiydi? Neden?
- Bu görüşmeler gerçek bir görüşme olsaydı, kimi işe alırdın? Neden?
- Bir işe alımcı olarak kendini yeterince net, güçlü ve doğru bir şekilde ifade ettiğini düşünüyor musun?
- Bu görüşmeyi tekrar yapma şansın olsaydı neyi farklı yapardın?

Ek 7: Ders Planı 6

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: Etik / Kanunlar
Katılımcı sayısı: 7 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Bir tartışmada görüşlerini gerekçeleriyle ifade eder, • Duygularını ifade eder ve duygularını yansıtan kişiye uygun karşılıklar verir, • Görüşlerini gerekçelendirir, • Çeşitli sorunlara ilişkin tartışmalara katılır, • Farklı bakış açılarına yer vererek konuşmalara katılır,
Araç ve gereçler: Kağıt, kalem, yapıştırıcı
ISINMA
Yuvaya Dönüş <p>Yönerge 1: Lider katılımcılardan sınıfın ortasında toplanmalarını ister.</p> <p>Yönerge 2: Lider katılımcılardan ikili gruplar oluşturmalarını ister.</p> <p>Yönerge 3: Lider her gruptan bir kişinin A, bir kişinin B olmasını ister.</p> <p>Yönerge 4: Lider A'ların bir araya gelerek bir grup B'lerin bir araya gelerek başka bir grup oluşturmalarını ister.</p> <p>Yönerge 5: Lider A grubuna ve B grubuna birbirlerinin sırtına bakacak şekilde sıraya geçmelerini ve her bir katılımcının öndeki arkadaşının omzuna elini koymasını ister.</p> <p>Yönerge 6: Lider katılımcılardan sınıfın çeşitli yerlerine dağılmalarını ve rahatça dolaşmalarını ister. Lider de onlarla birlikte dolaşır. Lider katılımcıların olabildiğince sınıfın içerisinde birbirlerine karışmalarını sağlar.</p> <p>Yönerge 7: Lider katılımcılardan donmalarını ve gözlerini kapatmalarını ister.</p> <p>Yönerge 8: Lider katılımcılardan grup arkadaşlarıyla dokunarak ya da isimlerini söyleyerek aynı sırayla ilk oluşturdukları sırayı oluşturmalarını ister. Aynı sırayı en kısa zamanda oluşturan grup birinci olur.</p> <p>Kaynakça: https://www.youtube.com/watch?v=fQ2pU_oanFA</p>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcılara çözmeleri için 2 vaka çalışması getirdiğini ve bu etkinlikte dünyanın çeşitli yerlerinde yasal olarak yapılan ancak etik olup olmadığı tartışmalı 2 konuyu gündeme getirmek istediğini belirtir.

Yönerge 2: Lider katılımcıları 5'erli gruplara ayırır. Gruptakilerden 2'sinin vaka 1'e göre sırası gelenin bu organa erişmesi gerektiğini (mevcut kanunu destekleyenler), 2'si (etik bakış açısını savunanlar) ise yaşamı boyunca sağlıklı ve kanunlara saygılı yaşamış kişiye organın verilmesini savunması bekleniyor. 1 katılımcı ise konunun her iki taraf arasında sağlıklı bir şekilde tartışılabilmesi için iletişimi yürütmeye ve arabuluculuk yapmaya çalışıyor.

Vaka 1: Bir ülkede uygulanan organ nakli uygulamalarında karşılaşılan çeşitli vakalar göz önünde bulundurularak yeni politikalar geliştirilme sürecinde yer alan bir sivil toplum yöneticisisiniz. Kanunlara göre organ nakli ile ilgili o ülkenin vatandaşları bekleme listesine giriyor ve sırayla bu haktan yararlanıyor. Ancak önünüze gelen bir vaka birçok kişinin tepkisine sebep oluyor. Buna göre örneğin bir organ için 1. bekleme sırasında ölüm cezasına çarptırılmış ve infazına 1 yıl kalmış bir mahkûm, 2. bekleme sırasında yaşamı boyunca uyuşturucu ve alkol kullanarak vücuduna zarar vermiş bir müptela, 3. sırada ise yaşamı boyunca sağlıklı ve kanunlara saygılı yaşamış bir kişi. Her üçü de gerekli organ bulunmadığı takdirde ölecek. Sonunda bir organ bulundu. Sizce bekleme listesindeki 3 kişiden hangisi bu organı hak ediyor?

Yönerge 3: Lider katılımcılardan aynı gruplar içerisinde Vaka 2 üzerinde tartışmalarını ister. Gruptakilerden rolleri değiştirmelerini ve önceki vakada mevcut kanunu destekleyenlerin bu vaka da etik bakış açısını savunmalarını ister. Buna göre 2 kişi Çin'de yapay zekâ destekli uygulanan sistemin ülkesinde kesinlikle uygulanmaması gerektiğini, diğer 2 kişi ise bu yöntemin uygulanmasının birçok yarar sağlayacağını ve yasalaşması gerektiğini savunur. 1 katılımcı ise konunun her iki taraf arasında sağlıklı bir şekilde tartışılabilmesi için iletişimi yürütmeye ve arabuluculuk yapma görevini sürdürür.

Vaka 2: Çin'de yapay zekâ ile birlikte gelişen teknolojiler ile devlet her bir Çinliyi binlerce açık ve kapalı sistem kameralarla gözetliyor. İddialara göre sınıflara yerleştirilen kameralar ile her öğrencinin, araba süren herkesin, yürüyen her vatandaşın davranışları kameralar aracılığıyla gözlemleniyor. Bunun sonucunda ideal vatandaş notu oluşturuluyor. İş başvuruları, devlet dairelerindeki talepler bile bu nota göre değerlendiriliyor. Bu sistem sizin ülkenizde de yerleştirilmeye çalışılıyor ve siz buna karşı olan bir sivil toplum kuruluşunun üyesisiniz.

DEĞERLENDİRME

Lider Vaka 1 de yasayı savunanlara şu soruyu sorar:

- Gerçek yaşamda organ bağışısı sırasındaki 3. sıradaki kişi bir yakınınız olsaydı nasıl davranırdınız? Yasaları savunurken neler hissettiniz?

Lider Vaka 1 de etik bakış açısını savunana şü soruyu sorar:

- Gerçek yaşamda organ bağışısı sırasındaki 1. ya da 2. sıradaki kişi bir yakınınız olsaydı nasıl davranırdınız? Etik bakış açısını savunurken neler hissettiniz?

Lider Vaka 1 de arabuluculuk yapan katılımcıya şü soruyu sorar:

- Süreçte hangi görüşü içsel olarak savunuyordun? Savunduğun bir görüş var ise, bu süreçte iki grup arasında arabuluculuk yaparken neler hissettin?

Ek 8: Ders Planı 7

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: Balık kılçığı tekniği ile sebep-sonuç ilişki analizi
Yaratıcı Drama Tekniği: Balık kılçığı tekniği, toplantı düzenleme tekniği, beyin fırtınası, doğaçlama, rol oynama
Katılımcı sayısı: 6 – 24
<p>Kazanımlar: Bu etkinliğin sonunda katılımcılar aşağıdaki dinleme ve konuşma becerilerini geliştiriyor olacaklar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olay ve bilgileri zamansal ve ya mantıksal olarak sıralar, • Gerekçelendirilmiş görüş ve önerileri belirler, • Görüş / eleştiri veya yorumları ayırt eder, • Gerekli durumlarda yeniden yapılandırarak ayrıntılı sorular sorar, • Bir tartışmada görüşlerini gerekçeleriyle ifade eder, • Etkileşime dayalı etkinlik veya oyunlara ilgili söz varlığını kullanarak katılır, • Konuşmalarında ikna edici ifadeleri kullanır.
Araç ve gereçler: Kağıt, kalem, yapıştırıcı
ISINMA
<p>İçeri Zıpla Dışarı Zıpla Oyunu</p> <p>Yönerge 1: Lider katılımcıların el ele tutuşarak bir halka oluşturmalarını ister. Liderde halkanın bir parçası olarak katılımcılarla el ele tutuşur.</p> <p>Yönerge 2: Lider katılımcılardan verdiği yönergede belirttiği yöne göre hareket etmelerini ve verdiği yönergeyi yüksek sesle söylemelerini ister. Diğer bir deyişle katılımcıların liderin söylediği yöne doğru hareket ederken, liderin verdiği yönergeyi yüksek sesle söylemeleri beklenir. Dört temel yönerge vardır. Sağa zıpla, sola zıpla, içe zıpla, dışa zıpla.</p> <p>Yönerge 3: İkinci yönergeye göre grup hareket ettikten sonra lider katılımcılardan liderin yönerge verdiği yöne doğru hareket ederken bu kez verdiği yönergenin tam tersini yüksek sesle söylemelerini ister. Örneğin Lider sola zıpla yönergesi verdiğinde grubun sola doğru zıplaması ancak sağa zıpla diye bağırması beklenmektedir. Benzer şekilde lider içe zıpla yönergesi verdiğinde grubun içe doğru zıplaması ancak dışa zıpla diye bağırması beklenir.</p>

Yönerge 4: Bu kez katılımcılardan liderin yönerge verdiği yönün tersine hareket etmeleri ancak liderin yönerge verdiği yönün aynısını yüksek sesle söylemeleri beklenir. Örneğin; lider içe zıpla yönergesi veriyorsa katılımcıların dışa zıplamaları ancak içi zıpla diye bağırmaları beklenir.

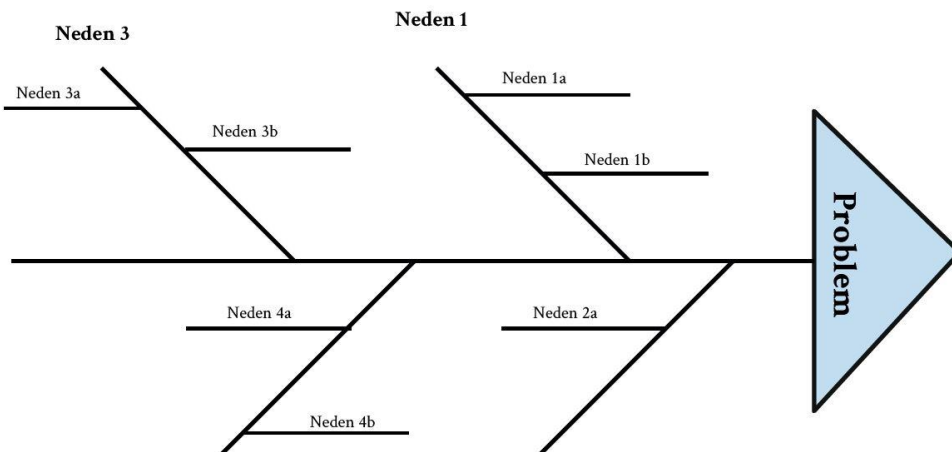
Kaynakça: <https://www.youtube.com/watch?v=k6bHltjIYZE>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Lider tahtada balık kılıçığı tekniği görselini katılımcılara sunar. Onlara bu tekniği duyup duymadıklarını sorar. Tahmin etmelerini ister. “Sizce bu teknik hayatımızda ne işe yarar”

Lider balık kılıçığı tekniğinin ana amacının bir olay ya da durum ile ilgili detaylı neden sonuç ilişkisi kurmak olduğunu anlatır. Sorunun çözümünden ziyade, ortaya çıkan bir sorunun arkasındaki sebeplerin ve problemin alt katmanlarının saptanması için kullanılır. Sorun görselde balığın baş kısmına yazılır. Ardından temel nedenleri açıklanır. Sonra “Bu neden oluştu?” sorusu sorulur ve yanıtlara göre ana ve alt nedenler belirlenir. Böylece, olaylar derinlemesine düşünülerek, ilişkiler organize edilir. Belirlenen nedenler okların üzerine yazılır. Ardından nedenlerin ayrıntıları tartışılır.

Lider boş bir balık kılıçığı şeması üzerinde sürecin nasıl işlediğini anlatır. Ardından Türkiye’de boşanmanın nedenleri ile ilgili başka bir balık kılıçığı şeması üzerinde konuyu katılımcılara sunar.

Lider katılımcıları 3'erli gruplara ayırır ve her gruba aşağıdaki konulardan birini verir. Gruplardan kendilerine verilen sorunu balık kılıcı tekniğine göre analiz edip, bu durumda olan bir kişinin yaşamını öyküleyip canlandırmalarını ister. Her grup canlandırmayı bitirdiğinde, lider çözüm tartışmayı cesaretlendirerek bu durumda olan kişinin ruh hali, davranışları ve çözüm önerileri ile ilgili tüm katılımcıların yer aldığı tartışma bölümünü başlatır.

- İnternet ve teknoloji bağımlılığı
- Aşırı kilo alma
- Depresyon ve kaygı bozuklukları
- Zihinsel ve bedensel tembellik

DEĞERLENDİRME

Lider katılımcılara değerlendirme amacıyla aşağıdaki soruları sorar:

- Sizce bu çözüm önerilerine sorunu yaşayan kişi nasıl yanıt verebilir? Onun davranışlarını değiştirmek kolay olur muydu? Neden? Etrafınızda böyle kişiler var mı? Onlara Yardım etmek için en etkili yöntem ne olurdu? Bu etkinlikten ne edindiniz? Farklı hangi bakış açılarını gördünüz?

Ek 9: Ders Planı 8

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: Çatışmalar
Yaratıcı drama tekniği: Rol değiştirme
Katılımcı sayısı: 3 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Farklı bakış açılarına yer vererek konuşmaya katılır, • Geçmiş olayların / durumların konuşulduğu diyaloglar oluşturur ve katılır, • İkna edici ifadeler kullanır, • Çözüm gerektiren durumlarda konuşmasını yeniden yapılandırır, • Konuşma amacına uygun strateji, yöntem ve teknikleri kullanır, • Konuşmasını, başkalarının konuşmalarını içerik, anlatım, sunum ve beden dili açısından değerlendirir.
Araç ve gereçler: Kağıt
ISINMA
Isınma: <p>Alfabe Yarışı</p> <p>Yönerge 1: Lider katılımcılardan ikili gruplar oluşturmalarını ister. Sınıf sayısı tek sayıysa bir grup üç öğrenciden oluşabilir.</p> <p>Yönerge 2: Lider gruptakileri A ve B olarak sınıflandırır. Sınıf sayısı tek sayıysa bir grup üç üyeden oluşacaktır. O gruptaki üçüncü kişi A ya da B olabilir.</p> <p>Yönerge 3: Lider katılımcılardan tüm A'ların bir araya gelerek bir grup oluşturmasını, tüm B'lerin bir araya gelerek başka bir grup oluşturmasını söyler.</p> <p>Yönerge 5: Lider katılımcılara oyunun kurallarını anlatır. Katılımcılardan bir daire oluşturmalarını ister. Oyunun A'dan Z'ye kadar alfabenin harfleriyle ilgili olduğunu söyler. Katılımcılardan birinin ilk harfi söyleyerek gruptaki diğer bir arkadaşını bir sonraki harfi söylemesi için işaret etmesini ister. Oyunun tek kuralı vardır oyun saat yönünde ilerleyemez ve alfabenin son harfine kadar en hızlı gelen grup son harfi söyledikten sonra hep birlikte yere oturur. En kısa zamanda alfabeği eksiksiz bir şekilde tamamlayan ve yere oturan grup oyunu kazanır.</p> <p>Kaynakça: https://www.youtube.com/watch?v=daz49laCSMo</p>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcıları 3'erli gruplara ayırır. Bu etkinlikte birbirinden farklı görüşe sahip 3 kişinin aralarında geçen diyalogları canlandıracaklarını söyler.

Yönerge 2: Lider tüm gruplara önce Vaka 1 ile ilgili rol kartlarını (karakterler ve durumla ilgili detayların olduğu kartlar) dağıtır. Katılımcılardan tüm rolleri incelemelerini ve kendilerine verilen rolü canlandırmalarını ister.

Yönerge 3: Lider gruplar rollerini canlandırırken, bir anda rolleri değiştirmelerini ister. Lider bunu 2 defa tekrar eder. Böylece herkes 3 rolü de canlandırmış olur.

Vaka 1:

Kişi 1: Katı bir hayvan hakları savunucusu. Ev hayvanlarını sahiplenenlerin hiçbir durumda hayvanlarını terk etmemelerini ve ya sahiplendirmemelerini savunan ve bu konuda çok aşırı tepkiler gösterebilen bir kişi.

Kişi 2: Ev hayvanların insanların hayatını güzelleştirmek için satın almanın, satmanın, sokağa bırakmanın normal bir durum olduğuna inanan bir kişi.

Kişi 3: Ev hayvanını çok zor durumda kaldığı için başka bir arkadaşına vermek zorunda kalan, duygusal ve aldığı karardan dolayı üzgün bir kişi. Ev hayvanı beslemenin zorluklarının farkında olmadan bir köpek satın almış ancak zaman ayıramadığı için bir arkadaşına vermek zorunda kalır.

Yönerge 4: Lider Yönerge 1-2-3 ü vaka 2 için tekrar eder.

Vaka 2:

Kişi 1: Bir benzin istasyonunda yeni işe giren yönetici Yrdımcısı, kuralcı, kurumun çıkarlarını her şeyin üzerinde tutan bir kişi. Başkaları için insiyatif almak istemeyen. Benzinlikteki marketten süt çalan kişinin yakalandığı vardiya vardiya şefi ve karar verici.

Kişi 2: Benzinlikteki marketten süt çalarken yakalanan kişi. Eşi yeni doğum yapmış olduğunu, parasının olmadığını, pişman ve çaresiz olduğunu iddia eden bir kişi.

Kişi 3: Benzinlik çalışanı. Hayatta herkesin başına böyle durumlar gelebileceğine inanan, merhametli, empati kurabilen, önceki yöneticinden dolayı insanların yanlışlarına karşı esnek olunabileceğini düşünen bir kişi.

Yönerge 5:

Lider sınıftaki tüm grupları bir araya getirerek büyük bir grup oluşturur. Önce Vaka 1'i sonra Vaka 2'yi büyük gruplarda canlandırmalarını ister. Bu kez tüm

sınıfın katılımı ile oluşan büyük grupta rol değiştirme Yönerge 2-3 deki gibi tekrar edilir.

DEğERLENDİRME

Lider katılımcılardan aşağıdaki değerlendirme sorularını yanıtlamalarını ister:

- Vaka 1 ve 2 ‘deki hangi karakteri kendine daha yakın buldun? Neden?
- Kendi düşünçene tamamen uymayan bir karakter var mıydı?
- Bakış açıları arasında kararsız kaldın mı?
- Herhangi bir karaktere bürünürken zorluk yaşadın mı?
- Diğer katılımcıların bakış açılarından ne edindin?

Ek 10: Ders Planı 9

Dil Seviyesi: B2
Süre: 2 ders saati
Konu: Kafa karışıklıkları
Yaratıcı drama tekniği: Eş zamanlı doğaçlama, iç ses (kafa sesi)
Katılımcı sayısı: 6 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Bir konu, durum veya olaya ilişkin yorumlarını içeren konuşmalar yapar, • Konuşmalarında farklı bakış açılarına yer verir, • Gerekeçlendirilmiş görüş ve önerileri belirler, • Diyaloglarda duygularını ifade eder ve duygularını yansıtan kişiye uygun karşılık verir, • Etkileşime dayalı etkinlik ve ya oyunlara ilgili söz varlığını kullanarak katılır.
Araç ve gereçler: Vaka kartları
ISINMA
Spagetti <p>Yönerge 1: Lider katılımcılardan bir çember oluşturmalarını ister ve oyunun kurallarını anlatır.</p> <p>Yönerge 2: Lider bir katılımcıya çemberin ortasına gelerek spagetti kelimesini yüksek sesle telaffuz ederken ses tonu, beden dili ve mimiklerini liderin söylediği sığata göre şekillendirmesini, aynı şekilde yerine dönerken de vücut dili ve hareketleriyle sıfattaki duygu durumunu yansıtmalarını ister. Örneğin; kendisine üzgün kelimesi verilen katılımcı çemberin ortasına doğru üzgün bir şekilde yürüyerek ses tonu, beden dili ve yüz ifadelerini kullanarak spagetti der. Tüm katılımcılar sırayla “âşık, sinirli, havalı, enerjik, sıkılmış, sabırsız, vb.” gibi duygu durumlarına göre dairenin ortasına tek tek gelerek spagetti kelimesini telaffuz eder. Her katılımcı yerine geri dönerken aynı duygu durumunu devam ettirir. Tüm katılımcıların oyuna katılması sağlanır.</p> <p>Yönerge 3: Bireysel performanslar tamamlandıktan sonra lider tüm katılımcıların aynı anda kendisinin verdiği duygu durumuna göre çemberin ortasına toplanarak spagetti kelimesini telaffuz etmelerini söyler. Lider bu defa bireysel performanslarda kullanılmayan duygu durumlarını verir. Örneğin; çıldırılmış spagetti, terk edilmiş spagetti, kafası karışmış spagetti, uykulu spagetti vb. Beş duygu durumundan sonra oyun sonlandırılır.</p>

Kaynakça: <https://www.youtube.com/watch?v=x4J487QtUIM>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider katılımcılardan 6'lı gruplar oluşturmalarını ister.

Yönerge 2: Lider, her gruptaki katılımcıları 2'li olarak eşler. İkilden birisi dış ses, diğeri ise iç sesi (kafa sesi) canlandıracaktır. Lider, iç sesin, dış sesle çelişen bir düşünce geliştiren bir rol oynayacağını belirtir. Bu durumda her grupta 3 kişi içsesi ve 3 kişi de dış sesi canlandırır.

Yönerge 3: Lider dış sesleri canlandıran 3 katılımcıya karşılıklı sohbet ortamında oturmalarını söyler. Lider iç seslerin eşleştikleri dış seslerin yanına oturmalarını söyler.

Yönerge 4: Lider dış seslerin liderin vereceği konuda ve rollere göre bir diyalog başlatmasını ister. İç seslerden, dış seslerin söyledikleri her cümleden sonra biraz daha alçak bir sesle, dış sesle çelişen bir düşünce geliştiren bir şekilde diyaloga girmesini ister.

Yönerge 5: Etkinlik, Vaka 1 ve Vaka 2 olmak üzere 2 tur sürer. Vaka 2 de roller değişir. Dış sesler içses, içsesler ise dış ses olarak rol oynarlar.

Vaka 1:

Kişi 1: Katı bir hayvan hakları savunucusu. Ev hayvanlarını sahiplenenlerin hiçbir durumda hayvanlarını terk etmemelerini ve ya sahiplendirmemelerini savunan ve bu konuda çok aşırı tepkiler gösterebilen bir kişi.

Kişi 2: Ev hayvanların insanların hayatını güzelleştirmek için satın almanın, satmanın, sokağa bırakmanın normal bir durum olduğuna inanan bir kişi.

Kişi 3: Ev hayvanını çok zor durumda kaldığı için başka bir arkadaşına vermek zorunda kalan, duygusal ve aldığı karardan dolayı üzgün bir kişi. Ev hayvanı beslemenin zorluklarının farkında olmadan bir köpek satın almış ancak zaman ayıramadığı için bir arkadaşına vermek zorunda kalır.

Vaka 2:

Kişi 1: Bir benzin istasyonunda yeni işe giren yönetici Yrdımcısı. Kuralcı, kurumun çıkarlarını her şeyin üzerinde tutan, başkaları için insiyatif almak istemeyen bir kişi. Benzinlikteki marketten süt çalan kişinin yakalandığı vardiyada vardiya şefi ve karar verici.

Kişi 2: Benzinlikteki marketten süt çalarken yakalanan kişi. Eşi yeni doğum yapmış olduğunu, parasının olmadığını, pişman ve çaresiz olduğunu iddia eden bir kişi.

Kişi 3: Benzinlik çalışanı. Hayatta herkesin başına böyle durumlar gelebileceğine inanan, merhametli, empati kurabilen, önceki yöneticiden dolayı insanların yanlışlarına karşı esnek olunabileceğini düşünen bir kişi.

DEĞERLENDİRME

Lider katılımcılardan aşağıdaki soruları yanıtlamasını ister:

- Günlük hayatınızda iç sesinizin ve dış sesinizin çatıştığı durumlar olur mu?
- Genelde hangisini dinlersiniz?
- Bu durumları gerçekten yaşasaydınız ne hissederdiniz?

Ek 11: Ders Planı 10

Dil Seviyesi: B2
Süre: 3 ders saati
Konu: Kamu Spotu (Ayrımcılık)
Yaratıcı drama tekniği: Küçük grupla yapılan rol oynama
Katılımcı sayısı: 6 – 24
Kazanımlar: <ul style="list-style-type: none"> • Yazma amacını belirler, • Olay ve bilgileri zamansal veya mantıksal olarak sıralar, • Sözsüz iletişim unsurlarını konuşma amacına uygun bir biçimde kullanır, • Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini yorumlar, • Yorum değerlendirme içeren konuşma metinleri oluşturur.
Araç ve gereçler: Cep telefonu ya da kamera
ISINMA
Karakter Otobüsü <p>Yönerge 1: Lider sınıfta bulunan sandalyeleri şehir içi otobüsteki oturma düzenine benzer şekilde sıralar. Katılımcılardan birini otobüsün sürücü koltuğuna oturmasını, yolculardan ve çalışmaktan bıkmış bir karakteri canlandırmasını ve bunu yaparken beden dili, yüz ifadesi ve sözlü her türlü destekleyiciyi kullanabileceğini söyler. Bundan sonra otobüste bulunan yolcuların ve sürücünün bundan sonra yeni gelecek olan her yolcunun karakteri ve duygu durumunu onunla eş güdümlü olarak canlandırmasını söyler.</p> <p>Yönerge 2: Sürücünün ardından ilk yolcu otobüse girer. İlk yolcu havalı, ukala ve bozuk bir Türkçeyle konuşan bir gençtir. Bu yolcu otobüse girdikten sonra sürücü hareketlerini, konuşmalarına ve duygu durumunu bu yolcuya benzeterek onunla benzer şekilde davranır ve konuşur. Bu yolcu otobüse bindikten on saniye sonra ikinci yolcu liderin kendisine canlandırmasını istediği karakterin özelliklerini sergileyerek (Örneğin; etraftaki her şeyden iğrenen, etrafı pis bulan yaşlı bir kadın.) otobüsteki yerine oturur. Sürücü, birinci yolcu ve ikinci yolcu aynı anda ikinci yolcunu karakter ve duygu durumuna göre doğaçlama bir şekilde davranır ve konuşur. Oyun her on saniyede bir yeni giren yolcuların karakter ve duygu durumuna göre otobüsteki tüm yolcular ve sürücünün katılımıyla devam eder.</p> <p>Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=eDeDKCRxIA0</p>

ROL OYNAMA / DOĞAÇLAMA

Yönerge 1: Lider, katılımcılardan ayrımcılık başlığı altında ayrımcılık türlerini tahmin etmelerini ister. Katılımcılardan derlediği ayrımcılık türlerini tahtaya yazar. Kendisi de eklemeler yapar:

- Yaş ayrımcılığı
- Cinsiyet ayrımcılığı
- Irk ayrımcılığı
- Grup ayrımcılığı
- Dini ayrımcılık
- Cinsel eğilim ayrımcılığı
- Ten rengi ayrımcılığı

Yönerge 2: Lider, katılımcılara çevrelerinde ayrımcılık olup olmadığını sorar.

Yönerge 3: Lider bu etkinlikte ayrımcılığa karşı farkındalık artırmaya yönelik bir kamu spotu hazırlayacaklarını söyler.

Yönerge 4: Lider kamu spotunun amacının toplumda bir konuda bilinç ve farkındalığın artırılması olduğunu açıklar.

Yönerge 5: Lider örnek kamu spotları paylaşır. Katılımcılarla birlikte izler.

<https://www.youtube.com/watch?v=cwEc9a0E6L0>

<http://birakabilirsin.org/kamu-spotu/>

Yönerge 6: Lider katılımcılardan ayrımcılık ile ilgili bir kamu spotu hazırlamalarını ister. Bir slogan çerçevesinde canlandırmalar yaparak en fazla 3 dakikalık bir video çekmelerini söyler.

Yönerge 7: Lider ve katılımcılar her grubun hazırlamış olduğu videoları sınıfta izler.

DEĞERLENDİRME

Lider katılımcılardan aşağıdaki soruları yanıtlamalarını ister:

- En çok hangi kamu spotu sizi etkiledi? Neden?
- Farkındalığınız en fazla artıran kamu spotu hangisiydi? Neden?
- Kamu spotu hazırlama sürecinde neler hissettiniz?

Ek 12: 1. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları

Görüşme 1 - Ders Planı 1:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Ders Planı 1 de yer alan Ellerin Gücü temalı ısınma etkinliğini beğendim. Güzel ve kaynaştırmacı bir ısınma çalışması. Eğlenceli buldum ve daha önceden hiç düşünmediğim bir şeydi. Sadece yabancılar Türkçe öğretiminde değil tüm dil derslerinde olmalı. Öğrenciler genelde derse katılımda sorunlar yaşıyor.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Güzel bir aktivite. Araç ve gereçlerin sınıfa getirilmesini beğendim. Öğrenciler için kolaylaştırıcı olduğunu düşünüyorum. Bu düzeyde ikna edici cümleler kurmada sorun yaşamayacaklarını düşünüyorum. Bu etkinlik birçok dil kullanımını (arkadaşlarını ikna etmek, arkadaşlarının bakış açısından bakmak vb gibi) pekiştiriyor. Yeterince vakit verilmiş aktivite için. Sürprizlerle dolu bir sınıf ortamı yaşanacağını düşünüyorum canlandırma kısmında.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorular iyi.

Görüşme 1 - Ders Planı 2:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Eğlenceli buldum. Tüm kategoriler çok keyfli ancak özellikle en soğuk espri kategorisinin Türk kültürü bilgisini de ortaya çıkarabileceğini düşünüyorum. İlk ısınma etkinliğine göre daha iyi bir etkinlik olduğunu düşünüyorum. Hem bedensel hem de sözel bir etkinlik olmasını beğendim. Uygulamada bir sorunla karşılaşılmayacağını ve öğrencilerin keyf alacaklarını düşünüyorum. Bu etkinliği yürütmekten keyf aldım.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Uygulanabilir ve güzel bir etkinlik olduğunu düşünüyorum. Görsellerin varlığı aktiviteyi zenginleştiriyor. Fiillerin öğretilmesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Türkçe fiiller üzerine kurulmuş bir dil. Dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin bir arada kullanıldığı bir aktivite olmasını beğendim ve B1 düzeyine uygun.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorular genel olarak değerlendirmeye uygun. Değerlendirmeye daha kısa cevablı sorulardan başlanmasının daha iyi olabileceğini düşünüyorum. Sorulara ek olarak "kahramanın yerinde olsaydın" vb gibi sorular eklenebilir.

Görüşme 1 - Ders Planı 3:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Beden dilini kullanıyor olmalarını beğendim. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin yapıldığı çok uluslu sınıflarda beden dili çok önemli ve bir zenginlik olduğunu düşünüyorum. Güzel bir etkinlik.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Hikaye yazma bölümünde bireysel olarak yaratıcılıkları gelişmemiş öğrenciler için zorlayıcı bir aktivite olabilirdi. Bazı öğrenciler kendi dillerinde bile yazarken yaratıcı olamayabiliyorlar. Ancak bu aktivitede grup halinde yaratmanın bireysel yaratıcılığı gelişmemiş öğrencilere katkıda bulunabileceğini ve bu anlamda faydalı bir etkinlik olduğuna inanıyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Değerlendirme kısmında sorulan sorularda da yaratıcılığın devam ediyor oldumunu beğendim. Sorulara şu şekilde eklemeye yaparak öğrencileri empati yapmaya teşvik edilebilir: Kendi duygularımız ve korkularımız sorgulanabilir, duygular üzerinde durulabilirdi.

Görüşme 1 - Ders Planı 4:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Güzel ama uygulaması zor bir oyun. Karışabilir. Daha küçük gruplarda oynanması daha uygulanabilir hale getirir.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Yorumlama ve konuşma becerilerini geliştirecek güzel bir etkinlik. Kendilerini ve duygularını ifade etmede kelime dağarcıklarını ve ifade şekillerini geliştiriyor. Problemleri farklı boyut ve bakış açılarıyla ele almalarını çok beğendim. Uygulamada herhangi bir sorun yaşanacağını düşünmüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Özellikle 1. sorunun hayata karşı farklı bakış açılarını sorgulama anlamında çok güzel bir soru olduğunu söyleyebilirim.

Görüşme 1 - Ders Planı 5:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Eğlenceli bir etkinlik. Hoşuma gittiğini ve tüm seviyelerde uygulanabilir olduğunu söyleyebilirim. Emir cümlelerinin etkinlikte pekiştirilmesi anlamında güzel bir etkinlik.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel bir etkinlik. Kelimelerin çok farklı bağlamlarda kullanılmasını çok beğendim. ör. Kucaklayıcı kelimesinin profesyonellikler, iticiliğin trenler, yas tutuculuğun profesyonellikler. İş görüşmesi yapmalarının Türkiye ve Kıbrıs'ta iş arama ihtiyaçları ile örtüşebilir gerçekçi bir ihtiyaca işaret edebileceğini düşünüyorum. Gerçek hayat hazırlayan bir etkinlik. Öğretmen olarak bu aktiviteyi mutlaka uygulamak isterdim. Ancak öncesinde daha gerçekçi bir iş görüşme aktivitesinin uygulanması bu aktiviteyi pekiştirebilir. Garip mesleklerin olması eğlenceli hale getirmiş, tekdüzelikten çıkmış. Uygulamada yaşanabilecek bir sorun öngörmüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Çok detaylı ve kapsamlı sorular. Beğendim. Bu aktivitede verilen ilginç meslek ve iş tanımları gibi başka ne tür iş ve iş tanımları yaratırdın? gibi bir soru eklenebilir.

Görüşme 1 - Ders Planı 6:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Deneyimlemiş olduğum bir aktivite. Çok keyfli. Öğrenciler çok eğlenmişti. Birbirlerini bu kadar kolay bulmamışlardı. Sınıfta uygulamada bir zorluk yaşanmaz.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel bir etkinlik. Çok güzel ve ilginç bir vaka bulunmuş. İnsan etkinliğe katılmadan bile yorum yapmak istiyor. Öğrencileri tartışmaya teşvik eden çok iyi bir etkinlik. Bu etkinlikte kişi olarak bulunmayı çok isterim. Öğrencilerin kendi kültür bağlarından bakış açılarını katabilecekleri, çok geliştirici bir soru. Uygulamada herhangi bir sorun ön görmüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Katılımcıların kendilerini durumu yaşayan kişilerin yerine koymasını sağlayan çok ilginç ve çok güzel sorular. Ek olarak şu soruları eklerdim: “Siz organ naklinde 1. Sırada olan ve 1 yıl sonra ölecek bir kişi olsaydınız organdan 3. Sıradaki kişi için vazgeçer miydiniz? “Siz bir ülkenin başkanı olsaydınız hangi ulusal çıkarılara göre bu uygulamaya (yapay zeka ve gözlem) onay verirdiniz?”

Görüşme 1 - Ders Planı 7:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Zor ama eğlenceli bir etkinlik. Dersler için ısınma etkinlikleri çok önemli. Bu ısınma etkinliği çok kaynaştırıcı sınıflarımda mutlaka uygulayacağım.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Balık kılıcı tekniğini eğitim alırken uyguladık. Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımını çok uygun ve ilginç olacaktır. Sınıflarımda mutlak uygulamam. Kavram haritalarını çıkardıkları için öyküleme zorluk yaşamayacaklar. Haritalayarak yapacakları ön çalışma öğrencileri öykülemeye hazırlayacaktır. Bu tekniği öğrenen bir öğrencinin bunu kendi hayatına ve hayatındaki sorunların çözümüne adapte edebileceğini düşünüyorum. Bu anlamda çok güzel bir etkinlik olmuş.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Bence yeterli

Görüşme 1 -Ders Planı 8:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Güzel. Her seviyede uygulanabilir. Yabancılara Türkçe öğretiminde daha düşük seviyelerde ana etkinlik olarak bile kullanılabilir.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Vaka 1 de verilen hayvanlarla ilgili konunun herkesin bir şey ifade edebileceği bir konu. Ancak Vaka 2 nin konusunun görece daha az çekici olduğunu düşünüyorum. Ben olsam bu vakayı daha farklı bir vaka ile değiştirirdim. Fikir üretmede bir öğrenci olarak zorluk yaşayabilirdim. Ancak genel olarak bu aktivite empati kurabilme ve duygusal bakış açılarını

geliştirebilme açısından faydalı. Derslerde bu noktaların ön plana çıkarmanın önemli olacağını düşünüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Değerlendirme soruları içerisinde verilen karakter analizi sorusunu çok faydalı buldum. Sorular çok iyi hazırlanmış. Özellikle “Kendi düşüncene uymayan bir karakter var mı? Hangi karakteri kendine daha yakın buldun?” sorularını özellikle çok beğendim. Bu sorulara ek olarak “Sen zor durumda kalsaydın sahip olduğun hayvanı sokağa bırakır mıydın? Sen zor durumda kalsaydın hırsızlık yapar mıydın?” soruları eklenebilir.

Görüşme 1 - Ders Planı 9:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Tüm seviyelerde sıfatların pekiştirilmesine ve düşük seviyelerde öğretimine yönelik güzel bir aktivite. A1 seviyesinde dersin ana bölümü olarak kullanılabilir ve kullanılmalı.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bir önceki ders ile aynı vakaların tartışılmış olması konuya aşına olmaları ve içselleştirmeleri açısından bir avantaj. İkinci vakaya daha çok hareket katılmış. Uygulamada sıkıntı yaşanmadan öğrencilerin keyfle uygulayabilecekleri bir aktivite. Öneri olarak daha basit ve günlük hayattan ikilemlerde kalabilecekleri ya da kaldıkları durumlar verilebilirdi. Örneğin, sınavı var ve ders çalışması gerek ama bir yanı akşamki partiye gitmek istiyor gibi.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Günlük hayata dair konular olsa öğrenciler daha çok konuşabilirdi ve daha eğlenceli olabilirdi.

Görüşme 1 - Ders Planı 10:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Çok farklı, güzel, eğlenceli bir etkinlik. Özellikle duygu durumunun sürekli değişmesi etkinliğe daha fazla eğlence katıyor. Sınıf ortamına ve fiziksel yapısına çok uygun bir etkinlik.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Slogan hazırlamalarının Türkçe'nin derin yapısını anlamalarına yönelik çok önemli bir etkinlik olduğunu düşünüyorum. Ancak, ayrımcılık konusunun seçilmesi konusunda bazı kaygıları var. Sınıf ortamında, özellikle çok uluslu ve çok kültürlü öğrenci toplulukları içerisinde beklenmedik ve olumsuz tartışmaları tetikleyebileceğini düşünüyorum. Bunun yerine herkesin hem fikir olabileceği genel konular seçilebilir. Örneğin, Covid 19. Bu etkinliği konu değiştirerek sınıflarımda uygulayabilirim.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Bu konuların dışında hangi konuda kamu spotu hazırlamak isterdin? Kamu spotu hazırlanması gereken konular sence nelerdir? vb gibi sorular eklenebilirdi.

Genel Değerlendirme

Drama dil öğretiminde çok önemli, sınıf ortamını sıkıcılıktan uzaklaştıran bir yöntem. Dil öğretimi çok zor bir süreç. Öğrenciyi sürekli motive tutmak, derse katılımını sağlamak oldukça zor. Bunu drama etkinlikleri ile başarabiliriz. Sınıf ortamlarının geliştirilmesinde çok faydalı ve önemli. Türkiye’de özellikle yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde drama yöntemi kullanılmış olsaydı, bizler şu anda daha iyi dil yetkinliklerine sahip olurduk. DAÜ YDİHO’nda drama yönteminin mutlaka kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda örnekler çok az ve geliştirilmeli. Bu ders planları tasarımdaki ısınma etkinliklerini yabancı kaynaklardan bulmuşsun. Bu etkinlikleri bizler tasarlayabiliriz. Bu konu üzerinde çalışmalıyız. Kullandığımız tüm kitapların ele alınıp drama yöntemlerine göre adapte edilmesi gerektiğine inanıyorum.

Ek 13: 2. Öğretim Elemanı ile Görüşme Detayları

Görüşme 2 - Ders Planı 1:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Dramanın içerisinde ezber olmaması çok hoşuma gitti. Deneyimlerimizden biliyoruz ki bazı öğrenciler dil öğrenmeye yatkın, bazı öğrenciler daha yavaş ilerliyorlar. Bu ısınma hareketlerinin çok faydalı olacağına inanıyorum. Bazı öğrenciler çok utangaç ve tek başlarına hareket etmek istemiyorlar. Grup içerisinde olduklarına bu utangaç yönlerini atabilirler. Tek bir öğrenciye odaklanmıyoruz. Utangaç öğrenci böylece kendini daha iyi hissediyor. Öğrenciler bu aktivite ile olumlu anlamda heyecanlanırlar. Klasik anlamda bir öğretimle öğrenci sıkılabilir. Özellikle bu nesil çabuk sıkılıyor ve dikkatleri çabuk dağılıyor. Bu aktivite ile katılım isteğinin doğacağına inanıyorum.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Burada öğrencinin yaratıcılık yönü harekete geçecek. Mesela günlük hayatta sadece temel ihtiyaçlarımız üzerine konuşuyoruz ve düşünüyoruz. Örneğin yeme, içme, çalışma, uyuma. Ancak burada çölde hayatta kalma gibi bir sorunla karşılaştıklarında yaratıcı tarafları aktif hale geliyor. Ders içi motivasyonlarını artıracaklarını düşünüyorum. Çalışmayı çok güzel buldum. Yaratıcılığı geliştirirken dil öğrendiklerini unutacakları zevkle dersi sürdürecekleri bir aktivite. Dil öğrenme onlar için eziyet olmayacak, eğlenceli hale gelecek. Malzemeleri öğrencilerden getirmeleri istenebilir. Her biri bir kaç malzemeyi bulup getirebilir.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Soruları çok yönlü ve çok güzel buldum. Sorular yeterli, net, enteresan ve açıklayıcı.

Görüşme 2 - Ders Planı 2:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel. Yine aktif ve pasif öğrenciler arasında dengeyi sağlayacak. Lideri taklid etmeyi çok beğendim. Çünkü genelde klasik eğitimde öğretmen bir otoritedir. Öğrenciler itaat eder ama lideri talkit edince sanki biraz otorite değişiyor gibi eşitleniyor. Öğrenciler öğretmeni taklit ederken öğretmenin otoritesi sarsılıyor. Demokratik bir ortam oluşuyor. Güzel bence. Yabancılarla Türkçe öğretmeni olarak başladığım yıllarda dersin sonunda mutlaka öğrencilere taklidimi yaptırırdım. Birisi hatta kıyafetimle beni tahtaya çizdi. Birisi de hep "Mesela, mesela" diyormuşum. Ben farkında değildim. Benimde farkındalığım arttı.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Isınma etkinliğindeki arkadaşlarıyla takım halinde yapmaları çok güzel. Öğrenci tek başına üzerinde bir ağırlık hissetmiyor. Grup içinde daha güzel. Birbirlerini dengeliyorlar. Küp çok ilginç. Eğlenceli. Kartonlarla biz resimler hazırlayabiliriz. Daha geniş olabilir. Belki küpler onların hayal gücünü tetiklemede yeterli olmaz. Çok güzel. Çok ilginç.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel. Hikâyenin adı, ortak bir isim düşünülebilir. Bunun dışında eklenecek bir sorum yok.

Görüşme 2 - Ders Planı 3:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Etkinlik sırasında bir lakap buldu öğrenci ama Türkçesini bilmiyor. Lidere sorabilir mi? Sözlük kullanabilir mi? Öğrencilerin birbirine danışması daha mantıklı. Birbirlerine Yrdım ederlerse daha akılda kalır. Çok yaratıcı. Öğrencilerin beynini aktive edici hem de eğlenceli. Faydalı bir etkinlik dil öğreniminde. Belki de o ana kadar öğrenci kendi yeteneklerini bilmiyordu. Yetenekli olduğunu farkedebilir.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel. Yaratıcı bir yazma etkinliği. Genel olarak çok güzel. Bunlar günlük hayatta yaşayabileceğimiz olaylar. Öğrencilere günlük hayatta nelerle karşılaşabilecekleri ile yüzleştiriyor ve o konuyla ilgili kelime hazinelerini aktive edici. Günlük hayatı çok güzel yansıtan güzel bir çalışma. Çok güzel tasarlanmış. Sınıf içindeki öğrencileri sınıf dışına taşımış.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerin düşünmesini teşvik ediyor. Gayet güzel.

Görüşme 2 - Ders Planı 4:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Zihnimizi tembellikten uzaklaştıran, keskinleştiren bir etkinlik. Güzel. İlginç. Önce düşündüm biz yetişkinlere Türkçe öğretiyoruz. 18 yaş üzeri. Dinlerken acaba çok çocuksu mu kalacak diye eleştirmeye hazırlanırken işin içine 2. ve 3. top girince çocukca değil. Anladım ki burada amaç zihnimizi keskinleştirmek aktif hale getirmek. Bence faydalı. Uygulanabilir. Uygulamalıyız. Gruplarımızda 8 er 10 ar kişi ile sınıf bölerek uygulayabiliriz. En fazla 12 kişi iyidir. Daha fazlası kaos yaratır. Çünkü 3 top dolaşacak aynı anda. Çok enteresan bence uygulanmalı.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bence kelime hazinesini kullanma ve güçlendirme için güzel bir etkinlik. Kesinlikle uygulanabilir bir etkinlik. Sınıfta kitap üzerinden pasif bir eğitime gidersek suni olaylar oluyor. Ama bu şekilde drama ile ve bizim liderin yönergesi ile ders işlersek öğrencilere daha aktif ve daha hayattan olaylar olduğu için günlük yaşamdan daha bence etkin olur dil öğretimi. Bazı öğrenciler konuları gerçek sanıp konuşmaya çekinebilirler. Sorunların örnek olduğunu söylersek sorunu çözebiliriz. Zaten bu beyin fırtınası. Uygulanabilir. Ben de sınıflarımda uygulamak isterim. Bu aktivitenin iyi yanı, öğrenciler yeni kelimeler öğrenebilir. İyimser, kötümser, duygusallık gibi daha soyut kelimeler var ve ilginç. Değişik ve yaratıcı.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorular çok yönlü çok güzel. Kendinizi ifade ederken zorlandınız mı diye bir soru sorulabilir. O şekilde düşünmek size zorladı mı? Tatmin edici sorular.

Görüşme 2 - Ders Planı 5:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Uygulanabilir. Eğlenceli. Öğrenciler eğlenebilir. Peki öğrencilerden biri eğlenmiyorsa ne yapabiliriz? Diye düşündüm. Bir hafta katılmazsa diğer hafta katılabilir. Seçebilir. Sınıfta uygulanabilir mi diye düşündüm. Ders saatinde öğrencileri alıp bahçeye çıkabiliriz. Orada ders yapabiliriz. O da değişik olur. Üniversitemiz uygun. Kampüsümüz güzel, yeşil. Sınıfta küçük grupla uygulanabilir. Fiziksel bir oyun ama eğlenceli.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Gerçek hayatla dil öğrenmeyi birleştiriyor. Hem dil öğrenecekler, hem de gerçek hayata hazırlanacaklar, tecürbe edinecekler. Bence çok ilginç. Çok eğlenceli. Çok yönlü. Bence eğlenceli yaklaşırlar ve yapabilirler. B1 düzeyinde yapabilirler. Meslekler ilginç olduğu için mizah yönü ağırlıklı. Güçlü yanı öğrencilerin eğlenmesi, kelime hazinelerini geliştirmesi. Köpek yemi tadıcısını ilginç buldum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Soru sayısı azaltılabilir diye düşünüyorum. Bu görüşmeyi tekrar yapma şansın olsa neyi farklı yapardın? Sorusuna gerek olmayabilir. Diğerleri güzel.

Görüşme 2 - Ders Planı 6:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Çok ilginç. Bunlar çabuk yaptılar. Burada şey geldi aklıma. Öğrencilere drama dersimiz var deyip 11 haftalık bir dönemde şu kadar saat olacak mı diyeceğiz? Dersek o saatlerde daha rahat kıyafetle gelebilirler. Bizim öğrencilerimiz çoğunluğu müslüman ve orta doğudan. Dokunmak biraz rahatsız edici olabilir. Bu etkinlikte biracık çekincem var. Bizim hitap ettiğimiz kitle % 90 birbirlerinden uzak duruyorlar gibi geldi sınıftaki gözlemim fiziksel olarak. Ama bunlar gençler, hepsi spor faaliyetlerine katılıyorlar, daha açık görüşlüler. Bizim önyargımız var ama belki de uygulamada deneyerek görebiliriz. Öyle bir sorun olmaya da bilir.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel. B1 B2 ye uygun. Aldığım notları okuduğumda hoşuma gitti bu etkinlik. Öğrencilerin entellektüel seviyelerine hitap edecek bence güzel. Yani onları tatmin edebilir. Tartışma ortamı yaratmayı sağlar. Derse katılım ve öğrenme oranını artırır diye düşünüyorum. Güzel. Beğendim. Sınıflarımda kesinlikle uygulardım. Olumsuz bir yanı yok. Öğrencilerin sosyal doyumlarını artıracak bir etkinlik, çok güzel. Bence onlarda beğenirler. Konular öğrencilerden de alınabilir.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Hem beyin fırtınası yapıyorlar hem de güzel bir uygulama. Gayet güzel sorular. Kısa ve öz sorulmuş. Bilinmeyen ve günlük hayatta sıklıkla kullanılmayan kelimeler var. Bu uzun bir ders olursa bu konular başka derslerde tartışılabilir, verilebilir. Sınıfta çok tartışılacak bir konu. Çok güzel. Güzel bir etkinlik bence. Tatmin edici.

Görüşme 2 - Ders Planı 7:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Beyni keskinleştirmek için güzel bir etkinlik. İlginç. Güzel. Etkili bir yöntem. Sınıfta uygulanabilir. Uygulardım. Etkileşimi sağlar.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel. Enteresan bir çalışma. Öğrencilerin entelektüel seviyelerine hitap edecek. Bence konuşacaklar. Akıllarında kalacak. Bunları kitaplaştırırsan, haftada 1 gün bunları öğrencilerle uygulayabiliriz. Çok güzel olur. Bu konular ile ilgili gramer konuları ve okuma dersleri daha önceden yapılır. Drama dersinde de bu konular uygulanır. Öğrenciler böylece gramer ve kelimeleri önceden öğrenmiş olurlar. Çok güzel olur. Bu aktiviteyi uygularken hiç bir sorun öngörmüyorum. Hatta bunu ilk uygulayacağım derslerin içine önlere alırdım. Uygulamak isteyeceğim ilk 3 aktiviteden biri olurdu. Düşüncelerimizi önem sırasına göre giderek özelden genele gider ve iletişimi geliştirir. Dinleyen kişi daha rasyonel bir şekilde bilgi edinir. Uygulardım.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Ekleme istediğim bir soru yok.

Görüşme 2 - Ders Planı 8:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Güzel. Aktif bir uygulama. Hızlı ilerliyor. Zihinsle ve bedensel koordinasyonu sağlıyor. Güzel.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel. Hem empati kuruyorlar, hem de belki 3.kişiye daha yakındır ama diğerinin bakış açısından bakmayı öğrenebilir. Sınıfımda bu etkinliği uygulardım. Seve seve. Vakaları çok beğendim. Çok rahatlıkla yapabilir öğrenciler. Grup çalışması çok iyi olur. İlginç. Rol değiştirmeleri bana çok ilginç geldi. Güzel.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Soru 2 ve 4 birbirine benziyor sanırım. İki soruda toplanabilir belki. Ek soru olarak "Tamamen karşı olduğun var mı?" Hayvan edinmeme. Hiç edinmeme. Burada edinilecek gibi düşünülmüş. "Sizce evcil hayvanlar edinmek etik midir?" diye sorabilirdim. Soruların hepsi güzel.

Görüşme 2 - Ders Planı 9:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

İlginç. Hem vücut dilini de öğrenecekler. Çok güzel. Çok eğlenceli. Bunları uygularsak öğrenciler her hafta bu dersin gelmesini bekleyecekler bence. Öğrencileri nasıl yapabilirim diye düşündüren, yaratıcılıklarını geliştiren, kendilerini keşfedecekleri bir etkinlik. Bence öğretmenler içinde uygula önce bizde uygula okul açıldığında.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok ilginç. Bu uygulamalar çok yönlü, çok güzel. Öğrencilerin farklı açılardan düşünmesini sağlıyor gerçekten. İç ses – dış ses. Bizimde başımıza geliyor. Konuşurken farklı söylüyorsun ama iç sesimiz farklı konuşuyor. Bunlar çok güzel. Ben de 2 sevgiliyi katardım. Biri aşk evliliği diğeri mantık evliliği yapmak istiyor. Geliştirilebilir ama fikir çok güzel. İçses dışses fikri çok hoşuma gitti. Konuyu bizim öğrencilerin ilgisini çekebilecek bir konuyla değiştirebilirdim. Kız erkek, arkadaşlık ilişkileri ilgilerini çekecektir. Onların dünyasına yaklaşmak için hayvanlarla ilgili konu kalırdı, diğerini değiştirdim. Ama bu haliyle de güzel.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

“Başkalarında iç sesi ile konuşuyro muydu diy emerek eder miydiniz?” diye bir soru ekleyebilirdim.

Görüşme 2 - Ders Planı 10:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel. Hepsi yaratıcı durumlar. Eğlenceli buldum. Hem öğretici. Hem uygularken de zihinleri açılacak, keskinleşecek. Türkçe öğretiminde faydalı olacağına kesinlikle inanıyorum.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Kesinlikle uygulanabilir. Öğrencilerden biri irkciysa, dindarsa, homofobikse lider uygulamay nasıl katabilir? Öğrenci için bir çeşit eğitim olur. Büyük ihtimalle kendini belli etmeyecek. Bir çeşit farkındalığı oluşacak. O yüzden de faydalı. Eğitilmiş olacak. Farklı açıdan düşünmeyi öğrenecek. Fransada bir olay oldu. Bir öğrenci öğretmeni öldürdü. Sınıfı gözlemlerdim. Kaldırabileceklerini düşünürsme uygulardım. Öğrencilerin genel değerlerine aykırı olduğunu düşünürsem belki uygulamazdım. Liderin tutumu önemli. Biraz uyanık olmalı sınıfta. Bu konuların nasıl sonuçlar uyandıracığını biraz düşünmeli lider. Diğer arkadaşlarına, diğer liderlere danışabilir. Çünkü bunlar hassas konular bence.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

“Bu kamu spotunun içeriğinden farklı düşündüğünüz konu var mı?” diye genel bir soru eklenebilir.

Genel değerlendirme:

Benim için çok zevkliydi gerçekten. Drama uygulaması ve dil öğretimi. İkisinin bir arada analizini düşünmemiz lazım. Çok etkili bir yöntem bence. Hem farklı, benim için yeni. Bende çok şey öğrendim şimdi bu sunumu izlerken. Bence kesinlikle çok büyük etkisi olacak. Hızlandırarak öğretmeyi. Haftalık 25 saatlik gruplarda, hazırlık okulunda vey ailerde bizim seçmeli derslerimiz olursa 4 saat, 6 saat veya işte Mağusa içind edışarıya ders verirsek Düreklı Eğitim Merkezi gibi. Sadece bir gruba yönelik değil, çok gruba yönelik etkili bir yöntem olduğunu düşünüyorum. Kültürel öğeler eklenebilir. Dil öğretirken, dil ve kültür beraber gidiyor. DAÜ Gastronomi Bölümüne giderek yemek yapılabilir, farklı roller oynanabilir. Ortak bir dans üretilebilir. Drama kısmı çok çok güzel. Puan vermem gerekirse 100 üzerinde 100 puan. Kesinlikle uygulardım. Seve seve uygulamak isterim.

Ek 14: 3. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları

Görüşme 3 - Ders Planı 1:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Bu ısınma etkinliğini öğretmen olarak uygulayabiliyordum aslında. Yani aradaki iletişimi, öğrenciler arasındaki iletişimi güçlendirebilir. En azından takım arkadaşısıyla sonuçta eğlenceli olabilir diye düşünüyorum. Çünkü sanırım roller değişiyor. Önce bir öğrenci arkadaşını yönetiyor, sonrasında diğer öğrenci takım arkadaşını yönetiyor. Aslında öğrenciler için eğlenceli olabilir diye düşünüyorum. Yani bir giriş etkinliği, bir ısınma etkinliği olarak öğrenciler burada eğlenebilirler diye düşünüyorum. Açıkçası bu yüzden kullanabilirim. Bu ısınma etkinliğini kullanabilirim.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Aktivite ile ilgili görüşlerim ilk etapta olumsuz görüşüm olsada sanırım bu görüşüm değişti seninle konuştuktan sonra açıkçası. Hani, şöyle grup içindeki öğrencilerin birlikte işbirliği yaparak hareket etmelerini sağlayabilecek bir etkinlik olduğuna aktivite olduğunu düşünüyorum açıkçası. Fikir paylaşımı, kendi fikirlerini savunabilme veya düşündüğü fikirleri karşısındaki öğrenciye ya da kişiye anlatabilme ve o konuda ikna edebilme konusunda dil becerilerini geliştirdiklerini, geliştirebileceklerini düşündüğüm bir aktivite aslında. Güzel bir aktivite olduğunu düşünüyorum seninle konuştuktan sonra bu aktivitenin. Şöyle, kişiden kişiye önceliklerin değiştiği konusunda da, yani insandan insana önceliklerin değiştiğini gösteren bir etkinlikte olabilir. Yani her insanın öncelikleri ayrı olabilir ve buna belki de saygı duyulması gerektiği, ortak paydada buluşulması gerektiği, grup olarak hareket edebilmek anlamında ortak bir paydada buluşulması gerektiği öğrencilere gösterilebilir diye düşünüyorum. Bu aktiviteyi dediğim gibi ilk etapta uygulamazdım ama sonrasında fikrim değişti. Uygulayabilirim. Senle konuştuktan sonra. Güzel olabilir. İşbirliği yapabilmek ve bir paydada buluşabilmek adına yapılabilecek bir etkinlik olarak düşünebilirim. Öğrencileri olumlu yönde, bir amaca yöneltebilir diye düşünüyorum. Aslında eğlenceli, şöyle, etkileyici olabilir. Nasıl söyleyeyim? Sonuca ulaşmak değilde, süreci konuşuyoruz demiştin. Eğlenceli olabilir yani bir şekilde öğrenciyi heyecanlandırabilir bu aktiviteler. Aralarındaki tartışmalar, “Hayır benim için bu önemli, hayır bu önemli” gibi. Ancak şöyle bir durum da var. Aralarındaki saygıyı koruyarak kendilerini ifade edebilecekler mi? Bunu başarabilecekler mi diye de düşündüm? Dramadaki amacın eğlenerek öğrenmek olduğunun farkında olacakları için sorun çıkmayacaktır diye düşünüyorum. İkna kabiliyeti her öğrenci de aynı olabilecek mi? Biri daha baskın olacak mı diye düşünüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Tüm aktivitelerin güzel tabi ki ancak değerlendirme kısımlarını çok başarılı buldum. Sorular gerçekten öğrencileri dramatize ettikleri oyunla alakalı yönlendirebilecek ve gerçekten fikirlerini ortaya koyabilecek açıklıkta. Sorular gerçekten çok güzel. Sorular yapılan aktiviteye uygun olarak hazırlanmış. Grup performanslarını, grup arkadaşlarının performanslarını saygı çerçevesinde yapabilirlerse, umarım sert eleştiriler olmaz diye düşünüyorum.

Görüşme 3 - Ders Planı 2:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Bu ısınma aktivitesinin öğrencileri olumlu yönde etkileyeceğiniz ve eğleneceklerini düşünüyorum. Gerçekten eğlenceli bir ısınma etkinliği olarak geldi bana. İzlediğimde de bunu gördüm. Öğrenciler gayet keyfliydi. Bir kere taklid yapılması, sonrasında ne verdi? En büyük ayakkabı. Ayakkabılar çıkarılıyordu sanırım. Bu öğrencilerin aktiviteye hazırlanmasında dikkati çekebilir. Hem eğlenerek hem de dikkati çekerek öğrencileri esas aktiviteye hazırlayabilir diye düşünüyorum. Bu aktiviteye ilk ısınma aktivitesine göre daha çok uygulardım. Yani daha eğlenceli ve daha kullanılabilir geldiğini söyleyebilirim. Öğrencilerin aktif olarak katılımı sağlandığı için daha iyi olabileceğini düşünüyorum.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Birinci ders planındaki aktiviteye göre bu aktivitenin daha fazla kullanılabileceğini düşünüyorum. Aktiviteye katılımı daha çok sağlayacağını düşünüyorum açıkçası. Yönergelerin bazılarında soru işaretleri olmuştu. Yönergeler karışık geldi bana. Sen anlatmadan önce tam olarak neyin nasıl yapılacağını anlamamıştım açıkçası. Bu aktivitede gerçekten bir hikâye oluşturmanın önemi vurgulanıyor. Özellikle bir kompozisyon yazılacaksa, giriş, gelişme ve sonuç kısmının hangi cümlelerden oluşması gerektiğini ve nasıl kurulması gerektiğini anlatan iyi bir aktivite olabilir. Öğrencilere güzel şeyler katabilir diye düşünüyorum. Yabancı dil olarak Türkçe'de kendini ifade edebilmeleri, fikirlerini karşıya geçirebilmelerinin zor olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden bu kısımda hikâye yazmaları öğrencilere faydalı olacaktır. Bir cümlenin nasıl devam ettirileceği konusunda izlemesi gereken yol, birbirinden ayrı bir dünya ile değil, birbirine bağlantılı devam etmesi, giriş, gelişme, sonuç bölümleri arasında bağlantı kurabilme açısından öğrencileri geliştirebilir. Sadece yazma kısmı değil, hem kurgulama, hem ne yapacaklarını önceden planlama ve yazıya dökme. Üretme konusunda ne kadar başarılı olabilirler, ne kadar hızlı cümle üretebilirler? O konuda biraz soru işaretleri var. Ne kadar akıcı olabilirler bilmiyorum açıkçası. Zaman açısından bir sorun olmazsa eğer... zaman alabilir diye düşünüyorum. Eğer çok üst düzeyde dil üretimi beklenmiyorsa, öğrencilerin çok zorlanacaklarını düşünmüyorum ama B1 B2 seviyesinde kendilerini ifade etmeleri bekleniyorsa birazcık zaman alabilir diye düşünüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

En çok hangi hikayeyi beğendiniz? Size göre hangi takım daha başarılı bir hikaye oluşturdu? Sizin hikayeniz dışında başarılı bulduğunuz hikaye hangisi? diye sorulabilir.

Görüşme 3 - Ders Planı 3:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrenci kendini nasıl bir sıfatla ifade edebilecek? Utanabilir mi acaba? Diye düşünüyorum. Bazı öğrenciler girişken oluyor. Bazıları utangaç olabilir. Eğlendirir ancak herkes eşit derece de girişken olabilir mi? Kendi isminin önüne bir sıfat koyması... ben kendim öğrencilerle böyle bir etkinlikte eğlenirim... ama çekingen öğrencileri nasıl katabilirim? Çekingen öğrenci olursa üzerinde duracak mıyım? ya da devam mı edeceğim? Diye belki düşündürür beni. Uygulanabilir. Eğlenceli olur. Herkes kendi hakkında birşeyler söyler ama dediğim gibi çekingen öğrenciler hakkında ne yapabilirim diye önceden düşünmem gerekir.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerin neden / sonuç, amaç / sonuç cümleleri kurabilmeleri için güzel bir etkinlik. Bir neden ekleyebilme... bu da aslında düşünce gücünü geliştirebilecek bir etkinlik. Neden bu şekilde yaptığımı, yaptığım şeyin gerekçesini açıklayabilmesi açısından güzel bir etkinlik olduğunu düşünüyorum. Şunu sormak istiyorum. Şimdi bu yapılacak olan etkinlikler, sonuçta Türkçe dilbilgisinden ayrı düşünülmemeyen bir dil. Buna eş zamanlı olarak bu öğrencilere neden cümleleri oluştururken kullanacakları dilbilgisi yapıları var. Bunlar öğrenciler tarafından önceden öğrenilecek mi? yoksa buna bakılıyor mu daha doğrusu? Bu açıdan eğer daha önceden öğreniyorlarsa dilbilgisi yapılarını hayata geçirerek, canlı olarak dramatize ederek bunları da kullanabilir diye düşünüyorum. Üretebilir en azından. Neden / sonuç cümleleri kurabilir, yaşayarak öğrenebilir burada. Dilbilgisi kuralı budur çok yaşayarak kullanması çok iyi olur diye düşünüyorum. Şunu düşündüm özellikle 2. hikayeyle 1. hikaye arasında bir bağ mı kurmam gerekiyor? 1. sini daha sürdürülebilir, birşeyler üretilebilir diye düşündüm. 2. sinin sonrasından üretebilirler mi diye düşündüm. 1. si daha çekici geldi 2. ye nazaran. Kapkaç, hırsızlık gibi konular olursa dikkatlerini daha çok çekebilir. Dikkatlerini çekecek olaylar verilirse eğlenceli olabilir. Diğer öğrencilerin nedenlerini de dinleyebilirler.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Özellikle 3. soru çok hoşuma gitti diyebilirim. Genel olarak yine sorular öğrencilerin kendilerini nasıl ifade edebileceklerini geliştirmede faydalı diye düşünüyorum. Türkçe olarak kendilerini ifade etmek zorunda kaldıklarında, Türkçe dialog esnasında öğrencinin kendini ifade etmesinde Yrdımcı olabilir.

Görüşme 3 - Ders Planı 4:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Dikkati toplama konusunda yararlı bir ısınma olabilir. Yine eğlendirebilir öğrenciyi. Zaten bütün ısınma etkinliklerinde öğrenciyi hazırlama, hem moral olarak hazırlama hem keyflerini yerine getirme, eğlenceli bir biçimde derse başlama diye düşünüyorum. Burada toplarla oynamaları, isimlerini söylemeleri güzel olabilir. 2. ve 3. toplar oyuna katıldığında zor olabilir. Bu da yine oyunun eğlenceli tarafı diye düşünüyorum. Bunun öğrencileri güldürebileceğini düşünüyorum. Uygular mıydım? Emin değilim. Kafa karıştırıcı bir oyun. Topların oyuna katılması oyunu sekteye uğratabilir. Toplar karışabilir. Yine de eğlenceli tarafında bakarsak öğrencileri güldürür diye düşünüyorum. Yine de ne kadar sürdürülebilir bir aktivite diye düşünüyorum.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrenciye şapka ile ilgili ne söyleyeceğini aktiviteye başlamadan önce örnek gösterilebilir mi? Öğretmen bir yok gösterici olabilir mi? Bir örnek verebilir mi? Öğrenci kendinden ne istendiğini daha iyi anlayabilir. 6 şapka düşünme yöntemini çok seviyorum çünkü çok amaçlı kullanılacak bir teknik. Şapkalar değişecekse sorun yok. Bunun bilincinde devam edeceği için hem olumsuz bir fikir hem olumlu bir fikir üretebilecek. Teknik olarak bence çok başarılı. Kullanılabilir. Öğrencinin çözüm üretmesi açısından da güzel bir etkinlik. Sorun setlerine gelince, güzel konular seçilmiş. Uluslararası öğrencilerin buraya geldiklerinde yaşadıkları sorunlar üzerinden gidilmiş. Gerçekten gerçek hayatta yaşayabileceği sorunlar. Caba öğrenci kendini ifade etmek isteyecek mi? Çekincesi olabilir. Çekincesi olabilecek öğrenciler olabilir, çekingen öğrenciler olabilir. Acaba ne kadar akıcı olabilecekler diye düşündüm. Süre çok önemli. Süre biraz beni düşündürüyor. 2 saatte ne kadar üretebilir ve ne kadar verimli olacak. Eğer üretebilirlerse çok güzel. Ne kadar rol yapabilirler acaba? Her öğrencinin rol yapmaya yeteneği olmayabilir. Herkesin rol yapma kabiliyeti herkes için aynı olmadığı için acab bütün öğrencilere yararlı olacak mı? Ancak seçilen sorunlar gayet güzel. Farklı bakış açılarına saygı gösterilmesi için güzel bir aktivite olabilir.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorular o kadar başarılı ki birşey ekleme gereği bile hissetmedim.

Görüşme 3 - Ders Planı 5:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Bu zaman kadar üzerinden geçtiğimiz ısınma aktiviteleri arasında öğrencileri en fazla heyecanlandıracak aktivitenin bunun olduğunu düşünüyorum. Bir rekabet oluşturuyor aslında bu gerçek bir rekabet değil belki ama bir amaç var ve o amaç doğrultusunda öğrenciler huniyi kapmaya çalışıyorlar. Öğrencileri en fazla heyecanlandıracak ve cesaretlendirecek ısınma aktivitesinin bu olduğunu düşünüyorum. Öğrenciler çok aktif. Eğlenceli geldi bana. Beni bile heyecanlandırdı. Sınıfımda kesinlikle uygulardım.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bu aktiviteyi okuduğumda şu aklıma geldi: bu tuhaf mesleklerin verilmesinin nedeni ne? Neden bu meslekler seçildi diye not almışım. Bakıldığında, yaratıcı dramının en fazla işleyebileceği aktivitelerden birisi olmuş. Sonuçta tuhaf şeyler öğrencinin ilgisini çekecek, güldürecek, eğlendirebilir. Yine de acaba ne kadar üretebilecekler? Örneğin havaalanında kuş kovucusu. Acaba birşeyler üretebilecekler mi? diye düşündüm. Bir de yine süre konusu yeterli olacak mı? Acaba üretebilecekler mi? Bu mesleklerin ders sonunda gerçekte ne tür işler yaptığı gösterilirse, öğrencilerden bu meslekleri ne kadar tahmin edebildikleri sorulabilir. Bu haliyle uygulamayı çok da düşüneneğim bir aktivite değil açıkcası. Eğer bu mesleklerin gerçekte ne yaptıkları ile ilgili bir kısım eklenerek öğrencilere şaşırtıcı olabilirse uygulamayı düşünebilirim. Burada yine düşündüğüm, acaba öğrenci ne kadar üretebilir? Acaba bir cümle üretilip “Bu kadar. Aklıma başka birşey gelmiyor” diyebilir mi? Bunu yine şuna bağlayacağım. Bazı öğrenciler çok girişken, çok pratik zekalı. Hemen üretebiliyorlar. Hayal dünyaları çok daha geniş. Bazıları çok daha suskun, çekingen. Katılmak istemiyor. Söylemek istemiyor. Bu etlinliği ne derece kullanabilirdim? Bilmiyorum. Ne derece eğlenceli olurdu? Diğer yandan bu öğrencilere iş görüşmeleri ile ilgili yol gösterebilir. Sonunda bu öğrenciler iş görüşmesine gidecekler okulu bitirince.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Eğer öğrenci üretemezse değerlendirme sorularını ne kadar yanıtlayabilir? Bu mesleklerin gerçek görev tanımları sonrasında verilirse, bu değerlendirme soruları öğrencinin kafasında netleşebilir diye düşünüyorum ve ona göre cevap verebilir. Ekleme veya çıkarmak isteyeceğim bir şey yok.

Görüşme 3 - Ders Planı 6:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Isınma konusunda bu da eğlenceli bir giriş etkinliği olduğu düşünülebilir. Gözlerini açtıktan sonra kendi arkadaşlarını bulabildiler mi? Öğrencileri mutlu edebilir bu etkinlik. Başarılı olduklarını hissedebilirler ve eğlenebilirler. Özellikle gözlerini kapama konusu güzel. Videoda da öğrenciler baya eğleniyorlar. Bu aktivite huni aktivitesi kadar olmasa da heyecanlı olabilir diye düşünüyorum. İkinci en beğendiğim aktivite bu olabilir. Bu da öğrencileri mutlu edebilir, eğlendirebilir diye düşünüyorum. Bu aktiviteyi kullanırım. Öğrenciler daha aktif, daha çok heyecan var.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bu konuyu gerçekten çok beğendim. Bu tip bir soru Tıp Fakültesinde TÖMER sınavında vardı. Kullanıldı bu tip bir soru organ bağıışı ve nakli ile ilgili. Bir bu tarz bir etkinlik yaptık. Bu tip bir etkinliği ben Tıp Fakültesi öğrencileri için kullanabilirim. Yaratıcı drama ile kullanılabilir. Aslında katılmadığı bir düşünceyi savunabilme yetisini kazanıyor belki de bu etkinlik kazandırıyor. Aslında hiç savunmadığı şeyi, belki de savunmayacak olduğu şeyi savunmayı öğretiyor aslında. Ters düştüğü şeyleri savunabilme var. Her düşünceyi nasıl savunabilir diye bir özelliği var diye düşünüyorum. Bunun diğerlerine göre daha ciddi bir aktivite olduğunu düşünüyorum diğerlerine göre. Kullanılabilir. Güzel bence. İkinci vakadaki konu güncel bir konu. İlgilerini çekebilir. Yapay zekâ Corona'dan sonra en fazla konuşulan gündemimizde olan bir konu. Güncel konular bunlar. Öğrencilerin dolayısıyla, fikirlerini öğrenmek, paylaşmak adına tartışma olarak yapılabilir. Öğrencilerin daha fazla üretebileceklerini ve fikirlerini savunabileceklerini düşünüyorum. Tartışma ortamı yaratılabilir ve çok sürükleyici olabilir bu etkinlik. Kesinlikle uygulardım. Hem öğrencilerin fikirlerini merak ettiğimden hem de öğrencilerin kendilerini nasıl ifade edeceklerini merak ederdim açıkcası. Güncel konular olduğu için kullanırdım diye düşünüyorum. Böyle bir etkinlikten kesinlikle keyf alacaklarını düşünüyorum. Çünkü kendi görüşlerini açıklama istekleri var. Örneğin, öğrenciler online eğitimde konuşmak istemiyorlar. Ancak konu Corona'ya ya da online eğitime gelince öğrenciler bülbül kesiliyorlar.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Yok.

Görüşme 3 - Ders Planı 7:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerle uygulamak isteyebileceğim ilk 3 etkinlik arasına girer. Hareket ve daha çok heyecan olduğu için öğrencileri güldürebilir, keyfli bir şekilde derse hazırlayabilir diye düşünüyorum. Bu etkinlik güzel bir etkinlik. Bana çok zevkli geldi.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bu aktivitenin biraz zor bir aktivite olduğunu düşünüyorum. Öğrenciler bu aktivitede zorlanabilir diye düşünüyorum. Ne kadar neden üretebilirler emin değilim. Balık kılıcığını ne kadar doldurabilirler. Biraz zorlayıcı bir aktivite olabilir diye düşünüyorum. Nedenleri belirlemede güzel bir teknik. Ancak bu konuda ne kadar konuşabilirler, ne kadar yaratıcı olabilirler? Beyin fırtınası ile birşeyler bulmaları gerekiyor ama ne kadar üretebilir. Beni düşündürdü. Seçilen konular çok güzel. Güzel ama zor bir aktivite. Öğrencileri konuşmaya, birbirleri ile görüş paylaşmaya teşvik ettiği için güzel. Kendilerini ifade etmeye yönlendireceği için yararlı olabilir. Ancak yine de öğrenci balık kılıcı formatında yapabilecek mi, canlandırabilecek mi diye düşünüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Bu konuda ne kadar üretecekler, bir şeyler söyleyebilecekler mi? diye düşündürdü beni. Tabi ki üretebilirler. Etraflarındaki gözlemledikleri şeyleri tabi ki söyleyebilirler? Kendi arkadaşlarında var mı? Kendi yaşadıklarından, yaşanmışlıklarından yola çıkarak anlatabilirler. Güzel sorular. Başka birşey eklemzdim. Ne kadar sürdürülebilir, ne kadar konuşabilirler diye düşünüyorum.

Görüşme 3 - Ders Planı 8:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Eğlenceli olabilir. “B1 B2 seviyesindeyiz ama bakın hala alfabeyi sırasıyla bilmiyorsunuz.” diye eğlenceli olabilir. Kullanılabilir. Bu etkinlikte güzel bir ısınma etkinliği. Bu etkinliği kullanırdım. Öğrenciler keyif alırdı. Eğlenceli olurdu. Heyecan katar mıydı? Evet katardı.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrenciyi üretkenlikte zorlayabilir mi? Ne kadar cümle kurabilir? Bir cümle kurup, bu yeter diyebilir mi? Sürdürülebilirliği ne derece diye düşünürdüm açıkcası. Vakalar güzel ancak öğrenci ne kadar konuşabilir. Konular biraz zorlayıcı. Bütün öğrenciler eşit şekilde üretebilecek mi? Emin değilim. Öğrenci hayvan hakları ile konuşmayabilir. Ben hayvan beslemem diyebilir. Bunları düşünen bir öğrenci varsa bunları nasıl savunacak. Savunmak isteyecek mi? Ne kadar verim alabileceğim diye düşünüyorum. 2. vakanın 1. vakaya göre daha konuşulabilir ve kullanılabilir olduğunu düşünüyorum. Bu vaka benim daha fazla dikkatimi çekti. Öğrencilerin de daha fazla dikkatini çekeceğini düşünüyorum. Canlandırma konusunda daha yaratıcı olabileceklerini düşünüyorum. Son 2 aktivitede şunu düşünüyorum. Acaba öğrenciler o role bürünebilecek mi? Ne kadar üretebilecek? Aktivitenin güzel yanlarında birisi roller değiştirmek. Bunun için biraz zamana ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. 1-2 ders saatinde herşey yapılabilir mi? tamamlanabilir mi? diye düşünüyorum. Aytıca oyunların öğrenciye ne derece keyif vereceğini bilmiyorum. Ne kadar akıcı olacak? Bilemiyorum. Acaba sıkılır mı çocuk? Son 2 aktivite öğrenciyi zorlayabilir. Çok güzel şeyler üretilebilir. Ben merakla beklerim öğrencinin ne söyleyeceğini, ne yapacağını ama yine de kafamdaki soru “acaba zorlanır mı?” dil seviyesi iyi olan gruplarda kesinlikle yapılabilir. Öğrencilerin arasında akıcılığın olabilmesi için grubun seviyesinin dengeli olması gerekli. Böyle olursa çok güzel şeyler çıkarır ortaya diye düşünüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Aktiviteyi iyi değerlendirebilecek sorular. Öğrenci role girerken ne kadar zorlandığını bu sorularda ifade edecek. “Bu role girerken zorlandım. Bu role girebilecek bir insan değilim. Bu tarz bir insan değilim...ben böyle olmayı tercih etmiyorum da diyebilir.” Böylece öğrencinin dünya görüşünü de görürebiliriz bu sorular sonucunda.

Görüşme 3 - Ders Planı 9:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Genel olarak heyecan katan, hareketli ısınma aktivitelerini yapmayı düşünürüm. Bu aktivite de onlardan birisi. Duygu durumlarını ortaya koyabilecek ve dikkat çekebilecek, nasıl yapacaklarını tahmin etmek, “acaba üzgün bir spaghetti nasıl olur” “Heyecanlı spaghetti ne yapar?” Ben bunu zevkle izlerim öğrenciler arasında. Öğrencilerin de zevk alacağını düşünüyorum. Hareketli olan aktivitelerde OK im, kullanabilirim dersimde.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrenciler burada tam olarak ne yapacak diye düşündürdü beni. Bu da zorlu bir aktivite. Sonlara doğru aktivitelerin zorlaştığını düşünüyorum. “Adapte olabilirler mi? Ne kadar üretebilirler?” diye düşünüyorum. Aktiviteler gerçekten güzel ama biraz daha üst seviyelerdeki öğrenciler için kullanılabilir diye düşünüyorum. Adapte sorunu yaşayabilirler. Ne yapmaları gerektiği konusunu tam olarak algılamayabilirler. Bu da aktiviteyi duraksatabilir diye düşünüyorum. Diğer yandan öğrenciyi durup şöyle bir düşünmeye itiyor. Acaba onun söyledğinde bir haklılık payı var mı? Aslında kesin yargılarda bulunmak yerine

karşı taraftakinin durumunu da düşünerek, tekrar düşünmek, kesin yargılarda bulunmamak öğrenciye birşeyler öğretebilir. Öğrencinin zevk alabilmesi, daha akıcı olabilmesi için öğrencinin daha üst bir dil seviyesinde olması gerekir. B2 seviyesinde öğrencilerin akıcılığı ve üretkenliği daha çoktur.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Ben açıkcası bu günlük hayatta öğrencinin kendine sorabileceği sorular diye düşünüyorum. Merakla dinlerim ve açıkcası o öğrencinin ne düşündüğü ile alakalı merak uyandırabileceğini düşünüyorum. Hangi sesi dinlediğini ben de merak ederim. Örnek bir olay bile gösterebilir diye düşünüyorum öğrenciler. Böyle birşeyi yaşadı mı? Gerçekten yaşasaydı ne hissederdiniz? Paylaşmak ister mi diye sorabilirim? Doğru seviyede yapılırsa öğrencilerin merakla ve zevkle dinleyebileceklerini düşünüyorum.

Görüşme 3 - Ders Planı 10:

Isınma Bölümü ile ilgili görüş ve öneriler

Isınma aktivitesindeki amacı tam olarak anlamadım. Bu ısınma aktivitesini ben kullanmazdım. Çok heyecanlı olacağını düşünmüyorum. Öğrencinin dikkatini çekmede verimli olacağını düşünmüyorum. Daha doğrusu öğrenciyi eğlendirir mi diye düşündüm. Taklit etmenin ya da duygu durumuna girmenin öğrenciyi çok etkileyebileceğini düşünmüyorum. Diğer aktivitelerde daha fazla heyecan olduğunu ama burada pek heyecanlı olmayacağını düşünüyorum öğrenci için.

Doğaçlama / rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bu aktivite hakkında çok güzel şeyler söyleyebilirim. Çok beğendim. Isınma aktivitesinin kamu spotu aktivitesinden geride kaldığını düşünüyorum. Bu konuda öğrenci daha çok heyecanlanabilir diye düşünüyorum. Çok güzel. Konular çok iyi. Örneğin ırk ayrımcılığı konusunda çok üretici olabilirler. Birebir hayatta yaşadıkları şeyler olduğu için çok üretebilirler diye düşünüyorum. Farklı ulusların aralarında ya da bazı ulusların kendi aralarında çatışmalarına, çekişmelere, ayrımcılıklara şahid olabiliyoruz. Birebir yaşanabilecek ayrımcılıklar olduğu için üretebileceklerini düşünüyorum. Yaratıcı drama için bu konu çok uygun. Daha doğrusu bu konuda yaratıcı dramanın kullanılması çok yerinde olur. Çok iyi bir şekilde öğrenci bunu anlayabilir diye düşünüyorum. Teknik olarak en iyi uygulanabilecek konulardan bir tanesi bu olabilir yaratıcı dramada. Bunu kesinlikle sınıflarımda uygulardım. Merakda ederdim cevaplarını. Öğrencilerde birbirlerinin cevaplarını merak ederdi. Hazırlayacakları videoları merakla izleyeceklerini düşünüyorum. Bunun üzerine eleştiri yapabileceklerini, katılıp katılmadıklarını, o kamu spotu ne kadar yararlı? değil?. Bu konuda da konuşabileceklerini düşünüyorum. Üst seviye dil becerilerin esahip öğrencilerde çok zevkli olabileceğini, öğrencileri bu konuda heyecanlandırabileceğini düşünüyorum. Sonuçta elle tutulur bir video var. Öte yandan video çekecekleri için çekinecek öğrenciler olabilir. Şu kafama takıldı. Yeterli zamanı olacak mı öğrencinin? Bu hazırlıklar derste mi yapılacak? Ama genel olarak ben bu etkinliği özellikle kullanırdım. Irk ve ten ayrımcılığı konusunda tepkiye neden olabilir mi diye de düşünüyorum. Soru işareti olabilir. Öğrenciler arasında tartışmaya neden olabilir mi? Belki sıkıntı yaşanabilir. Farklı kültürlerden geldikleri için birazcık sıkıntı yaşatabilir. 3-4 saat genel olarak yeter olabilir.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Güzel sorular. Öğrencilerin konuşabilecekleri konular. Bunu yaparken ben öğrencilerden daha çok heyecanlanırım. Merak ederim ürettiklerini.

Genel Değerlendirme

Drama kesinlikle kullanılmalı ancak diğer yandan bunun için yeterli zaman yok. Tıp Fakültesinde ders veren biri olarak konuşmam gerekirse, maalesef, keşke olsa, ben çok isterdim. Çünkü öğrenci çok daha yaşayarak, çok daha iyi şeyler öğreneceğini, daha iyi öğreneceğini, özellikle öğrendiği dilbilgisi yapılarını yaratıcı drama yönetmi kullanarak, birebir yaşayarak daha güzel dile getirebileceğini, ayrıca onlar için çok iyi aktiviteler olduğunu düşünüyorum. Ancak zaman konusunda yeterli sürenin olamayacağını düşünüyorum. Ayrıca böyle bir ders açılırsa öncüsü olurum, destekçin olurum. Derslerde birşeyler yapmaya çalışıyoruz ancak zaman o kadar kısıtlı ki öğrencinin hayatın içinde kullanabileceği bir alan yaratamıyoruz. Dersten sonra pratik yapan öğrenci var ama yapmayan da çok. Dolayısıyla o pratiği drama derslerine taşımak, ayrı dersler halinde, hem öğrenciyi derse daha çok katmayı, hem de daha çok konuşmasını sağlayacaktır diye düşünüyorum. Çok yararlı bir ders olabileceğini düşünüyorum. Yeterli zaman sağlanırsa tabii ki. Ek bir ders olarak açılırsa çok faydalı olur. Çünkü öğrenci konuşmaya korkuyor, öğrenci konuşmaya çekiniyor, pratik yapamıyor. Bu derslerde daha fazla pratik yapacağı, daha fazla dersin içinde olacağı için, birebir yaşayacağı için, en azından utangaçlığını da atabilir. İlk etkinlikte değil belki ama zaman ilerledikçe ve aktiviteler yapıldıkça öğrencinin katılımını sağlayabiliriz.

Ek 15: 4. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları

Görüşme 4 - Ders Planı 1

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Bol etkileşimli, deneyim kazandıklarını görüyorum. Karşılıklı iletişim, etkileşim oluyor. Faydalı buldum. Öte yandan arkadaşına odaklanma ve güven geliştiriyor bu etkinlik aslında. Etkinliği çok güzel buldum, uygulardım. Eğlenceli de buldum aynı zamanda. İkilili üçlü gruplar oluşturulmasında kişilerin bağ kurmalarını sağladı. Gayet faydalı.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çalışılacak vaka ve malzeme listesinin önceden verilmesi ve tanınmasına imkân sağlanmasının güzel yanlarından olduğunu düşünüyorum. Önemliden önemsizlere sıraya koymaları kişilerin hedefe ulaşmayı kolaylaştırması sağlanacaktır. Faydalı buldum. Grup bireylerinin aralarında tartışarak uzlaşmaya varmaları gerekiyor, beyin fırtınası yapıyorlar çok iyi düşünülmüş nesnelere inceleyerek farklı görüşler ve bakış açıları geliştireceklerdir bu da güzel bir şey. Görev dağılımı yapmaları yine faydalı bir durum. Düşündüğüm bir şey var. Her grup içerisinde de bir lider seçilmesi ve grubu yönlendirmesi iyi olur diye düşündüm. Belki gruptaki diğer üyeleri koordine edebilir. Hepsi çok güzel, çok farklı şeyler okudum bugün. Ben kesinlikle uygulamak isterdim böyle çağdaş ve modern etkinlikleri. Çünkü sadece konuşarak kitaptaki etkinliklerle öğrenciler artık eğitilmiyor. Doğaçlama ve yaşayarak rol alarak yapılan etkinlikler daha faydalı oluyor. Öğrencilerin kaynaşması açısından birbirini tanıması etkileşimde ulunması çok daha faydalı oluyor. Uygulardım

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Tüm öğrencilerden geri dönüt alınması çok doğru. Güzel buldukları şeyin yanında hoşlarına gitmeyen, olumsuz şeyleri de aktarmaları doğru olacak diye düşündüm Verimli bir değerlendirme soruları hazırlanmış. Olumlu buldum.

Görüşme 4 - Ders Planı 2

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Her grupta bir bireyin görevini yerine getirip grubuna en iyi katkıyı sağlaması bekleniyor. Kategorilerde yarış arabası sesi çıkarmayı herkes deneyebilir fakat en büyük ayakkabı kategorisi kendi ellerinde olan bir durum değil. Bu etkinlikler seçilirken yeteneğe dayalı seçilmesi daha doğru olabilir diye düşünüyorum. Liderin pasif öğrencileri cesaretlendirmesi daha etkin rol oynamaları açısından önemli. Eğlenceli bir etkinlik, uygulardım. Öğrenciler keyif alırdı.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda gruplara ayırmak ve çalışmak önemli diye düşünüyorum. Bu nedenle gruplar oluşturulurken iki gruba da farklı ilgi ve yeteneklerde öğrencilerin yerleştirilmesi gerekiyor. Örneğin bir gruba sayısalcular, bir gruba sözelciler yerleştirilmemeli. Lider tarafından karışık gruplar oluşturulmasına dikkat edilmeli. Grup başarısı için de önemli. Görsel algı çalışması yapılması kesinlikle faydalı ama bunun yanında işitsel bir şeylerde sunulabilir. Örneğin hikâyeyi yazarken öğretmen günlük hayatımızdan tanıdık, bildik bir ses çıkarabilir böylece hikâyeye başka bir öğede katılabilir ve öğrenci o sestən yola çıkarak hikâyeyi devam ettirebilir. Yaratıcılıkları sergileniyor. Hikâyeyi canlandırmaları hafızalarına kazanmasına Yrdımcı olur, akılda kalıcılık sağlar. Öğrenciler

keyif alırlar. Gayet başarılı güzel ve uygulanabilir. Ama uygulamada öğrenci seviyesi, kitlesi önemli diye düşünüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorulması gereken tüm sorular sorulmuş. Yapılan etkinlikle ilgili değerlendirmeyi sağlıyor. Açık ve anlaşılır. Eklemek isteyeceğim bir soru yok.

Görüşme 4 - Ders Planı 3

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Bu etkinliğin bir farklı versiyonunu sınıfta uyguluyorum. Öğrencinin hafızasını ve kelime hazinesini güçlendirecek bir oyun. Aynı zamanda geliştirici. Farklı alanlarda ve konularda da oynanabilir. Öğrenciler eğlenceli bulur ve ilgi duyar. Zor yanı unutanlar olabilir ama katılımcıların gruptaki diğer kişilerin adlarını öğrenmede de Yrdımcı oluyor. Zaten amaçta o diye düşünüyorum lakapla birlikte isim öğreniliyor. Harika, yüksek enerjili, zevkli bir oyun. Kesinlikle uygulardım.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencileri yaratıcılıkları, hayalleri veya geçmiş yaşamlarından kesitler alarak bir hikâye yazmaları bekleniyor. Güzel ve ilginç buldum. Birbirleriyle etkileşim içine girip fikir alışverişinde bulunabilecekleri bir aktivite. Sağlam bir kurgu yapılabilir. Grup çalışmaları genelde verimli oluyor. Farklı yaşanmışlıklardan, hayal gücünden doğan değişik hikâyeler çıkabilir. Ben iki konu yerine tek konu verip sınıf içinden çıkan çeşitliliğe bakmak isterdim.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Hikâyede kendilerinden buldukları veya devamını getirirken kendi yaşanmışlıklarından kattıkları bir şey olup olmadığı sorulabilir. Onun dışında sorular gayet güzel.

Görüşme 4 - Ders Planı 4

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Sırasıyla akılda tutma becerisini öğrencide geliştirir. İsim öğrenmede ve öğrencileri kaynaştırmada etkili olur. İlk tanışma sırasında uygulanması çok faydalı olur. Utanma duygularını gideririz. Öğrenci olumlu yaklaşımda bulunur.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bu yöntem ile öğrenciler belirlenen konular üzerinde görüşüp o konu üzerinde çok yönlü düşünmeyi sağlayarak karar oluşturmayı öğrenirler. Faydalı buluyorum. Altı şakalı kategori öğrencilere daha hızlı karar verme ve tartışmalara sebebiyet vermeme imkânı sağlar. Ben olsam sınıfımda uygulardım, öğrencilerimin çok yönlü düşünmelerini sağlamak için.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Değerlendirme sorularına “Altı şakalı düşünme tekniğinin sağladığı avantajlar nelerdir?” sorusu eklenebilir.

Görüşme 4 - Ders Planı 5

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Sporu eğlenceli kılmak bu oyunla mümkün. Tepki süresi ölçülüyor, beynin algılama gücü geliştiriliyor. Eğlenceli bulurlar. Sürekli erken davranan öğrenciler çıkabilir.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bu etkinlikte öğrencilerin yaratıcılığını geliştirmesi söz konusu. İş ilanları hazırlamalarını, soru hazırlamalarını talep ederek onların hayal gücüyle bir takım sorular ve ilanlar ortaya çıkıyor. Öğrenciler işe başvuran olarak kendilerini en iyi şekilde ifade etmeye, tanımlamaya teşvik ediliyor. Burada diil de etkin ve doğru kullanımı gerekiyor. Öğrenci kendini doğru ifade edebilmeyi öğreniyor. Tabii lider bu ilanları ve soruları denetlediği, geri dönüt verdiği taktirde.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Bu tarz iş ilanlarının dünyanın hangi ülkelerinde olabileceğini düşünürdün? Neden? Sorusu eklenebilir. Örneğin profesyonel düşün misafiri- misafirin önem arzettiği bir ülkede gibi.

Görüşme 4 - Ders Planı 6

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Güven duymaya ve odaklanmaya teşvik eden bir takım oyunu. Fiziksel ve eğlenceli bir oyun. Drama dersi planı için olanak sağlar.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Kişilerin bu etkinlikte kendilerini birilerinin yerine koymaları ve empati kurmaları sağlanıyor. Ayrıca farklı pencerelerden bakabilme yetisini geliştiriyor. Çok faydalı bir etkinlik. Ben olsam kesinlikle uygulardım. Öğrencilerimin bakış açısını güçlendirmek ve olaylara yaklaşımlarını tarafsız kılmak isterdim. Bir de farklı görüşlere saygı duymayı aşlamak gerekiyor bu etkinliklerde.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Yerinde sorular sorulmuş. Eklemek isteyebileceğim bir soru yok.

Görüşme 4 - Ders Planı 7

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Grup enerjisini artırır. Isınmayı sağlamaya Yrdımcı olur, eğlenceli bir oyun. Aktif ve enerji veriyor. Açıklaması basit, gerçekleştirmesi zor bir etkinlik. Takım olarak hareket edilmeli ve bu oldukça zor. Öğrenci eğlenir ve mutlu olmalarını sağlar.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Bir problemin kök nedenlerini ortaya çıkarmada oldukça önemli. Öğrencilerin problem üzerinde derin bir şekilde yoğunlaşmayı sağladığından faydalı buldum. Beyin fırtınası tekniğini kullanmaya olanak sağlıyor. Böylece özgün ve farklı düşünceler üretiliyor. Öğrenci sevecektir diye düşünüyorum.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Değerlendirmeyi tam buluyorum. Ekleme isteyeceğim bir soru yok.

Görüşme 4 - Ders Planı 8

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Heyecanlı bir aktivite. Zamanı etkin ve doğru kullanmak çok önemli öğrencilere bunu aşılama olanağı sağlıyor. Bir işi hızlı ve doğru şekilde tamamlamak öğrencilerin seveceği bir durum olduğundan uygulanabilir bir etkinliktir.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Üç farklı konu ve kişilerin fikir ayrılıkları var. Büyük gruplar oluşturarak öğrencilerin bu vakaları canlandırmaları istenir. Bu etkinlikle öğrenciler olası çatışma durumlarında her zaman için olumsuz etkilenmemeyi ve başkalarının fikirlerine saygı duymayı öğretebiliriz.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sizce farklı bakış açıları onları özgün kılar mı? Onlara hak vermeli miyiz, vermemeli miyiz? gibi sorular eklenebilir.

Görüşme 4 - Ders Planı 9

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Farklı jest ve mimiklerin kullanımıyla, farklı duyguların tek kelimeyle aktarılması sağlanıyor. Hem de kişiler arası etkileşim ve sınıf içi aktif katılım sağlanıyor, öğrenciler eğleniyorlar. Çok faydalı. Bunu kesinlikle sınıflarımda uygulardım.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

İç ve dış seslerin çatışması olası durumlardır. Bazen mantığımız ve kalbimiz ters düşebilir. Bu çelişkili durumları değerlendirerek farklı, karşıt fikirler üretmelerini istiyoruz. Böylece olumsuz düşünceye olumlu bir karşılık verebilirler.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Ekleme isteyebileceğim bir soru yok.

Görüşme 4 - Ders Planı 10

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerden farklı ve güçlü karakterleri canlandırmaları istenerek farklı kimliklere, rollere bürünmeleri sağlanır. Girdikleri farklı ortamlarda o ortama adapte olmayı geliştirirler.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Kamu spotu hazırlatarak öğrencilerin yaratıcılığı geliştirilir. Ayrımcılık konusunda farkındalık amaçlanıyor çok faydalı herhangi bir konuda bu etkinlik sınıfta uygulanabilir. Sonunda sunum yapılarak düşüncelerin ifade edilmesi pekiştiriliyor.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Hiç kamu spotu hazırladınız mı? Hangi konuda hazırlamak isterdiniz? gibi sorular eklenebilir.

Ek 16: 5. Öğretim Elemanı ile görüşme detayları

Görüşme 5 - Ders Planı 1

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Isınma etkinliğinde öğrencilerin birbirlerinin liderliğine göre hareket etmesini ana aktivite ile bağlantılı buldum. Güzel, eğlenceli ve ısındırıcı bir aktivite. Ana aktiviteninde ritmi yüksek, hareketli. Isınma etkinliği sanırım ille de alakalı olması gerekmiyor ama yine de ikisi arasında uyum var ve bu geçişi kolaylaştırabilir. Öğrencilerin hareket etmesi çok önemli. Sınıf ortamının geniş ve hareket edilebilir olması gerekli. Zaten ana aktiivteyi de yapabilmeleri için sınıfın düz ve orta alanın boş olması gerekli diye düşünüyorum. Bu tarz ısınma etkinliklerinin çok işe yarayacağına eminim. Öğrenciler önce biraz yadırgayabilir eğer bu tarz etkinliklere alışkın değilse. Ancak çabucak alışacaklarını düşünüyorum.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Çok yaratıcı ve düşündürücü bir etkinlik. Özellikle grup tartışmalarında tartışmayı tetikleyen güzel bir oyun. Malzemelerin sınıfa getirilmesi bence etkinliği çok gerçekçi yapabilir. Hazırlık anlamında sorun olmayacağını düşünüyorum. Sıkılgan, aktif olmayan öğrencileri de içine alacağını düşündüğüm bir etkinlik. Yaratıcı fikirler çıkabilir. Geçmiş hayat bilgilerini ve farklı görüşleri aktive edebilir. Farklı uluslardan öğrenciler olursa, uluslararası bir beyin fırtınası olur. Tartışma sırasında aynı uyuşturucu öğrencilerin çok fazla kümeleşmemesi iyi olabilir. Oyunu eminim seveceklerdir. Bazıları oyuna kendilerini kaptırıp kendi dillerinde tartışmaya başlayabilirler. Lider buna dikkat etmeli. Her yaşta öğrencinin ilgisini çekebilir. İletişim kurmaya öğrenciyi olumlu bir şekilde zorlayabilir. Lider öğrencileri iyi tanıyorsa, çatışmayı ve farklı görüşleri grupları oluştururken izleyeceği yolla sağlayabilir. Bence amaç olabildiğince görüş ayrılığını teşvik edip, sonunda ortak bir amaçta buluşturmak sanırım. Eğer sınıf mevcudu yüksekse ama grup mevcudları az ise canlandırma sırasında sorun çıkabilir. Gruplar canlandırma yaparken canlandırmasını yapmış gruplar sıkılabilir. Onlara da anlamlı bir izleme görevi verilebilir bence; jüri olmak gibi. Genel olarak bu aktiviteyi çok beğendim.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Çok kalabalık gruplarda değerlendirmenin nasıl yapılacağı belirtilmeli bence. Herkes sınıfa karşı konuşursa çok uzun sürebilir sanırım. Herkes kendi grubu içinde tartışsa bence daha iyi olur. Ya da gruplar karıştırılabilir. Sorular çok kapsamlı. Yazılı bir değerlendirme raporu olabilir mi diye düşündüm. Sorular detaylı ve öğrencilerin yaşadıklarını tekrar akıllarına getirerek değerlendirme yapmaları çok güzel.

Görüşme 5 - Ders Planı 2

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Ayakkabı karşılaştırma kısmına bayıldım. Çok komik. Yapılmasını istenen şeyler çok basit olduğu için herkes rahatlıkla yapabilir. Bazı öğrenciler biraz utangaç olabilir. Onlardan belki de 2 li yapmaları istenebilir. Daha girişken arkadaşları sayesinde daha katılımcı olabilirler diye düşünüyorum. Soğuk espri kısmını da merak ettim. İlginç olabilir. Liderin taklidinde biraz çekinebilirler ancak yapabileceklerini düşünüyorum. Çekinmeden yaparlarsa baya komik olabilir. Bence uygulanabilir, güzel bir oyun. Tüm düzeylerde oynanabilir bence.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerin birlikte bir hikâye yaratmalarını beğendim. Zarlardan önce acaba bir durum ya da ortam video, canlandırma gibi şeylerle öğrencilere yön verilebilir mi acaba? Belkide hikayenin başlangıcı bir haber, video görüntüsü gibi birşeyle tetiklenebilir. Onun üzerine sanki daha kolay yaratabilirler. Bu olmasa da yaratabilirler eğer B2 seviyesinde iseler. Ancak yine de böyle bir zemin vermek iyi olabilir. Birlikte oluşturma anlamında güzel bir etkinlik. Zarlar birçok bilinmeyen noktaya götürebilir. Bence çok güzel bir aktivite. Tek önerim öğrencilerin yaratmasını tetikleyecek bir olayla başlamak. Canlandırma yapılması çok güzel.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Ekleme isteyeceğim bir soru yok. Sorular kapsamlı ve yeterli. Yaşadıkları süreçteki duygularını sorması güzel. Genelde derslerde yapmadığımız bir şey bu.

Görüşme 5 - Ders Planı 3

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Liderin oyunun bir parçası olması güzel. Taklit zor bir beceri olmasına rağmen öğrenciler bu 3. derse kadar yapılan etkinliklerle biraz olsun utangaçlığı atmaya başlayabilir. Liderin bence çok enerjik olması uygulamada çok faydalı olur. Çekinik olmayan öğrenciler diğer arkadaşlarını olumlu etkileyebilir. Harektli ve eğlenceli bir aktivite. Tek önerim bu drama ders saatlerinin iyi seçilmesi olurdu. Çok keyfli bir etkinlik ama doğru saatte yapılmazsa öğrencilerin hepsi bu kadar enerjik olmayabilir. Tüm grubun her bir arkadaşlarını taklit etmelerini çok beğendim unutmadan belirteyim.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Geriye dönük olarak kafa yormaları ve anlamlı bir bütün oluşturmaya çalışmaları çok iyi. Isınma aktivitesinde öğrencilerin ritmi baya yükselmişti. Burada o ritim yine yüksek tutulabilir mi diye düşündüm. Belki de lider ilk verdiği olayları kendi canlandırabilir, ya da başka öğrenciler yapabilir. Buralarda biraz düşündüm nasıl yapabilirim diye. Geçmişe dönük baya tartışma olur. Bence çok güzel bir etkinlik. Sonunda en iyi senaryo, en başarılı erkek oyuncu, kadın oyuncu, ödülleri olsa iyi olabilir. Amaçları daha motive edici olabilir.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

3. soruyu çok beğendim. Duygulara yer verilmesini beğendim. Öğrencilerin bazen konuşacak hikayesi olmasa da iletişim kurmak için duyguları, yaşadıklarının ne uyandırdığını sormak güzel. Herkes duygularını açmada belki de bu kadar istekli olmayabilir ama yine de drama ders saatleri arttıkça, bu zamana kadar olan derslerdeki uygulamalara baktığımda, öğrenciler duygularını paylaşmayı belki de öğrenebilirler. Drama da sürekli duyguların sorulmasını sevdim.

Görüşme 5 - Ders Planı 4

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Bence bu etkinlik süper. Biraz karışık gibi görünüyor ama birkaç prova yapılırsa kolayca uygulanabilir. Çok yoğun dikkat gerektirmesi, ana aktivite ile alakalı diye düşünüyorum. Çok beğendim. Zor da olsa yapardım.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerin gerçek hayatlarına olumlu etki edebilecek bir aktivite. Daha önceden duymamıştım. Basit ama güzel bir uygulama. Öğrencilerin gerçek sorunlarının sorulmaması

bence çok iyi olur. Zaten vakalar verilmiş. Şapkaların sürekli değişmesi mantıklı. Herkesin o bakış açısına girmesi faydalı. O bakış açısına geçmek hemen olmayabilir ama oyun içerisinde öğrencileri düşünmeye itecek ve motive edecek bir etkinlik. Bence sorun yaşanmaz. Arkadaş ortamında bir tartışma ortamı gibi. Herkesin farklı düşünen arkadaşları olabilir. Öğrencileri farklı açılardan düşünmeye itebilir. Gerçek hayatımda da kullanabileceğim bir yöntem. Çok güzel. Son olarak konuların öğrencilerin yaşamış ya da yaşıyor olabileceği konuların seçilmesini çok beğendim.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

4. soruyu çok beğendim. Genel olarak eklemek isteyeceğim bir soru yok.

Görüşme 5 - Ders Planı 5

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Çok eğlenceli ve basit bir oyun. Tüm öğrencilerin bunu beğeneceğini düşünüyorum. Dersin ritmini yükseltir bence. Derslerde çok uygulamadığımız şeyler bunlar. A1 de bile bence yapmalıyız.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Meslek seçimleri baya yaratıcı. Öğrencilere ilginç gelebilir. Görev tanımı yazmak, buna göre de cv hazırlamak ilginç bir deneyim. Lider bazı görev tanımları paylaşabilir bence. Görüşmeler eminim ilginç geçecektir. Bu etkinlik diğerlerinden biraz farklı. Diğerlerinde bir hikaye canlandırıyorlardı. Burada direkt rol oynuyorlar. Absürd şeyleri kullanmak bence yaratıcılığı tetikleyebilir. Bu meslekleri ben de merak ettim. Profesyonel yas tutucu ile ilgili bir film izlemiştim. İnternette böyle kısa videolar bulunabilir mi? Belkide kafalarında daha rahat canlandırırılar. Görev tanımı yazmak bence çok yaratıcı olabilir.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorular çok kapsamlı ve derinlemsine analiz yapıyor. Bu değerlendirme kısımlarının bizim hayatımızda derslerimizde çok eksik olduğunu bir daha gördüm. Her şeyin değerlendirilmesinin yapılması çok güzel. İşverene ayrı, işe başvurana ayrı soru hazırlanmış mantıklı.

Görüşme 5 - Ders Planı 6

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Çok güzel bir ısınma. Keşke daha uzun olsaydı. Diğer ısınmalara göre daha kısa. Sınıfımda uyguldum. Her seviyede kullanılabilir. Öğrenci olsaydım daha uzun olmasını isterdim.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Vakaları çok ilginç buldum. Cevaplamak için ille de uzman olmak gerekmiyor. Ancak çok ilginç tartışma konuları. Bence herkesin söylecek bir şeyleri olacaktır. Önerim şu olurdu; acaba bir video ya da görsellerle öğrencilerin durumu gözlerinde canlandırmaları iyi olabilir bence. Ölmek üzere olan masum birini görmek duyguları kışkırtabilir. Bir moderatörün olması fikrini çok beğendim. Zor bir rol. Hayatta gerekli olduğunu düşünüyorum. Rollerin değişmesi çok güzel. Farklı bakış açılarına girmeleri onlara çok şey öğretecektir. Dramada en beğendiğim şey bence bu. Sürekli farklı rollere girmek zihni baya zorluyor ve farklı düşünme yeteneğini geliştirebilir bence. 1. Vakayı daha ilginç buldum. Yine de her 2 vakada da tartışma olacaktır. Diğer aktivitelere göre daha ciddi bir aktivite. Özellikle 1. Vaka da ben ne

yapardım bilemedim. Zor bir karar. Bence öğrenciler sınıftan çıktıktan sonra da bunu başkalarıyla tartışılar eminim.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorularda empati yapmaya teşvik edilmiş. Çok güzel ve anlamlı. Cevaplaması zor sorular. Öğrencilerin yanıtlarını merak ederdim. Bu seviyede mutlaka yapmak isteyeceğim bir aktivite. Soyut gibi görünse de hayatın içinden bir konu.

Görüşme 5 - Ders Planı 7

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Bu etkinliğe bayıldım. Beyni baya zorlayan ama bir okadar da eğlenceli. Grup halinde yapıldığı için çok keyfli olabilir.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Öğrencilerin sorunların nedenlerini incelerken faydalanabilecekleri güzel bir teknik balık kılçığı tekniği. Uygulanmasını ilk defa görüyorum. Aslında çok basitmiş. Sebep sonuçları sıralarken derinlik kazandırıyor bence. Bunu hikâyelendirmek bence çok yaratıcı bir düşünce. Tek başıma olsam belki nasıl canlandıracağımı bulamayabilirim ama grup halinde eminim güzel fikirler çıkar. Bu anlamda sonuçları ön görmek baya zor. Çok farklı fikirler çıkabilir. Öğrencilerin nasıl tepki verebileceklerini hiç görmediğim için hayal edemiyorum. Ancak eminim öğrenciler çok farklı yaklaşabilir. Bu aktivitede en çok beğendiğim şey günlük hayatta herkesin yaşayabileceği hatta yaşadığı problemleri görmek ve tartışmak. Öğrencilerin nedenleri grup halinde tespit etmelerine bayıldım. Belki 6 şapka etkinliği bu dersten sonraya alınabilir. Bu etkinlikte sorunların sebeplerini bulurlar, 6 şapka ile çözerler.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorular süper. Derin derin düşünmeye teşvik ediyor.

Görüşme 5 - Ders Planı 8

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Yine bu ısınma da çok güzel ama çok kısa. Diğer ısınmalardan sonra bu benim için hayal kırıklığı olabilirdi. Oyuna alışınca hep oynamak isterdim. Bu etkinlik başka bir tane ile genişletilebilir ya da daha uzun bir tane bulunabilir. Ancak yine de güzel bir oyun.

Doğaçlama ve roloynama ile ilgili görüş ve öneriler

Vakalar çok tartışmaya açık. Öğrenciler tartışmaya katılmak isteyeceklerdir diye düşünüyorum. Rollerin değişmesi güzel. Tek kafama takılan her grup aynı hızda ilerlemezse lider bazı rolleri çok kısa kesebilir. Zamanlama iyi ayarlanmalı diye düşünüyorum. Herkesin 3 role girmesi tartışmayı baya uzatacaktır. Bazı görseller göstererek, mesela sevimli bir kedi ya da köpek tabi bir de masum bebek, duygular kışkırtılabilir. Belki de konuşmalar kısa sürebilir. Bu nedenle yedek bir vaka daha olabilir bence. Rol oynama ve rolleri değiştirme son derece zor şeyler ama sanırım öğrenciler git gide daha iyi olacaklar. Vakaların bir de büyük gruplarda tartışılmasına bayıldım. Tartışma çok büyüyebilir. Dramada beğendiğim başka bir şey de ortaya ne çıkacağını bilememen.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Herhangi bir karaktere bürünürken zorluk yaşadın mı? Bu soruyu çok beğendim. Bakış açıları arasında kararsız kaldın mı? Bu da çok güzel. Öğrencileri düşünmeye ve duygularını paylaşmaya yönlendiren sorular. Eğer bir öğrencinin yaşamında böyle sorgulamalar derin düşünceler yoksa bu tarz etkinlikler bunu da geliştirebilir.

Görüşme 5 - Ders Planı 9

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Çıldırılmış spagetti ve terk edilmiş spagettiye çok güldüm. Acayip komik geldi. Terk edilmiş spagetti nasıl olur? Merak ettim. Çok eğlenceli şeyler ortaya çıkabilir. Bence bu zaman kadar gördüğüm en komik ısınma. Çok yaratıcı. Her seviyede olabilir. Bireysel olarak bazıları utangaç olabilir ama grup halinde çok daha iyi yapacaklardır. Zamanla arkadaşlarına ve öğretmene alışır bence.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Vakaların daha önceki etkinlikle aynı olması biraz sıkıcı olabilir ama belki de konuya daha hakim olabilirler. Yine de ben vakaları değiştirdim. İç ses ve dış sesin nasıl işlediğini çok iyi anlatmak hatta göstermek lazım. Fikir çok güzel. İnsanı farklı farklı düşünmeye itiyor. Aktiviteye başlamadan önce başka bir konuda prova yapmak sanki iyi olabilir. Hatta belki iç ses dış ses yazma etkinliği yapılabilir. Sonra vakalara geçilebilir. Genel olarak çok yaratıcı bir yöntem seçilmiş. Biraz zorlanabilirim belki anlatırken ama yine de iyi çalışılırsa çok faydalı bir etkinlik.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Konu ile ilgili gerçek duygularını sormak güzel. Çatışmaları sormak çok iyi fikir. Daha önce de dediğim gibi tüm değerlendirmelerde kalabalık gruplarda nasıl değerlendirme yapacağımı düşündüm. Herkese zaman yetmez bence. Yine öğrencilerin diğer gruplardaki öğrencilere anlatması iyi olabilir.

Görüşme 5 - Ders Planı 10

Isınma ile ilgili görüş ve öneriler

Sınıf ortamı otobüs şeklinde ayarlanırsa çok gerçekçi olur. Bence farklı ve eğlenceli. Bence ısınma etkinlikleri bizim eğitimimizde çok ihmal edilmiş bir alan. Derse motivasyonu çok artırabilecek bir etkinlik. Sanırım artık 10. Haftaya geldiler. Öğrenciler dramaya baya alışmışlardır diye düşünüyorum. Çok farklı yaratıcı bir etkinlik. Öğrenciler bence çok eğlenecektir. Otobüs şoförü öğretmen olabilir bence.

Doğaçlama ve rol oynama ile ilgili görüş ve öneriler

Daha önce belirttiğim gibi ben olsam bu tür etkinliklerde tüm bu durumları gösteren videolar izlemekle başladım. Öğrencileri biraz doldurdum. Görsel malzemeler duyguları uyarabilir. Bence çok iyi olur. Konular harika. Öğrencilere farklı seçenekler verilmiş. Fikirleri kamu spotuna sıkıştırmak çok zor ama yaratıcılık gerektiren bir şey. Üniversite ortamına ve yaşına gelmiş öğrenciler için demokratik bakışı destekleyen bir etkinlik. Herkesin bence söyleyebileceği bir şey vardır. Yine de gösterdiğin gibi başka kamu spotları görmek yaratıcılık için gerekli olabilir. Kamu spotu yaratmak bence zor bir görev. Yine de yapılabilir ama çok örnek görmek lazım. Skeç hazırlamak daha iyi bir seçenek olabilir bence.

Değerlendirme ile ilgili görüş ve öneriler

Sorulara ekleyeceğim bir soru yok.

Benim için çok keyfli bir görüşmeydi. Ders planları ilginçti. Çok farklı şeyler edindim. Teşekkürler. Genel olarak değerlendirdiğimde dramanın yabancı öğrencilere Türkçe öğretiminde uygulanabileceğini düşünüyorum. Düşük seviyelerde nasıl yapılabilir bilmiyorum. Belki de bu şekilde başka örnekler görsem yavaş yavaş kafamda belirebilir. Ancak ısınmaların her düzeyde kullanabileceğini düşünüyorum. Yüksek düzeydeki derslerimizde mutlaka kullanılmalı. Öğrencileri farklı düşünmeye, eğlenmeye, yaratıcı düşünmeye teşvik ediyor. Öğrencilerin birçoğu bence ülkelerinde böyle eğitim almamışlardır. Bence bu tarz bir eğitime hemen olmasa da alışacaklar ve çok seveceklerdir. Ders veriş şekilimizi ciddi değiştireceğini düşünüyorum. Bizler için de ilk etapta zor olabilir ama daha fazla örnek görüp uygulama fırsatı olursa biz de gelişiriz. Görünce kolay gibi geliyor uygulamak, görmediğimi etkinliklerde zor gibi geliyor. Bence ne zor ne de kolay. Sınıfa göre değişir. Bence derslerimize enerji getirir. Kesinlikle devamı getirmelisin. Diğer öğretmenlerinde ilgileneceğini düşünüyorum. Yüksek grublar açılmasa bile A1 A2 de bile uygulanabilir bence drama. Zor olur belki ama bence olur. Öğrenciler bence dramaya bayılacaklar.

Ek 17: İntihal Raporu

YL.TEZ

ORIGINALITY REPORT

6%

SIMILARITY INDEX

5%

INTERNET SOURCES

2%

PUBLICATIONS

4%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1

Submitted to Canakkale Onsekiz Mart University

Student Paper

1%

2

turkcede.org

Internet Source

1%

3

docplayer.biz.tr

Internet Source

1%

4

adudspace.adu.edu.tr:8080

Internet Source

<1%

5

paperity.org

Internet Source

<1%

6

Submitted to Ankara University

Student Paper

<1%

7

mafiadoc.com

Internet Source

<1%

8

app.trdizin.gov.tr

Internet Source

<1%

9

Submitted to The Scientific & Technological
Research Council of Turkey (TUBITAK)

<1%

Ek 18: Alan Uzmanı Görüş Formu

Sayın Hocam,

Yakın Doğu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yaratıcı Drama Bilim Dalında sürdürmekte olduğum yüksek lisans tez çalışması kapsamında ‘Yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretiminde bir yöntem olarak yaratıcı dramanın kullanılması’ başlığı altında akademik bir araştırma çalışması yürütmekteyim. Bu araştırma kapsamında her biri 3’er saatlik 10 ders planı hazırladım. Üniversitede eğitimi kapsamında yabancı uyruklu öğrencilere yönelik yürütülen Türkçe derslerinin geliştirilmesine önemli katkıda bulunacağına inandığım bu çalışmaya ilişkin değerli görüş ve önerilerinizi almak istiyorum.

Çalışmaya ilişkin etik kurullarından gerekli onaylar alınmıştır. Çalışmaya katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayanmaktadır. Katılımcılara anonim olarak yer verilecektir. Araştırma bulguları yalnızca yüksek lisans tezi kapsamında kullanılacaktır. Görüşmemiz Teams üzerinden sesli ve görüntülü olarak kayıt altına alınacak, sonrasında sizin öneri ve görüşeriniz betimlenecek ve tez çalışmasında kullanılacaktır. Araştırmacı kayıtlara erişimi olan tek kişidir.

İlgi ve desteğinize şimdiden teşekkür ederim.

Sezgi İNAMLİK

Yakın Doğu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Eğitimde Drama Yüksek Lisans Öğrencisi

Sorular

1. Hazırlanan ders planlarının “Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretimi”nde kullanılabilirliğine ilişkin görüş ve önerileriniz nelerdir?
2. Ders planındaki “ısınma” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileriniz nelerdir?
3. Ders planındaki “rol oynama / doğaçlama” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileriniz nelerdir?
4. Ders planındaki “değerlendirme” etkinliklerine ilişkin görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ek 20: Özgeçmiş

Özgeçmiş

Sezgi İnamlık

KİŞİSEL BİLGİ

Sezgi İnamlık

📍 Alasya Park Sitesi, Blok: 8 Gazimağusa, KKTC
 📞 +905338495707 📠 +905338363791
 ✉️ sezgi.inamlik@emu.edu.tr / sezgiinamlik@gmail.com

İŞ DENEYİMİ

2013 – devam ediyor

Öğretim Görevlisi

Doğu Akdeniz Üniversitesi, Yabancı Diller ve İngilizce Hazırlık Okulu, Gazimağusa, KKTC

TUSL181 (2013-2021) DAU Hazırlık Okulu Modern Diller Birimi

TPS 101&103 (2014-2017) DAU Hazırlık Okulu

DAU Uluslararası Yaz Okulu 2017

DAU Akademik Yaz Okulu 2020/2021

EGİTİM

2021 Yüksek Lisans

Yakın Doğu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yaratıcı Drama Bilim Dalı

2011 Yüksek Lisans

Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi

2009 Lisans

Doğu Akdeniz Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyat Bölümü

2015 Pedagojik Formasyon

Doğu Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

2016 Alan Sertifikası

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi (104 saat) TOMER (Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma Merkezi)
 Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ATELYE ÇALIŞMASI

Ritim, Müzik Eğitimi ve Maske / Kukla Atölyesi (2017)

"Hikayemi Canlandırıyorum" Kıbrıs Türk – Fransız Kültür Derneği

ALINAN EĞİTİMLER

Beni Anlıyor musun? Prof. Dr. Ayşe Cakır İhan – 2017

DAÜ Personel İşleri Müdürüü "Eğitiminin Eğitimi" İzgören Akademi Umut Say-
Mart 2018

Takım Çalışması İzgören & Akın Uzaktan Eğitim Sistemi – Kasım 2010

Sunum Teknikleri İzgören & Akın Uzaktan Eğitim Sistemi – Kasım 2010

Müşteri Memnuniyeti İzgören & Akın Uzaktan Eğitim Sistemi – Haziran 2010

Alkışlanan Satış İzgören & Akın Uzaktan Eğitim Sistemi – Haziran 2010

Satışta Beden Dili İzgören & Akın Uzaktan Eğitim Sistemi – Eylül 2010

Etkili İletişim İzgören & Akın Uzaktan Eğitim Sistemi – Eylül 2010

İnsan Kaynakları Yönetimi Education-Consultancy Congress - 08.05.2010 Dr. Uğur
TANDOĞAN

Coca-Cola Eğitim Kariyer Enstitüsü- 27.03.2010 Coca-Cola İS Geliştirme Müdürü
Levent Soygur Pazarlama dünyasının pratik örnekleri.

DAÜ Girişimcilik Günleri Doğu Akdeniz Üniversitesi - 25.03.2010 Deulcom
Int.ICEO/IBM CEE Üniversite İlişkileri Yöneticisi/Desnet-CEO/KKTCell K.D.S.
Yöneticisi.

Yönetim Teknikleri ve Stratejik Planlama Education-Consultancy Congress -
21.03.2010 Dr. Ayla Yıldız Tekmir - Yönetim Danışmanı - Öğretim Üyesi

İş Yaşamında Etkili İletişim Education-Consultancy Congress - 20.03.2010 Oğuz
Saygın Yazar, Kişisel Gelişim ve İletişim Uzmanı

Başarı Belgesi EDUCON -24.05.2010